

Detaljplan för del av Vrånghult 2:4 (Sockertoppens industriområde)

Planbeskrivning

ANTAGANDEHANDLING

PLANHANDLINGAR

Detaljplanens diarienummer: 2019-416

Samrådstid: 20 december 2022 - 31 januari 2023

Granskningstid: 19 april - 19 maj 2023

Process: Utökat förfarande

Planhandlingar:

- Plankarta med planbestämmelser
- Planbeskrivning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

Övriga handlingar:

- Fastighetsförteckning*
- Undersökning av betydande miljöpåverkan, 2021-09-09 (bilaga 1)
- Markteknisk undersökningsrapport MUR, BKG AB, 2021-07-07 (bilaga)
- PM 1 Geoteknik, BKG AB, 2021-07-16 (bilaga)
- MIFO fas 1, Göran Börkén, 2021-04-21 (bilaga)
- Kompletterande miljöteknisk markundersökning, VOS, 2022-08-17 (bilaga)
- Översiktlig miljöteknisk markundersökning, VOS, 2022-08-30 (bilaga)
- Dagvattenutredning, Inviattech, 2022-11-04 (bilaga)
 - o Dagvattenutredning Bilaga 1
- Översiktlig inventering av naturvärden, Åtvidabergs kommun, 2022-05-30 (bilaga)
- Bullerutredning, WSP, 2022-09-16 (bilaga)
- Miljökonsekvensbeskrivning, Norconsult, 2022-11-23 (bilaga)
- Kapacitetsberäkning dagvattenledning, Ciscon, 2022-11-07 (bilaga)
- PM trafikbuller, Åtvidabergs kommun, 2023-03-27 (bilaga)
- Preliminär redovisning arkeologi, Östergötlands museum, 2023-03-20 (bilaga)

*publiceras inte på kommunens webbplats med hänsyn till GDPR. Handlingen kan begäras ut genom kontakt med kommunen via telefon 0120 - 830 00.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PLANHANDLINGAR	2
DETALJPLANEPROCESSEN	6
SAMMANFATTNING	7
1. INLEDNING	10
Bakgrund och syfte	10
Läge och areal	11
Markägoförhållanden	14
2. TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	14
Planuppdrag	14
Val av planområde	14
Gällande detaljplaner och områdesbestämmelser	16
Översiktsplan	18
Riksintressen	19
Naturvård - Eklandskapet mellan Linköping-Åtvidaberg (MB 3 kap 6 §)	19
Totalförsvaret - Stoppområde för höga objekt (MB 3 kap 9 §)	19
Kommunikation - MSA-område (MB 3 kap 9 §)	20
Väderradar med influensområde (MB 3 kap 9 §)	20
3. PLANFÖRSLAG – FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR	21
Bebyggelse	21
Förutsättningar	21
Planförslag	21
Mark och natur	21
Förutsättningar	21
Planförslag	30
Geoteknik och markmiljö	35
Förutsättningar	35
Planförslag	41
Dagvattenhantering	42
Förutsättningar	42
Planförslag	46
Industribuller	54
Förutsättningar	54
Planförslag	55
Trafikbuller	60
Gatunät och trafik	64
Förutsättningar	64
Planförslag	68

Parkering	68
Förutsättningar	68
Planförslag	68
Kollektivtrafik	68
Förutsättningar	68
Planförslag	69
Lek och rekreation	69
Förutsättningar	69
Planförslag	69
Allmänna platser	69
Förutsättningar	69
Planförslag	70
Kvartersmark	72
Planförslag	72
Administrativa bestämmelser	74
Planförslag	74
Kulturmiljö, Arkeologi och fornlämningar	74
Vatten och avlopp	77
Värme	77
El, tele och fiber	77
Klimat	77
4. KONSEKVENSBESKRIVNING	79
Hållbar utveckling	79
Miljömålen	81
Barnkonventionen	82
Jämlikhet	82
Riksintressepåverkan	83
Strandskydd	83
Miljökvalitetsnormer	83
Ytvatten	83
Grundvatten	84
Biotopskydd	84
Särskilda skäl för biotopskyddsdispens	85
Motivering till biotopskyddsdispens	85
Jordbruksmark	86
Natur, kultur- och friluftsliv	86
Landskapsbild	86
Hälsa och säkerhet	87
Buller	87
Markföroreningar	87
Ljuföroreningar	87

Markstabilitet	87
Undersökning av betydande miljöpåverkan	87
Kommunens ställningstagande	88
5. GENOMFÖRANDE	88
Organisatoriska frågor	88
Genomförandetid	88
Huvudmannaskap	88
Ansvarsfördelning	89
Avtal	89
Markanvisningsavtal	89
Övriga avtal	89
Fastighetsrättsliga frågor	89
Markägoförhållanden	89
Fastighetsbildning och fastighetsreglering	90
Rättigheter	90
Ledningsrätter	90
Arrendeavtal	90
Övriga belastningar	91
Ekonomiska frågor	91
Utbyggnadskostnader	91
Driftkostnader	92
Intäkter	92
Miljöpåverkan av planens genomförande	92
Tekniska frågor och utredningar	92
Vatten och avlopp	92
Dagvatten	93
Brandvatten	93
Värme	93
El, tele, fiber	94
Avfallshantering	94
Bullerskydd	94
Administrativa frågor	94
Preliminär tidplan	94
Handläggning	95
Planavgift	95
Medverkande i planarbetet	95
Referenser	96
BILAGOR	98
1. Undersökning av betydande miljöpåverkan	98
Kommunens ställningstagande	100

DETALJPLANEPROCESSEN

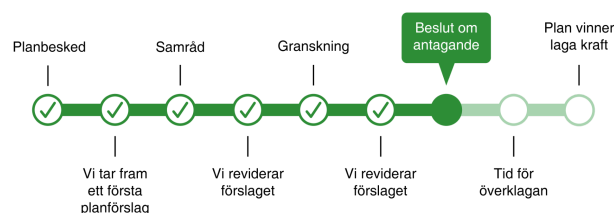
Planprocessen regleras i plan- och bygglagen (PBL 2010:900). En detaljplan reglerar markanvändningen som utformningen av bebyggelse, vägar och grönstruktur för ett område. När detaljplanen vunnit laga kraft är den ett juridiskt bindande dokument för efterföljande beslut såsom bygglov.

Om planen inte är av betydande intresse för allmänheten, inte strider mot kommunens översiktsplan och inte kan medföra en betydande miljöpåverkan får planen tas fram enligt standardförfarandet. I annat fall ska ett utökat förfarande tillämpas.

I följande plan tillämpas reglerna för ett utökat förfarande enligt 5 kap 7 § PBL (2010:900). Ett utökat förfarande består av kungörelse, samråd, samrådsredogörelse, underrättelse, granskning, granskningsutlåtande och antagande innan planen kan vinna laga kraft. Motiveringen till detta är att förslaget bedöms innebära en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning har tagits fram.

Samrådet är ett första tillfälle för berörda parter till insyn och påverkan. Efter samrådsskedet, minst 3 veckor, bearbetas planförslaget genom att inkomna synpunkter sammanställs i en samrådsredogörelse. Därefter ställs förslaget återigen ut till granskning under minst 30 dagar. Inför granskning ska kommunen underrätta dem som berörs av förslaget, exempelvis sakägare, boende och övriga som har yttrat sig under samrådet om förslaget.

Alla sakägare har rätt att lämna synpunkter under planprocessen. Dessa synpunkter måste inkomma senast under granskningsskedet, i annat fall förloras rätten att överklaga planen i ett senare skede. Efter granskningstiden sammanställer kommunen de synpunkter som kommit in och tar ställning till dem i ett granskningsutlåtande. Om inga större förändringar genomförs antas planen i kommunfullmäktige. Tre veckor efter antagandebeslutet vinner planen laga kraft (såvida beslutet inte överklagas) och blir därmed en juridiskt bindande handling.

SAMMANFATTNING

Då tillgången till detaljpanelagd mark för industriverksamhet i Åtvidaberg är begränsad, gav kommunstyrelsen den 21 augusti 2019 samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en ny detaljplan för industriändamål. Det aktuella området Vrånghult ligger i nordvästra delen av Åtvidabergs tätort och innebär en förlängning norrut av Fågelsångens industriområde. I "Översiktsplan 2018" beskrivs rekommendationer för Åtvidabergs tätort. Där anges bland annat att störande industri och verksamheter i första hand bör placeras i anslutning till Vrånghult. Området bedöms i översiktsplanen ha goda möjligheter att utvecklas för verksamheter som har nytta av närheten till väg 35.

Planförslaget innebär en ny gata (GATA) med erforderligt utrymme för gång och cykelväg. Inom de södra och till viss del västra delarna av planområdet medges utbyggnad av verksamheter för industriändamål och handel genom bestämmelserna industri (J) och detaljhandel (H). I den norra delen samt mitten medges utbyggnad av verksamheter (Z) och detaljhandel (H), vilka anses som något tystare verksamheter. Planförslagen medger även en yta för hantering av uppvärmningsgas till förmån för planområdets etableringar genom bestämmelserna drivmedelförsäljning (G), industri (J) och detaljhandel (H). Planförslaget medger även naturområden (NATUR, NATUR₁), dels för att bevara befintliga naturvärden dels för att hantera dagvatten och fungera som en avskärmande åtgärd. Byggnadshöjden har anpassats utefter omkringliggande detaljplaner, det vill säga 10 respektive 13 meter. Inom industriområdet får marken bebyggas till maximalt 40 respektive 50 % av fastighetsarean.

Planområdet ligger inom riksintresset eklandskapet, planförslaget bedöms inte medföra någon direkt påverkan på riksintresset men det anses väsentligt att hänsyn tas till omkringliggande lövträdsmiljöer såsom Kyrkängskullen.

Planförslaget innebär att jordbruksmark tas i anspråk. Kommunens samlade bedömning är att jordbruksmarken kan tas i anspråk enligt 3 kap. 4 § miljöbalken. Områdets strategiska läge med hänsyn till infrastruktur och möjliga arbetstillfällen på cykelavstånd från centrum bedöms väga tyngre än intresset att bevara jordbruksmarken. I och med översiktsplanens ställningstaganden och slutsatser anses ianspråktagandet av aktuell jordbruksmark motiverat. Alternativa lokaliseringar är inte tillfredsställande eftersom de inte har samma logistiska läge eller närliggande infrastruktur.

Inom ramen för planprocessen har en översiktlig inventering av naturvärden utförts. Planförslaget utformas med hänsyn till aktuella naturvärden, däribland åkerholmar.

En geoteknisk undersökning har gjorts för att utreda markens bärförmåga. Resultaten visar att skredrisken bedöms som liten, vad gäller grundläggning så bedöms utbredda grundplattor på mark vara möjligt men vid högre laster kan pålning bli aktuellt. Med bakgrund av förekomsten av en tidigare bränntipp/brandövningsplats inom planområdet har miljötekniska markundersökningar, MIFO fas 1 och MIFO fas 2, genomförts. Resultaten visar på att det förekommer föroreningar i form av tungmetaller på den tidigare bränntippen/brandövningsplatsen samt risk för förhöjda halter av PFAS i grund- och dagvatten. Bränntippen/brandövningsplatsen ska saneras i samband med genomförandet av detaljplanen. Vidare undersökningar av grund-/dagvatten rekommenderas.

En dagvattenutredning har utförts, denna föreslår dimensionerad fördröjning och rening inom planområdet för att hantera dagvattnet. Genom reglering för dagvattenhantering inom planområdet bedöms genomförandet av detaljplanen inte påverka miljö kvalitetsnormer för vatten negativt.

Inom ramen för detaljplaneprocessen har en bullerutredning utförts. I så kallade värsta-fall-beräkningar klaras riktvärden för buller vid närliggande fastigheter utom i ett scenario där riktvärdet för nattetid överskrids med 1 dBA vid en fastighet. Kommunen gör bedömningen att bullernivåer klaras, med motiveringen att beräkningarna är gjorda på en kapacitet på 100% och drifttid på 100% vilket inte bedöms bli utfallet i praktiken.

Kommunen har gjort bedömningen att ett genomförande av planen kan innebära en betydande miljöpåverkan, vilket leder till att en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken har tagits fram. Miljökonsekvensbeskrivningen gör bedömningen att planförslaget leder till små negativa konsekvenser på trafik och buller samt markförhållanden, medelstora negativa konsekvenser på vattenförhållanden och naturmiljö samt stora negativa konsekvenser på hushållning med brukningsvärd jordbruksmark.

Åkermarken inom planområdet arrenderas av Baroniet Adelswärd AB genom ett avtal som löper över tre år, till och med 31 oktober 2025. Utmed fastighetsgränsen, upp till 12 meter i bredd, till Vrånghult 2:10 och Vrånghult 2:7 saknas dock arrende vilket möjliggör för vägbyggnation under bestående arrendetid. Upplagsytan i de centrala delarna av

Antagandehandling

2023-07-04

Detaljplan för del av Vrånghult 2:4
(Sockertoppens industriområde)

planområdet arrenderas sedan den 1 september 2019 av Åtvidabergs gräv och schakt AB,
detta arrendeavtal är uppsagt och upphör den 31 december 2022.

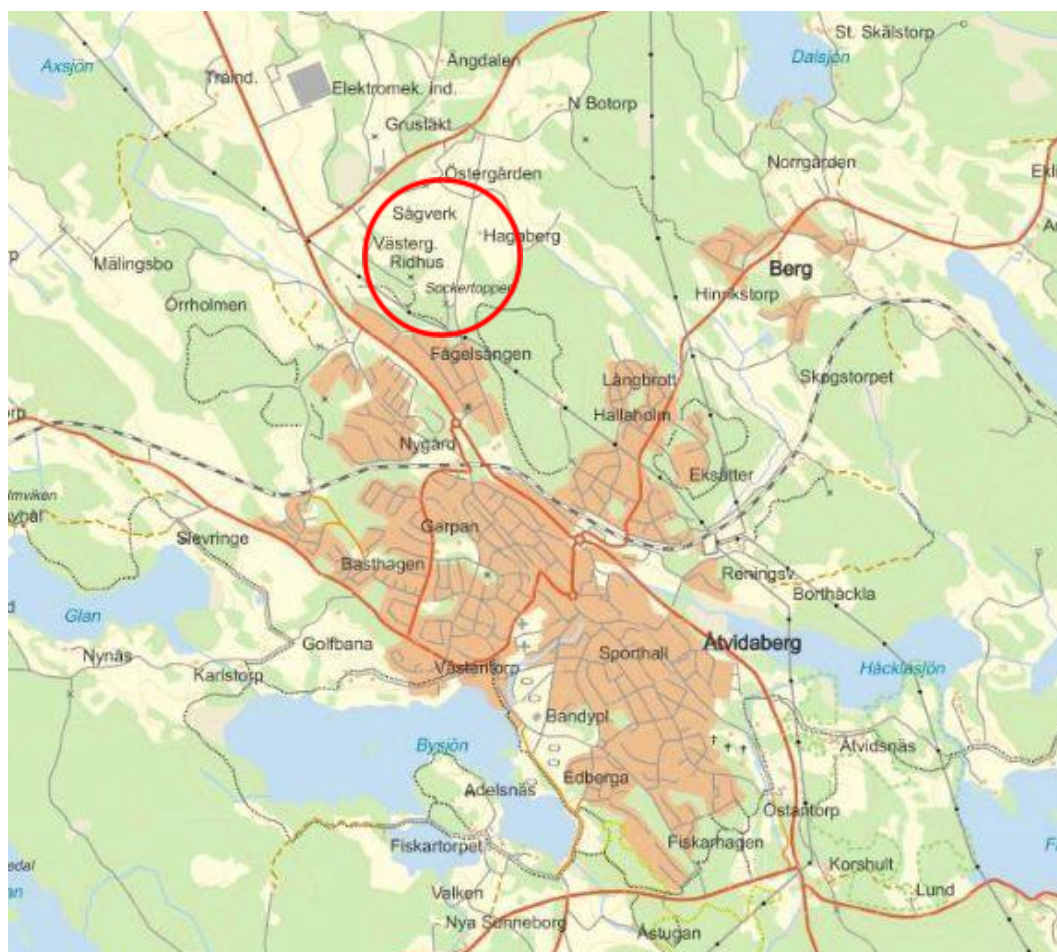
1. INLEDNING

Bakgrund och syfte

Syftet med detaljplanen är att pröva lämpligheten för ett nytt verksamhetsområde, i första hand avsett för verksamhets-, handels- och industriområde, för del av fastigheten Vrånghult 2:4 som ligger i nära anslutning till Fågelsångens industriområde.

Det finns i Åtvidabergs kommun ett behov av att ta fram mark för industriverksamheter. Kommunstyrelsen beslutade den 5:e september 2007 att ge dåvarande kultur- och samhällsbyggnadsförvaltningen uppdrag att upprätta en detaljplan. Planarbetet pausades dock i utställningsskedet 2010. Den 21 augusti 2019 beslutade Kommunstyrelsen att ge samhällsbyggnadsförvaltningen uppdraget att återigen ta fram detaljplanen. Planområdet har sedan 2010 utökats i syftet att skapa god markanvändning. Utökningen anses generera ett mer sammanhängande industriområde och gör att området kan nyttjas på bättre sätt. Det bedöms förmånligt att pröva området i en större detaljplan med ett helhetsperspektiv än att dela upp det i flera mindre planer.

Planområdet bedöms utgöra en naturlig förlängning av Fågelsångens industriområde, söder om planområdet, vilket överensstämmer med översiktsplanens riktlinjer om att ny bebyggelse i första hand ska lokaliseras i anslutning till befintlig infrastruktur och att Åtvidabergs tätort ska utvecklas genom att befintlig bebyggelse kompletteras med hänsyn till varje plats unika kvaliteter.

Översiktskarta med planområdets lokalisering schematiskt markerat med röd cirkel.

Läge och areal

Planområdet är beläget i nordvästra delen av Åtvidabergs tätort och är cirka 15 hektar stort, det avgränsas mestadels av natur- och skogsmark. Planområdets terräng är relativt flack och består huvudsakligen av åkermark, viss del av åkermarken är igenvuxen med sly och träd. I planområdets sydvästra del finns ett schaktupplag. I mitten av planområdet finns en yta som tidigare använts som brandövningsplats. Genom planområdet, i nord-sydlig riktning, sträcker sig en grusväg som skiljer åkermarken i sydöst från schaktupplaget. Denna väg var järnväg fram till 1964. Vägen leder vidare till Fågelsångens verksamhetsområde, söder om aktuellt planområde, och sammankopplar området med övriga tätorten. I närheten till planområdet finns ett vattentorn. Nordväst om

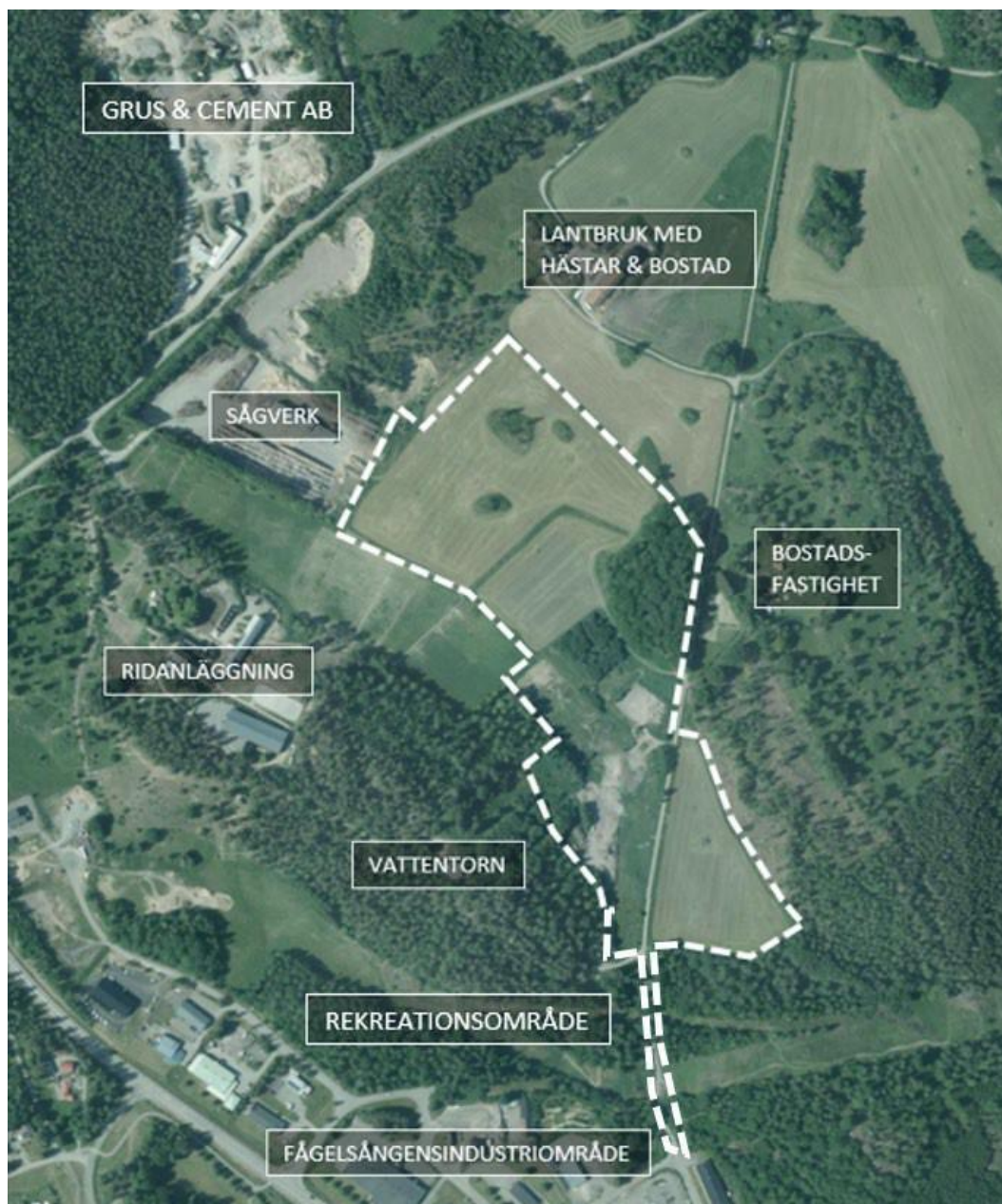
planområdet, på fastigheten Vrånghult 2:7, finns ett upplag av trä där det periodvis ställs mobilt flisverk för flisning (Stora Enso Bioenergi AB) och bortanför detta finns verksamheten Grus och cement AB. Den närmst belägna bostaden finns cirka 80 meter öster om planområdet, på fastigheten Vrånghult 1:3. Närmst bostadsfastigheten, inom planområdet, är Kyrkängskullen belägen. Planförslaget befäster den befintliga naturmarken på Kyrkängskullen som får en avgränsande funktion mellan föreslagen exploatering och bostaden på Vrånghult 1:3. Norr om planområdet, på fastigheten Norra Botorp 1:6, ligger ett lantbruk med kor samt bostadshus, bostadshuset ligger cirka 100 meter från aktuell planområdesgräns. Sydväst om planområdet är fastigheten Vrånghult 2:10 belägen, inom denna fastighet bedrivs hästverksamhet. Det finns även bostadshus på fastigheten Vrånghult 2:10, denna byggnad ligger drygt 200 meter från aktuell planområde. Söder om planområdet finns idag mark som används av motionärer och cyklister som rekreationsområde.

Till vänster: Schaktupplag inom planområdet. Foto: Metria.

Till höger: Jordbruksmarken med tillhörande åkerholme i planområdets östra del. Foto: Metria.

Ortofoto med omkringliggande verksamheter och bostäder, planområdet är schematiskt markerat med vitstreckad linje.

Markägoförhållanden

Planområdet utgör del av fastighet Vrånghult 2:4, vilken i sin helhet ägs av Åtvidabergs kommun. Delar av området arrenderas av Baroniet Adelswärd AB (till och med 31 oktober 2025). Åtvidabergs gräv och schakt AB nyttjar delar av området utan ersättning sedan 31 december 2022 då deras arrende upphörde.

2. TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Planuppdrag

Det finns i Åtvidabergs kommun ett behov av att ta fram mark för industriverksamheter. Kommunstyrelsen beslutade den 5:e september 2007 att ge dåvarande kultur- och samhällsbyggnadsförvaltningen uppdrag att ta fram en detaljplan för industri. Planarbetet avbröts dock i utställningsskedet 2010. Den 21 augusti 2019 beslutade Kommunstyrelsen att ge samhällsbyggnadsförvaltningen uppdraget att återigen ta fram en detaljplan för verksamheter.

Val av planområde

Planområdet bedöms utgöra en naturlig förlängning av Fågelsångens industriområde, som ligger söder om planområdet, vilket överensstämmer med översiktsplanens riktlinjer om att ny bebyggelse i första hand ska lokaliseras i anslutning till befintlig infrastruktur och att Åtvidabergs tätort ska utvecklas genom att befintlig bebyggelse kompletteras med hänsyn till varje plats unika kvaliteter. Varpå ianspråktagandet av marken inom planområdet kan motiveras med utveckling inom befintlig fysisk struktur. I översiktsplanens rekommendationer för Åtvidaberg tätort beskrivs att störande industri och verksamheter i första hand bör placeras i anslutning till Vrånghult.

Planförslaget bedöms vara av väsentligt samhällsintresse då det saknas kommunalägd detaljplanerad industrimark. Ändamålet bedöms som god markanvändning där delar av befintlig digital, teknisk och transportinfrastruktur kan nyttjas.

I anslutning till föreslaget planområde finns idag bullrande industrier såsom anläggning som framställer bränsleflis och cementgjuteri med tillhörande grus- och bergkrossverk. Aktuellt detaljplaneområde anses därav redan utsatt för bullrande verksamheter. Planområdet ligger väl avgränsat från samlad tätortsbebyggelse och bedöms därav lämpligt för störande industrier.

Översiktsplanen pekar ut huvudparten av aktuellt planområde som ett större område för fortsatt utveckling för företag i tätorten. Den föreslagna markanvändningen i översiktsplanen innebär att kommunen gjort avvägningen att behovet av verksamhetsmark väger tyngre än bibehållen jordbruksmark i detta område.

Översiktsplanen pekar även ut Håckla (i översiktsplanen kallat Håcklö) som ligger i den östra delen av Åtvidabergs tätort, som ett utvecklingsområde för verksamheter i tätorten. Håckla bedöms inte ha ett lika fördelaktigt läge, sett till transporter till och från området, som aktuellt planområde. Det beror på att möjligheterna är begränsade på grund av gatunätets utformning ur trafiksäkerhetssynpunkt. Håckla ligger dessutom i närmre anslutning till samlad tätortsbebyggelse. Även en lokalisering vid Håckla skulle innebära att jordbruksmark tas i anspråk. Eklandskapet med sina stora, viktiga natur- och rekreationsområden begränsar möjligheterna att planera för industrimark i andra riktningar från tätorten.

De befintliga industriområdena Prästängens och Fågelsångens industriområden är till största delen helt utbyggda. Dessa områden är planlagda för småindustri och handel som inte ska ge olägenheter för omgivningen. Även här finns det samlad bostadsbebyggelse inom relativt kort avstånd.

Vid Örsätter finns en äldre detaljplan som medger utbyggnad för industriändamål. Detta detaljplaneområde ligger inom tillrinningsområde för sjön Ören som utgör ett vattenskyddsområde. Örsätters detaljplaneområde ligger dessutom delvis på föroreningskänsligt, genomsläppligt isälvsmaterial.

För att skapa beredskap för framtida etableringar av verksamheter av mer störande karaktär i anslutningen till tätorten synes aktuellt planområde mest lämpligt, dels sett till översiktsplanens utpekade områden, dels till de faktiska förutsättningarna.

Den östra delen av aktuellt planområde är inte utpekad i översiktsplanen. Utökningen av den östra delen motiveras genom att det anses generera ett mer sammanhängande industriområde och gör att området kan nyttjas på bättre sätt. Det bedöms förmånligt att pröva området i en större detaljplan med ett helhetsperspektiv än att dela upp det i flera mindre planer.

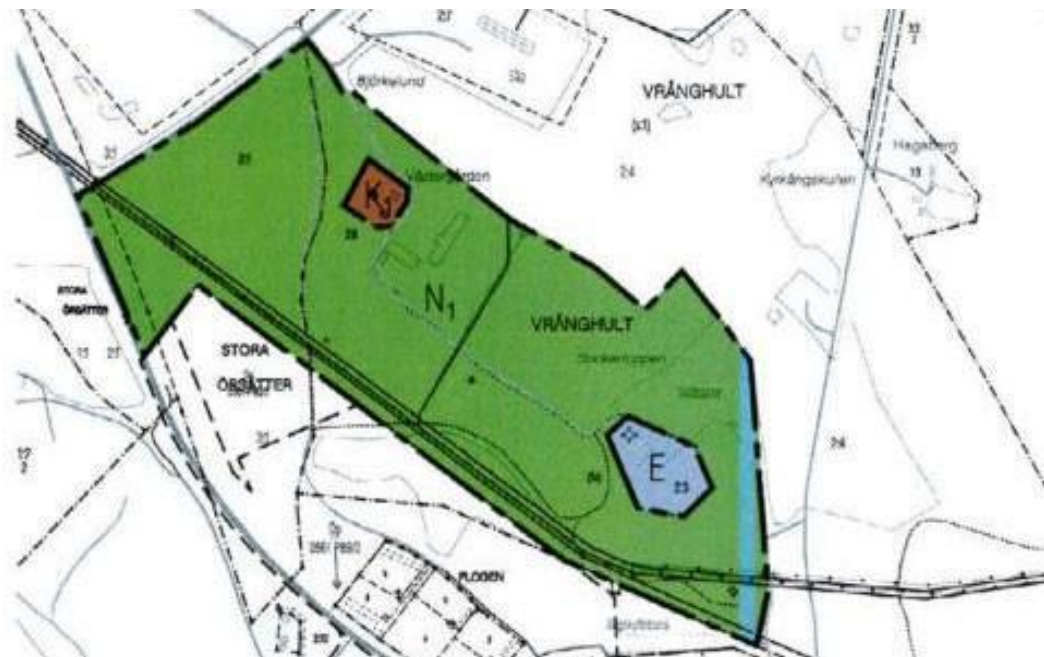
Gällande detaljplaner och områdesbestämmelser

Merparten av planområdet är inte detaljplanlagt idag. För delar av planområdet gäller *Stadsplan för Vrånghults industriområde* (del av Vrånghult 2:7 m.fl.), lagakraftvunnen 1990-05-10 (se 0561-P90/3 i bild nedan). Området är planlagt för industriverksamhet med tre till tio meters byggnadshöjd. De delar som omfattas av den gällande detaljplanen tas i anspråk genom aktuellt planförslag.

Utdrag från Stadsplan för Vrånghults industriområde (del av Vrånghult 2:7 m.fl.)

I anslutning till planområdet, och delvis inom planområdet, finns områdesbestämmelser för Vrånghult 2:3, 2:4, 2:8 och del av Stora Örsätter 3:1, lagakraftvunnen 2002-12-20 (se 0561- P04/7 i bild nedan). Av områdesbestämmelserna är ett naturområde med skog, åker och hagmark reserverat för anläggningen för hästverksamhet att kunna utveckla sin verksamhet. Vid ridanläggningen finns en mindre gård som används både som arbetsplats och bostad. Av områdesbestämmelserna reserveras även mark för Åtvidabergs vattenreservoar i form av tekniska anläggningar. Mindre delar av den yta som omfattas av områdesbestämmelserna tas i anspråk genom aktuell detaljplan.

Utdrag från områdesbestämmelsernas plankarta.

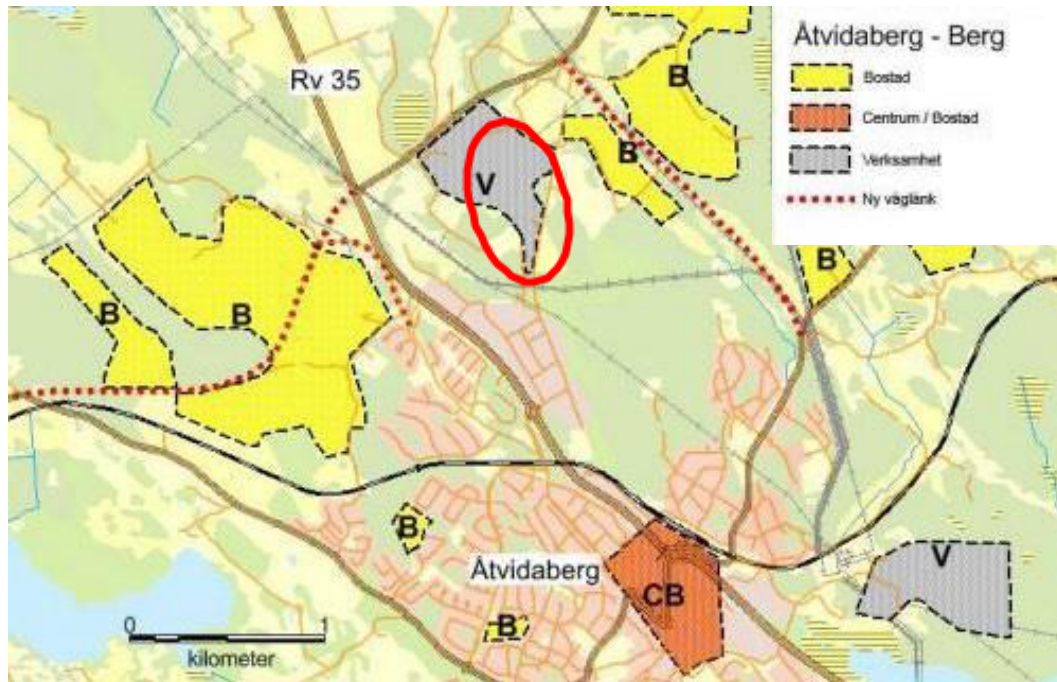

Planområdets läge i relation till övrig planlagd mark markeras schematiskt med vitstreckad linje.

Översiktsplan

Åtvidabergs kommuns översiktsplan, antagen 2018, anger stora delar av aktuellt planområde som ett utvecklingsområde för verksamheter. Befintlig jordbruksmark i de östra delarna av planområdet har i översiktsplanen inte angetts någon förändrad markanvändning. Planområdet bedöms utgöra en naturlig förlängning av Fågelsångens industriområde, som ligger söder om planområdet, vilket överensstämmer med översiktsplanens riktlinjer om att ny bebyggelse i första hand ska lokaliseras i anslutning till befintlig infrastruktur och att Åtvidabergs tätort ska utvecklas genom att befintlig bebyggelse kompletteras med hänsyn till varje plats unika kvaliteter. Varpå ianspråktagandet av marken inom planområdet kan motiveras med utveckling inom befintlig fysisk struktur. I översiktsplanens rekommendationer för Åtvidaberg tätort beskrivs att störande industri och verksamheter i första hand bör placeras i anslutning till Vrånghult. Planförslaget bedöms i stort överensstämma med översiktsplanens intentioner för området.

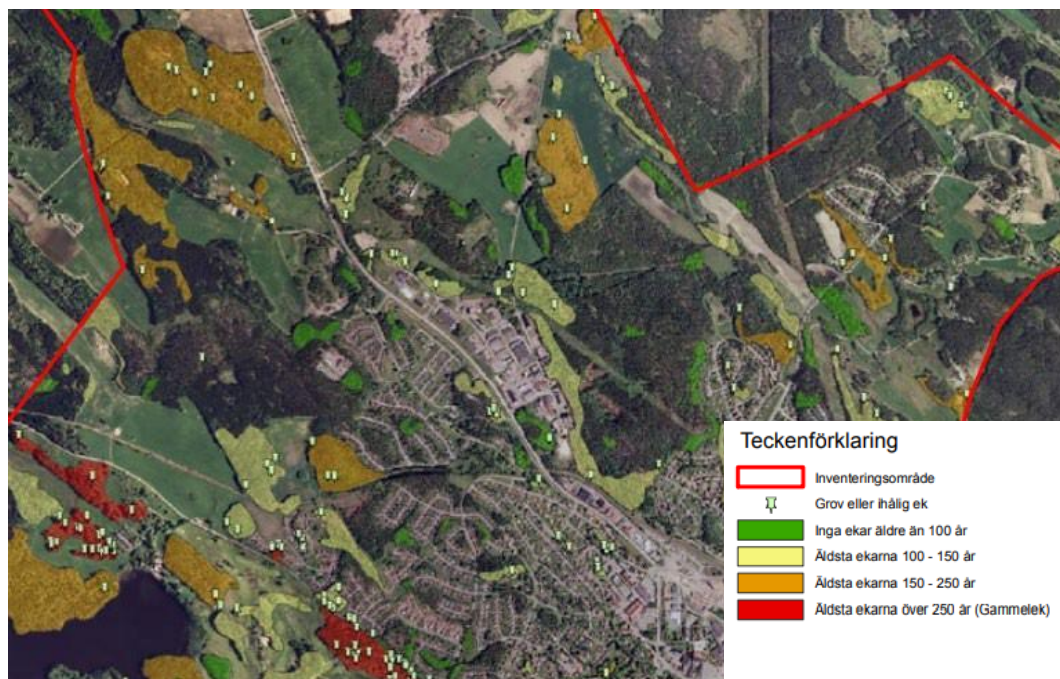
Utdrag från översiktsplanens markanvändningskarta för Åtvidaberg-Berg. Planområdet schematiskt inringat med röd cirkel.

Riksintressen

Naturvård - Eklandskapet mellan Linköping-Åtvidaberg (MB 3 kap 6 §)

Eklandskapet breder ut sig mellan Linköpings och Åtvidabergs tätorter i ett landskap präglat av ekhagar och ekdominerade skogar. Det räknas till landets största, mer eller mindre sammanhängande, ekdominerade odlingslandskap. Mycket få områden kan uppvisa ett sådant mångfacetterat växt- och djurliv som eklandskapet, det är en värdefull och skyddsvärd naturmiljö. Huvudsakligen kan det rika växt- och djurlivet knytas till ekarna, och då speciellt de grova, ihåliga ekarna. Riksintressets totala storlek i kommunen är cirka 1 300 hektar och består av ett stort antal delområden, varav några områden finns i anslutning till planområdet, se bild nedan.

Eklandskapets delområden kring planområdet. Utdrag hämtat från Åtvidabergs framtid – Ekar och bebyggelse i samverkan, Calluna, 2007)

Totalförsvaret - Stoppområde för höga objekt (MB 3 kap 9 §)

Malmens flottiljflygplats i Linköping är en militär flygverksamhet vilket utgör ett riksintresse. För höga objekt inom planområdet gäller att samtliga objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållande bebyggelse kan utgöra flygsäkerhetsrisk och således begränsa flygverksamheten.

Kommunikation - MSA-område (MB 3 kap 9 §)

MSA-område (Minimum Sector Altitude) utgör den yta inom vilket det finns fastställda höjder för högsta tillåtna objekt som kan tillkomma i området runt en flygplats. MSA-ytan är inom en radie av 46 km från flygplatsens ARP (banornas mittpunkt). Höga fasta installationer som är högre än den fastställda MSA-höjden får inte förekomma.

Väderradar med influensområde (MB 3 kap 9 §)

Inom väderradarns influensområde kan höga objekt störa. Närmast väderradarn är det förbjudet att uppföra vindkraftverk och i området runt omkring görs en prövning i enskilda fall.

3. PLANFÖRSLAG – FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Bebyggelse

Förutsättningar

Det finns idag ingen bebyggelse inom planområdet.

Planförslag

Planförslaget innebär en nyetablering av industri-, verksamhets- och handelsområde. Byggnadshöjden inom planområdet begränsas till 10 respektive 13 meter och byggnadsarean begränsas till 40 respektive 50 procent. Byggnadshöjden har anpassats med hänsyn till befintlig terräng, omkringliggande bebyggelse och landskapsbild, i de två södra kvarteren tillåts en högre byggnadshöjd med syfte att möjliggöra höglager. Byggnadsarean begränsas med syfte att styra tätheten för att inte få en för hög exploatering av området och säkerställa erforderliga ytor för transporter inom kvarteren.

Mark och natur

Förutsättningar

Jordbruksmark

Delar av planområdet består av jordbruksmark. Jordbruksblocket i områdets mittendel brukas inte i dagsläget utan är delvis igenvuxet med lövsly och klena tallar. Övrig jordbruksmark i planområdet brukas.

Jordbruksblock inom planområdet. I figuren ses även att planområdet omfattas av den Nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet inom helhetsmiljön för Eklandskapet. (Geodatakatalogen, Länsstyrelserna)

Naturvärden

I samband med framtagandet av aktuell detaljplan har en översiktlig inventering av naturvärden utförts (Åtvidabergs kommun, 2022-05-30). Inventeringen har utförts vid två tillfällen, 2021-11-18 och 2022-05-17. Den första inventeringen omfattade de södra delarna av planområdet och eftersom denna utfördes på hösten kan den inte klassificeras som en fullständig naturvärdesinventering. Den senare inventeringen utfördes däremot inom en lämplig tidsram för naturvärdesinventeringar och de områden inom de södra delarna som tidigare inte gett säkra resultat återinventerades. Då inventeringarna utförts både inom och utanför tidsfönstret för när det är lämpligt att genomföra naturvärdesinventeringar, bedöms naturvärdesinventeringen i sin helhet som en översiktlig inventering.

Hela inventeringsområdet har med avseende på biologisk mångfald inventerats efter nyckelelement och biotoper viktiga för biologisk mångfald. Nyckelelement och biotoper har sedan delats in i delområden och bedömts med avseende på positiva egenskaper gentemot biologisk mångfald och bedömts efter en fyrgradig skala:

Klass 1 – *högsta naturvärde*

Klass 2 – *högt naturvärde*

Klass 3 – *påtagligt naturvärde*

Klass 4 – *visst naturvärde*

Klassificeringen för rödlistade arter har också använts i den översiktliga inventeringen av naturvärden:

NT – Nära hotad (Near threatened), detta är det lägsta steget av rödlistning VU – Sårbar (Vulnerable)

EN – Starkt hotad (Endangered)

CR – Akut hotad (Critically endangered), detta är det högsta steget av rödlistning Dessutom finns DD (Data deficient) för arter där kunskapsläget inte är tillräckligt för att bedöma rödlistestatus.

Resultaten ur den översiktliga inventeringen av naturvärden presenteras i bilden på nästa sida.

Presentation av resultat från inventeringen med löpnummer för de olika objekten. Grönrastrerad yta – Klass 3 – påtagligt naturvärde. Blårastrerad yta – Klass 4 – visst naturvärde. Turkosrastrerad yta – Biotopskyddat område. Röd prick – träd med hålighet. Gul prick – gammalt träd. Röda kors – Invasiva arter.

Löpnummer	Typ	Namn
1	Naturvärde klass 3	Kyrkängens lövskog
2	Naturvärde klass 4, biotopskydd	Den östra av Vrånghultsåkerholmar
3	Naturvärde klass 4, biotopskydd	Den västra av Vrånghultsåkerholmar
4	Naturvärde klass 4, biotopskydd	Den södra av Vrånghultsåkerholmar
5	Biotopskydd	Åkerholme
6	Invasiv art	Blomsterlupin, 70 plantor
7	Invasiv art	Blomsterlupin, 2 plantor
8	Invasiv art	Blomsterlupin, 15 plantor
9	Invasiv art	Blomsterlupin, 250 m ²
10	Invasiv art	Blomsterlupin, 300 m ²
11	Invasiv art	Vresros, troligen bortschaktad
1767	Träd hålstadium 4a	Sälg
1768	Träd hålstadium 3	Ek
1769	Träd hålstadium 3	Ek
1954	Träd hålstadium 3	Fågelbär (körsbär)

Förekommande naturvärden, biotopskyddade objekt och invasiva arter med löpnummer:

De invasiva arter som återfinns i bilden och tabellen ovan är blomsterlupin, och Vresros. Dessa omfattas inte av några förbud men om de avlägsnas så bör det ske med försiktighet för att minska spridning.

Planområdet innefattar Kyrkängskullens lövskog (löpnummer 1), i den översiktliga inventeringen av naturvärden (Åtvidabergs kommun, 2022-05-30) beskrivs Kyrkängskullens lövskog ha ett *påtagligt naturvärde* (klass 3), främst knutet till trädskiktet. Ekar med potential växer inom lövskogen vilket anses göra Kyrkängskullen viktig för det långsiktiga bevarandet av riksintresset Eklandskapet. Naturvärdena bedöms bestå om aspdominerade delar får utvecklas med mer eller mindre fri utveckling, Enligt den

översiktliga inventeringen bör de grövre ekarna, framförallt de som står längs med brynen, frihuggas från yngre träd och buskar för att få mer utrymme och ljus. Även tallarna kan behöva frihuggas. De naturvårdsarter (ett samlingsbegrepp som består av rödlistade arter, lagskyddade arter, arter som signalerar höga naturvärden, *signalarter*, eller är utmärkande för specifika biotoper, så kallade naturtyper inom Natura 2000. Dessa arter indikerar att ett område har höga naturvärden) som inventerades är stare (VU – sårbar i rödliste- kategoriseringen), större hackspett, liljenkonvalj, lundgröe och ormbär samt, i närområdet, gröngöling. Ekoxe är funnen i närområdet och lövträdsdungen är troligen en lämplig lokal för ekoxe, därav kan art- och habitatsdirektivet för ekoxe troligt vara aktuell.

Foto på Kyrkängskullens lövskog, hämtad från den översiktliga inventeringen av naturvärden (2022-05-30)

Inom området finns fyra åkerholmar (löpnummer 2-5) som faller under det generella biotopskyddet. I den översiktliga inventeringen av naturvärden (Åtvidabergs kommun, 2022-05-30) beskrivs tre (löpnummer 2-4) av åkerholmarna ha ett visst naturvärde (klass 4), åkerholmen med löpnummer 5 anses inte inneha tillräckliga naturvärden för att nå upp till visst naturvärde. Åkerholmen med löpnummer 5 beskrivs bestå av en stor sten samt ett

litet röse med stenar. På åkerholmen påträffades inga naturvårdsarter. Nedan beskrivs de tre åkerholmarna med visst naturvärde.

Den östra åkerholmen (löpnummer 2) innehar nyckelelement i form av högstubbe av dött fågelbär samt rösen av sten, inga naturvårdsarter noterades. Naturvärdena bedöms bestå inom åkerholmen om uppväxande sly hålls efter så att åkerholmen även fortsättningsvis tillåts vara rik på blommande arter av buskar. Åkerholmen är en viktig hoppsten (stepping stone) i landskapet för ett stort antal arter.

Den östra åkerholmen, löpnummer 2, bild hämtad från den översiktliga inventeringen av naturvärden (2022-05-30)

Den västra åkerholmen (löpnummer 3) innehar nyckelelement i form av blottad sand och rösen av sten. Naturvårdsarterna bockrot, getrams, liten blåklocka, mandelblom, solvända, tjärblomster, vårbrodd, åkervädd, ängshavre har påträffats. Naturvärdena bedöms bestå inom åkerholmen om uppväxande sly hålls efter så att åkerholmen inte växer igen. Den sydvända slänten verkar klara sig bra även med långa skötselintervall av sly. Åkerholmen är en viktig hoppsten (stepping stone) i landskapet för ett stort antal arter samt utgör den en potentiell, men liten, livsmiljö för arter beroende av blottad sand.

Den västra åkerholmen, löpnummer 3, bild hämtad från den översiktliga inventeringen av naturvärden (2022-05-30)

Den södra åkerholmen (löpnummer 4) innehåller nyckelelement i form av gammalt fågelbär – körsbär (löpnummer 1954). Inga naturvårdsarter har noterats. Naturvärdena bedöms bestå inom åkerholmen om uppväxande sly hålls efter så att åkerholmen inte växer igen. Åkerholmen är en viktig hoppsten (stepping stone) i landskapet för ett stort antal arter.

Den södra åkerholmen, löpnummer 4, bild hämtad från den översiktliga inventeringen av naturvärden (2022-05-30)

Invid planområdesgränsen påträffades tre träd (löpnummer: 1767, 1768 och 1769) som i den översiktliga inventeringen av naturvärden anses utgöra nyckelelement. Trädet med löpnummer 1767 är en sälg med håligheter som anses viktig för en lång rad organismer och de andra två träden är ekar som anses bidra till riksintresset eklandskapet.

Naturvärden i angränsning till planområdet finns redovisade i kommunens naturvårdsprogrammets objektsdel. I naturvårdsprogrammet används följande klassificeringar:

Klass 1 – område av högt värde i ett nationellt perspektiv

Klass 2 – område av högt värde i ett regionalt perspektiv

Klass 3 – område av högt värde i ett kommunalt perspektiv

Klass 4 – område av högt värde i ett lokalt perspektiv

De naturvärden som ligger intill planområdet beskrivs nedan.

Intill Kyrkängskullens lövskog på östra sidan av vägen, utanför aktuellt planområde,

växer fem grova lindar varav två är flerstammiga (områdesnummer 851 i kartutdrag nedan).

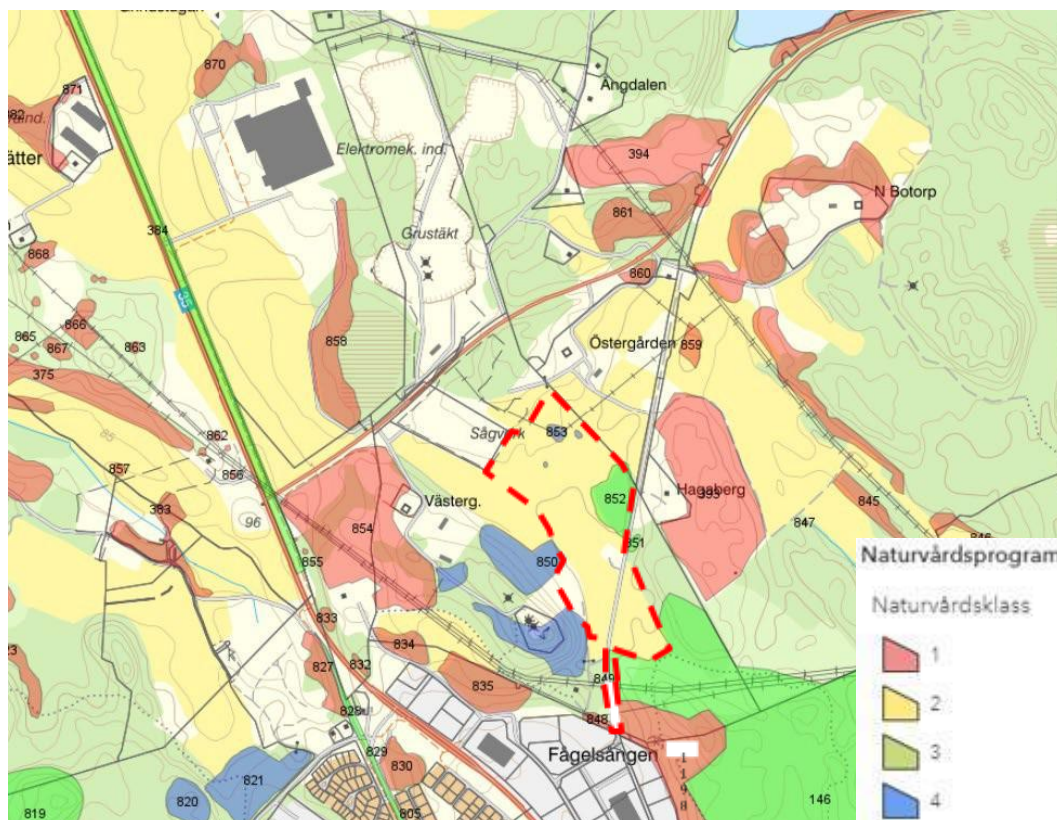
Träden har håligheter, vilka visar på värden för fågellivet. Håligheter kan även nyttjas av insekter. Området utgör värdekärna för ädellövsträd enligt Länsstyrelsens underlag. Naturområdet har i kommunens naturvårdsprogram givits naturvärdesklassningen 3, *område av högt värde i ett kommunalt perspektiv*.

I anslutning till planområdet, i sydöstlig riktning, finns Hallaholms barr- och lövskog (områdesnr 146 i kartutdrag nedan) bestående av en riklig variation av naturtyper. Här förekommer den rödlistade vedsvampen tallticka. Naturområdet har i kommunens naturvårdsprogram givits naturvärdesklassningen 3, *område av högt värde i ett kommunalt perspektiv*.

I anslutning till planområdet söderut finns Sockertoppens blandskog, bestående av äldre tallar och granar (områdesnummer 850 i kartutdrag nedan). Även här förekommer den rödlistade vedsvampen tallticka. Naturområdet har i kommunens naturvårdsprogram givits naturvärdesklassningen 4, *område av högt värde i ett lokalt perspektiv*.

I söder på västra sidan av planområdet gränsar det till Fågelsångens ekskog (områdesnummer 848 i kartutdrag nedan), vilket är en ekdunge som troligt kan fungera som en viktig komponent och utgöra spridningsvägar i eklandskapet för organismer knutna till ek. Naturområdet har i kommunens naturvårdsprogram givits naturvärdesklassningen 1, område av högt värde i ett nationellt perspektiv, vilket motiveras av trädens höga ålder samt att dungen ligger inom riksintresse. I naturvårdsprogrammet har kommunen i vissa fall gjort en alternativ klassning; om området inte hade legat inom riksintresse. I den alternativa klassningen får Fågelsångens ekskog naturvärdesklassningen 3, *område av högt värde i ett kommunalt perspektiv*.

I söder på östra sidan av planområdet gränsar det till Hallaholm ekskog (områdesnummer 1198 i kartutdrag nedan). Här växer ekar i olika ålder och dimensioner i solexponerade lägen. I den delen som angränsar mot planområdet finns en igenvuxen före detta hage som nu är bevuxen av yngre björk, asp, ek och hassel. Här finns många ganska gamla och vidkroniga ekar. Naturområdet har i kommunens naturvårdsprogram givits naturvärdesklassningen 1, *område av högt värde i ett nationellt perspektiv*. I den alternativa klassningen får Hallaholm ekskog naturvärdesklassningen 3, *område av högt värde i ett kommunalt perspektiv*.

Utdrag från det kommunala naturvårdsprogrammet visar Fågelsångens ekskog (848), Sockertoppens blandskog (850), Hagaberg grova lindar (851), Hallaholm ekskog (1198) och Hallaholms barr- och lövskog (146). Planområdet schematiskt markerad med rödstreckad linje.

Planförslag

Jordbruksmark

Brukningssvård jordbruksmark får endast tas i anspråk om det behövs för att tillgodose ett väsentligt allmänt intresse, 3 kap 4 § miljöbalken. För att uppfylla miljöbalkens bestämmelser behöver följande frågor ställas upp och besvaras;

- Är den aktuella marken brukningssvård jordbruksmark?
- Behövs den aktuella marken för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse?
- Kan behovet tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att ta annan mark i anspråk.

Stora delar av jordbruksmarken inom planområdet brukas idag och bedöms därav som brukningsvärd. Kvarvarande två frågeställningar besvaras genom en sammanställning ur kommunens översiktsplan (2018). I översiktsplanen beskrivs kommunens översiktliga utvecklingsinriktning gällande jordbruksmark:

Landsbygdsutveckling och tätortsutbyggnad på jordbruksmark blir alltid motsägelsefullt utifrån olika anspråk. Föreslaget utbyggnadsområde ligger på jordbruksmark. Klassad natur, eklandskap och närrekreationsområden har sparats vid valet av markanspråk. Annan lokalisering skulle innebära att istället skogsområden exploateras vilket leder till konflikt med friluftslivet, skyddet av produktiv skogsmark och naturvärden så som till exempel riksintresset Eklandskapet. Det anses vara ett sämre alternativ. Då flera orter är belägna i eller i anslutning till jordbruksbygd är det samtidigt ofrånkomligt att orterna ska kunna växa utan att jordbruksmark ianspråkts.

Temakartor är upprättade i samband med översiktsplanens tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, där syns tydligt avgränsningar och visar på att en ingående analys är gjord, där hänsyn tagits till olika intressen, och som gett utbyggnadsområdena deras avgränsningar, främst på jordbruksmark.

Argumentationen för ianspråktagandet av den aktuella marken är bland annat utifrån 3 kap 4 § miljöbalken, hushållningsbestämmelser kring ianspråktagandet av jordbruksmark - en utveckling av Åtvidabergs kommun enligt planen är av väsentligt samhällsintresse. Vilket därmed är ett ställningstagande av kommunen.

Översiktsplanen pekar ut två områden lämpliga för verksamheter i Åtvidabergs tätort, varav aktuellt planområde är ett av dessa. Det andra utpekade området, Håckla (i översiktsplanen kallat Håcklö), bedöms inte ha ett lika fördelaktigt läge sett till tunga transporter till och från området, möjligheterna är begränsade på grund av gatunätets utformning och ur trafiksäkerhetssynpunkt, det skulle exempelvis innebära att tunga transporter passerar skolväg. Håckla ligger dessutom i närmre anslutning till samlad tätortsbebyggelse. Håckla anses som sämre lämpat för störande verksamheter jämfört med aktuellt planområde. Håckla innebär att jordbruksmark tas i anspråk.

Åtvidabergs strategi är att så långt som möjligt medverka till att skapa förutsättningar för ett hållbart jord- och skogsbruk samt ett rikt odlingslandskap. Strävan är ett sammanhållet jordbrukslandskap med funktionellt brukande. Av detta skäl är förtätning inom de befintliga orterna en del i denna strategi som översiktsplanen anger. Trots detta, går det inte att fullt ut svara upp till byggande enbart genom förtätning utan nyttjande av jordbruksmark. Därmed är det av väsentligt samhällsintresse, att kommunen, för sin utveckling, får ta i anspråk en del av jordbruksmarken. I huvudsak handlar det om tätortsutvidgningar i anslutning till befintliga investeringar i gator och ledningar etcetera.

Det ger en långsiktig hållbar utveckling som ligger i samhällets intresse. Dessutom en utveckling av orter som ger underlag för service av olika slag osv.

I kommunens översiktsplan (2018) beskrivs den översiktliga utvecklingsinriktningen för näringsliv och verksamhetsutveckling i kommunen, nedan följer en sammanfattning:

Kommunen ska vara expansiv och erbjuda ett differentierat näringsliv, som även ger ökad möjlighet för dagens invånare och även för nya att hitta matchande arbete och därmed möjlighet att stanna eller flytta till kommunen. I Översiktsplanen presenteras visionen:

Åtvidaberg ska vara en kommun med framåtanda vilket ska genomsyra kommunens arbete och därmed skapa möjlighet för tillväxt i ekonomi, befolkning och näringsliv.

I översiktsplanen framgår det att en av kommunens strategier är att skapa en mer differentierad arbetsmarknad och därför bör det alltid finnas tillgänglig mark för nya etableringar inom kommunen. Åtvidaberg ska vara en attraktiv kommun såväl för redan etablerade som för nyetablerade företag, samt stötta näringslivets differentierade karaktär.

Riktlinjer verksamheter

- Utveckla i första hand befintliga verksamhetsområden.
- Skapa förutsättningar för utveckling av befintliga företag och nyetableringar.
- Planera för att minimera behovet av lokala transporter.
- Ta vara på exponeringslägen i anslutning till väg 35 vid Åtvidabergs infarter.
- Störande verksamhet bör främst etableras kring Örsätters företagspark.
- Vid nyetablering bör hänsyn tas till befintliga verksamheter.
- Motstående intressen mellan boende, verksamheter och natur- och kulturvärden beaktas

Ur översiktsplanen framgår det att den nuvarande strukturen med verksamheter i ett band från resecentrum och norrut längs väg 35 ska behållas och förstärkas. Vidare beskriver översiktsplanen att en omställning till ett mer hållbart transportsystem behövs i samhället, vilket bland annat innebär satsningar på gång- och cykeltrafik. En successiv utökning av gång- och cykelnätet ger positiva effekter på miljön samtidigt som det ger goda hälsoeffekter. En ökad användning av hållbara transporter såsom gång- och cykeltrafik skapar också levande och tryggare städer med större kontakt och närhet mellan människor. Genom nya etableringar av bostäder och verksamheter i strategiska lägen kan serviceunderlaget öka och motivera en utbyggnad av cykelnätet.

Verksamhetsutvecklingen, som planförslaget innebär, anses vara ett väsentligt samhällsintresse. Den verksamhetsmark, med nya arbetsmöjligheter, som detaljplanen skapar bedöms medföra tillräckligt stora positiva samhällseffekter för att överväga den negativa effekten av den förlorade jordbruksmarken. Planområdet ligger intill redan

planlagd mark för industri och är en naturlig fortsättning av detta arbetsområde. Med tanke på närheten till väg 35 bedöms området vara särskilt lämpligt för verksamheter.

Områdets strategiska läge med hänsyn till infrastruktur och möjliga arbetstillfällen på cykelavstånd från centrum väger tyngre än intresset att bevara jordbruksmarken. I och med översiktsplanens ställningstaganden och slutsatser anses ianspråktagandet av aktuell jordbruksmark motiverad. Alternativa lokaliseringar är inte tillfredsställande eftersom de inte har samma logistiska läge och närliggande befintliga infrastruktur.

Kommunens samlade bedömning är att jordbruksmarken kan tas i anspråk enligt 3 kap. 4 § miljöbalken.

Naturvärden

I samband med detaljplanens genomförande kommer de invasiva arterna tas bort eller täckas över för att ta bort dem. Särskild hänsyn krävs vid hantering av blomsterlupinen för att undvika att den sprids till nya växtplatser. Vresrosen är högst troligt redan utrotad men skulle växten upptäckas vid exploateringen ska även dessa borttas med varsamhet. I dagsläget finns inga lagkrav på bekämpning men det är lämpligt att inför exploatering lägga upp en plan för hur förekomsterna ska hanteras för att minska ökad spridning av växten. Åtvidabergs kommun har tagit fram en plan för hantering av blomsterlupin vid exploatering av området.

Åkerholmen som getts löpnummer 4 och trädet med löpnummer 1954 bevaras i och med planförslaget och kommer därmed behålla sin funktion som hoppsten (stepping stone) i landskapet för en lång rad arter. För resterande åkerholmar avser kommunen ansöka om dispens från biotopskyddet. Om dispens inte medges får exploatering inom åkerholmarna inte ske förens åkermarken i övrigt är exploaterad. Området markerat "NATUR, äng1" i planområdets sydöstra del planeras användas för biologiska kompensationsåtgärder för åkerholmar. Ekarna som i inventeringen getts löpnummer 1768 och 1769 avses i planförslaget skyddas. Trädet med löpnummer 1967 står placerad strax utanför planområdesgränsen. Det närmaste området är reglerat som natur inom detaljplanen. I planbestämmelserna uppges att ekar med en diameter på 100 centimeter eller mer vid brösthöjd endast får beskäras eller fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk, med undantag för förebyggande beskärning.

För att få rationella verksamhetstomter av den storlek som efterfrågas, krävs att åkerholmarna (3, 4) får tas bort. Alternativa utformningar utifrån bevarandet av åkerholmarna bedöms inte vara tillfredsställande då storleken och placeringen av åkerholmarna begränsar verksamhetstomterna.

Planförslaget innebär att marken där Kyrkängskullens lövskog är beläget bevaras genom bestämmelsen NATUR, prickmarkerat område kring Kyrkängskullen har i syfte att skydda befintlig vegetation från planerad bebyggelse, på så sätt skyddas även den livsmiljö som är aktuell för ekoxe som berörs av Artskyddsförordningen och Art- och habitatdirektivet bilaga 2. I planområdets sydöstra del ges markanvändningen NATUR, med egenskapsbestämmelsen äng₁. Denna markanvändning föreslås dels för att skapa en buffert mellan Hallaholms barr- och lövskog (områdesnummer 146) och industriområdet, dels för att kompensera för åkerholmar som försvinner i och med planförslaget. Även i planområdets sydvästra del mot Sockertoppens blandskog föreslås markanvändningen NATUR. Dessa regleringar förväntas ge effekt i form av att skogarnas värden beaktas och bevaras. Plantering av allé längs med gator förespråkas också som en kompensationsåtgärd för att bibehålla kopplingen till eklandskapet och gynna den gröna infrastrukturen, på sikt kommer allén få funktionen av en spridningskorridor i landskapet och därmed ge en ökad konnektivitet för trädberoende arter, potentiellt även för ekoxe, jämfört med dagens läge. Den planerade dagvattenhanteringen i planområdets sydvästra del kan med fördel utformas så den gynnar den biologiska mångfalden och en sandbädd kan anläggas på ytan i sydöst för att kompensera borttagningen av åkerholme (3). Åkerholmen med löpnummer 5 kan förslagsvis flyttas till ängsområdet i sydöst.

Förlust av habitat uppstår i och med exploatering av åkermark, före detta åkermark och restytor kring dessa för fridlysta fågelarter men den påverkan bedöms som försumbar för populationerna av dessa arter i det omgivande landskapet. Populationerna av fridlysta fågelarter bedöms påverkas i obetydlig omfattning av planförslaget.

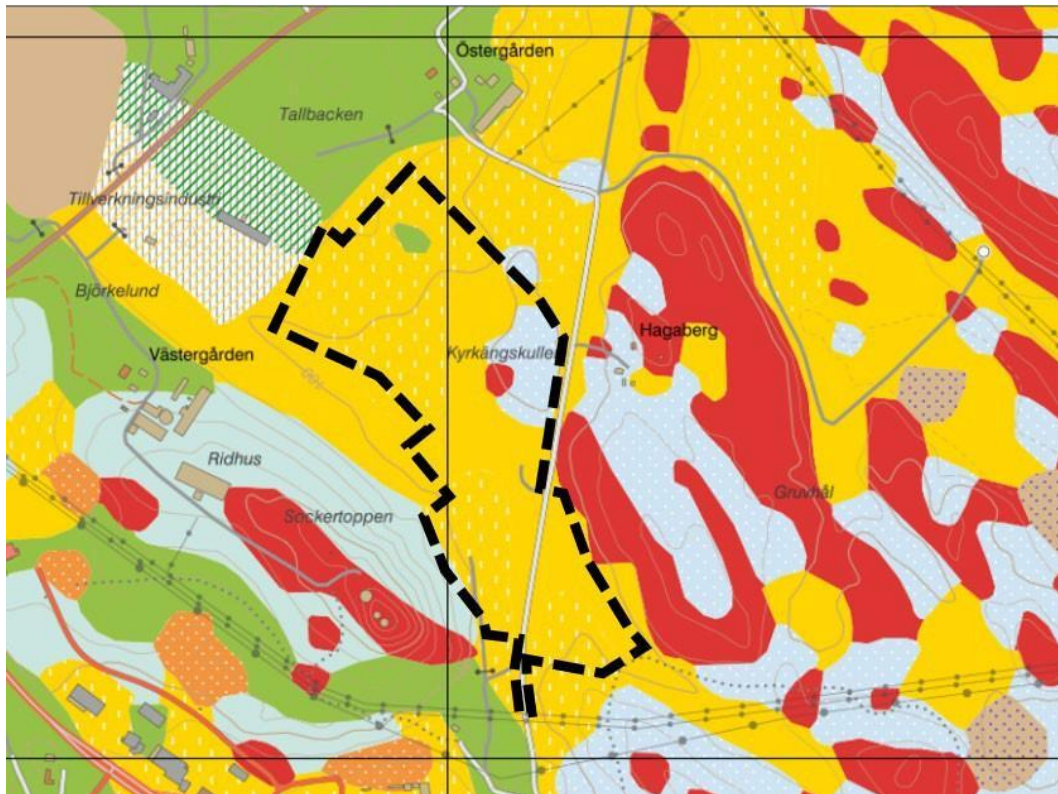
I övrigt bedöms inga naturområden eller naturvärden påverkas av planförslagets genomförande.

Geoteknik och markmiljö

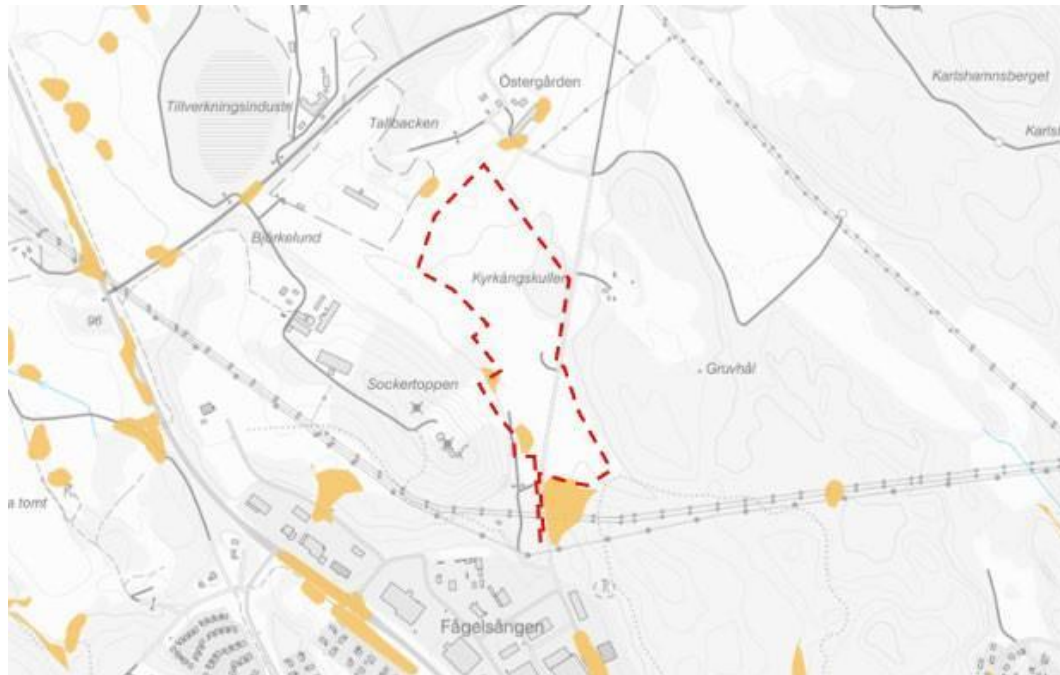
Förutsättningar

Enligt jordartskartan från SGU består marken inom planområde av glacial lera (gult område på kartan nedan) och glacial silt (gulprickigt område på kartan nedan), sandig morän (ljusblåttprickigt område), urberg (rött område) och isälvssediment (grönt område). I anslutning till planområdet finns berg på öster och väster sida, en hel del glacial lera och silt, i söder isälvssediment, grusig morän i väster (ljusblått område) samt sandig morän i söder och i norr. I nordväst finns även fyll (vitskafferad yta).

Utdrag från Jordartskartan, SGU. Planområdet schematiskt markerad med svartstreckad linje.

Området är relativt plant. Enligt SGI:s kartunderlag om ras, skred och erosion finns endast ett litet aktsamhetsområde inom planområdet, se figur nedan. Området bedöms därför som stabilt vid nuvarande förhållanden.

Utdrag från Kartvisaren förutsättningar för skred i finkornig jordart, SGI. Planområdet schematiskt markerad med röstreckad linje.

En geoteknisk undersökning (BGK AB, 2021-07-16) har gjorts på den södra delen av planområdet. Efter att undersökningen var utförd utvidgades planområdet. Kommunen har gjort bedömningen att den utökade delen har samma förutsättningar som den undersökta delen, dock förekommer det matjord överst i den utökade delen vilket behöver schaktas bort vid planerad exploatering. Bedömningen baseras på tidigare markanvändning och SGU:s kartvisare. Den geotekniska undersökningen visar att den översta markytan består av mulljord eller fyllning. Fyllningar förekommer inom den del som används till upplag för jordmassor i väster. Under dessa ytliga skikt av mulljord och fyllningar förekommer ett skikt med siltig finsand och finsandig silt i vissa punkter. Siltig lera förekommer ner till djup mellan 1,0 och 5,3 meter under markytan. Leran är ofta varvig med inslag av vasstrå och växtdelar. Uppmätta vattenkvoter i leran ligger mellan 21 och 63 %. De högre vattenkvoterna förekommer i nedre delen av lerskiktet. Under leran består jorden av skiktad sand och silt.

Radonmätningar som är utförda i finjorden visar på halter mellan 4 och 119 kBq/m³ jordluft, vilket är att betrakta som normala förhållanden och därmed så kallad normalradonmark.

Föroreningar

För den del av planområdet där tidigare bränntipp/brandövningsplats har legat inleddes verksamheten med avfallsförbränning i slutet av 1960-talet och lades ner runt 1972. Verksamheten bestod av mottagning och öppen förbränning av verksamhets- och grovavfall såsom virke, papp/papper och trädgårdsavfall. Under 1980-talet och i början av 1990-talet användes ytan av räddningstjänsten för brandövningar med brandsläckningsskum. Platsen har också använts till och från som upplagsyta av jordmassor med mera.

Tidigare bränntipp med förbränning av verksamhets- och grovavfall, senare brandövningsplats med mera, inom rödmarkerat område.

En inventering genomfördes 2020-2021 (MIFO fas 1, Göran Börkén, 2021-04-21) över det område där tidigare bränntipp/brandövningsplats varit. Objektet gavs i inventeringen riskklass 2 (stor risk för människors hälsa och miljö) med motivering att det saknas mer exakta uppgifter om omfattningen av tidigare verksamheter. Det var oklart vilka och hur farliga föroreningar som kan finnas kvar i marken. Det ansågs inte uteslutet att bland annat dioxiner kan ha bildats vid förbränningen av avfall samt att PFAS kan ha funnits i brandskum vid brandövning. Rekommendationen var att fortsätta inventeringen med

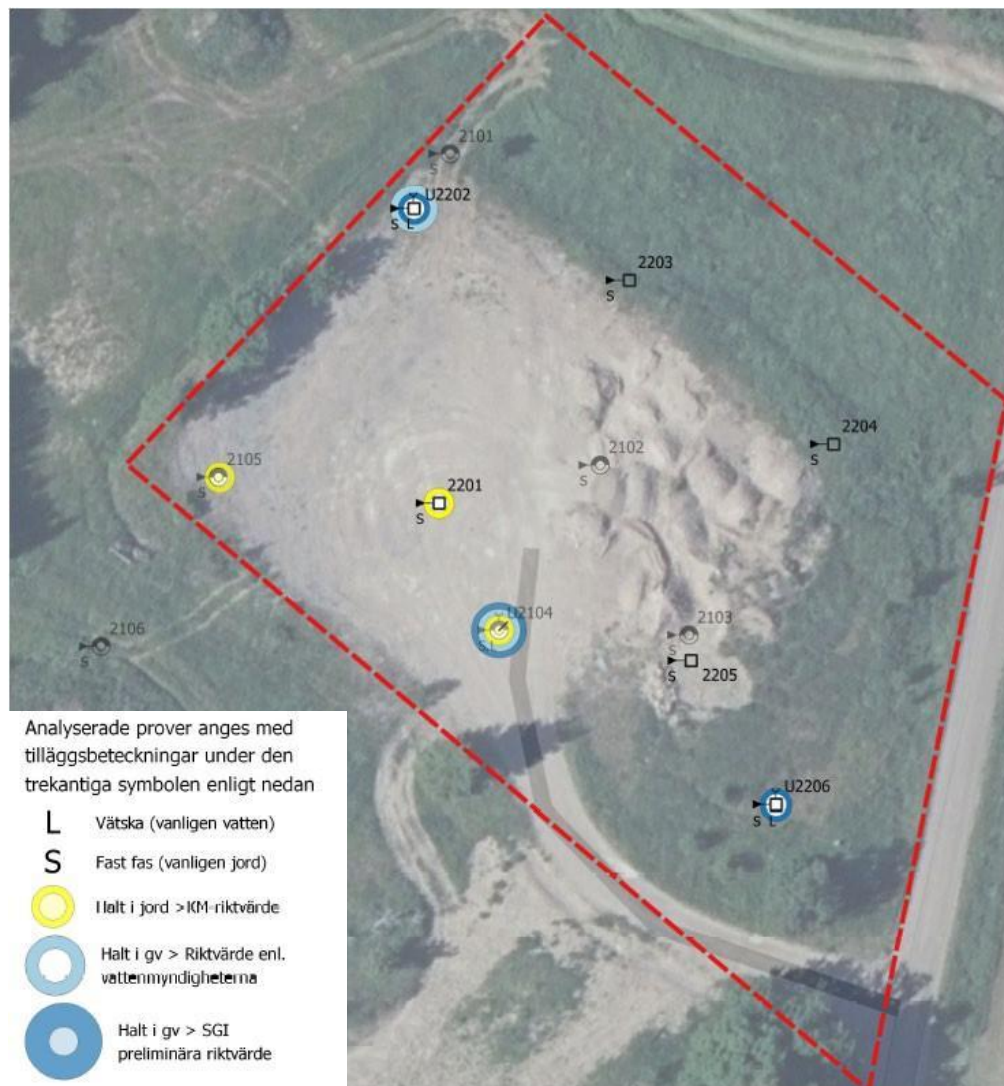
översiktliga undersökningar (MIFO fas 2) då det planeras för ändrad markanvändning och jordmassor kan komma att omfördelas/flyttas.

Enligt rekommendation har en översiktlig undersökning, (MIFO fas 2, VOS, 2022-08-30), genomförts. Undersökningen har omfattat ett utökat område med provtagning av jord i 15 punkter, i tre provpunkter installerades även grundvattenrör för grundvattenprovtagning och nivåmätning, se bild nedan.

Provtagningspunkter, kartutdrag hämtat från den översiktliga undersökningen, MIFO fas 2 (VOS, 2022-08-30)

En kompletterande miljöteknisk markundersökning (VOS, 2022-08-17) för brännippen/brandövningsplatsen har även genomförts. Undersökningen har omfattat provtagning av jord i sex punkter, i två provpunkter installerades även grundvattenrör för grundvattenprovtagning och nivåmätning, se bild nedan.

Provtagningspunkter, kartutdrag hämtat från den kompletterande miljötekniska markundersökning (VOS, 2022-08-17)

I ett samlat perspektiv, utifrån nu utförda undersökningar och utifrån den tänkta markanvändningen ger analysresultaten en relativt god översiktlig bild över förorenings-situationen på området.

Tungmetallhalter (koppar och zink) förekommer över riktvärden för mindre känslig markanvändning i en av provpunkterna (provtagningsspunkt 2112 i översiktliga undersökningen, MIFO fas 2, VOS, 2022-08-30) på det utökade undersökningsområdets mittersta del, där utfyllnad har gjorts för upplagsplats.

Dioxin och PFAS i jord har påträffats över riktvärde för känslig markanvändning (men under riktvärde för *mindre känslig markanvändning*) där tidigare brandövningar och avfallsförbränning har utförts (provtagningsspunkt 2104).

Även grundvattenprover inom området visar på förhöjda halter av dioxiner och höga halter av PFAS men generellt är föroreningsnivån låg i både jord och grundvatten. Men för grundvattenrör U2104 överskrider halten dioxin det holländska gränsvärdet för ”indicative Level for severe contamination”. I grundvattenröret (U2104) har även PFAS uppmätts i relativt hög halt, över det generella riktvärdet. De naturliga jordarna inom vilken grundvattenytan fluktuerar är relativt täta varför spridningsförutsättningarna kan förmodas vara lägre. Den påvisade PFAS-föroreningen kan därmed vara lokal och av mindre omfattning. Strömningsriktningen har bedömts vara sydlig/sydöstlig varför PFAS-föroreningen preliminärt inte bedöms innebära en akut risk för dricksvattenbrunn och grundvattenskyddsområde som ligger nordväst om undersökningsområdet. Den indikerade strömningsriktningen för grund- och dagvatten innebär att PFAS transporteras från utredningsområdet mot Fågelsångens industriområde och den skyddade grundvattenförekomsten nedströms. Källan till de förhöjda halterna av dioxiner och PFAS i jord och grundvatten är förmodligen den verksamhet, avfallsförbränning och brandövningar, som bedrivits på platsen.

Utförd riskbedömning (kompletterande miljöteknisk markundersökning, VOS, 2022-08-17) visar dock att risker med förhöjda halter av PFAS i grund- och yt-/dagvatten inte kan uteslutas och att det eventuellt finns behov av riskreduktion samt till viss del kompletterande undersökningar för att bekräfta eller avfärda risker. Efter slutförda inventeringar har enskilda brunnar i närområdet provtagits (2022-10-24) med avseende på PFAS. Samtliga prover visar värden understigande gällande riktvärden.

Planförslag

Planerad utbyggnad inom planområdet kommer innebära en förändrad markanvändning inklusive uppförande av nya byggnader. Exakt utformning är inte bestämd men utöver två mindre områden för naturmark anger planförslaget markanvändning för verksamheter, industri och handel, vilket generellt innebär en stor andel hårdgjorda ytor samt

uppförande av stora byggnader. Detta medför markarbeten i form av schaktning och grundläggning, vilket kräver hänsyn till områdets geotekniska förhållanden.

Endast ett litet akksamhetsområde med förutsättningar för jordskred ligger inom planområdet, vilket enligt planförslaget omfattas till viss del av naturmark, till viss del av mark avsatt för industri och handel. Om markarbeten och grundläggning sker enligt rekommendationer från den geotekniska undersökning bedöms skredrisken i området vara liten.

Vad gäller grundläggning bedömer den geotekniska undersökningen att grundläggning av industribyggnader med utbredda grundplattor på mark och måttliga laster vara möjligt. Om lastökningen begränsas till 35 kPA vid 3,0 meters djup, vilket motsvarar en fyllning på ungefär 2,0 meter bedöms inga konsolideringssättningar uppstå. Elastiska sättningar i leran uppskattas kunna uppgå till cirka mellan 3 och 5 centimeter. Grundläggning på pålar kan bli aktuellt vid stora laster. I samband med projektering av byggnader ska mer detaljerade undersökningar för varje byggnad utföras för att kunna bedöma grundläggningsmetod.

För grundläggning av byggnader på mark krävs att mullhaltig jord, befintliga ytliga fyllningar och eventuella ytliga lösa jordlager avlägsnas. Markberedning ska utgöras enligt anvisningar i gällande byggnormer och motsvarande. Tjälskyddad grundläggning krävs i finjorden.

Ytvatten ska alltid avledas genom att markytan närmast byggnaderna lutas från byggnaden. Dränering runt byggnader utförs med dräneringsrör. Tillräckliga åtgärder för att förhindra skadlig fuktvandring från underliggande jord utförs.

Även om radonhalten uppmätts till normal bör fler mätningar göras i samband med undersökningar för byggnationer.

Föroreningar

De påträffade halterna i jord är inte påfallande höga eller utbredda och utgör inte någon omedelbar risk. Förorening vid upplagsytan runt provpunkt 2112 har med hjälp av topografiska kartor avgränsats eftersom föroreningen bedöms vara kopplade till massorna som är belägna där. Det avgränsade området ska saneras. Området där tidigare bränntipp/brandövningsplats funnit ska också saneras. För att säkerställa att sanering av de förorenade markerna kommer till stånd har bestämmelse, a₁, om villkor för startbesked lagts in i plankartan.

En fördjupad undersökning rekommenderas i grundvatten och dagvatten uppströms och nedströms området, med anledning av de förhöjda PFAS-halterna i grundvattnet. Dels bör föroreningssituationen uppströms undersökas för att fastslå spridningsriktning och avfärda andra källor uppströms. Dels bör grundvatten och dagvatten undersökas nedströms i anslutning till grundvattenförekomsten och Fågelsångens industriområde. Vidare bör en noggrannare inventering av diken och dagvattenledningsnät utföras av flödesvägar för uppkommet dagvatten från undersökningsområdet. Efter slutförda inventeringar har enskilda brunnar i närområdet provtagits (2022-10-24) med avseende på PFAS. Samtliga prover visar värden understigande gällande riktvärden.

Dagvattenhantering

Förutsättningar

Planområdet ingår i huvudavrinningsområdet Storån – SE70000 och delavrinningsområde inloppet i Håcklasjön SE645234 – 558919 som tillhör distriktsindelning 4, Södra Östersjön. Vattenförekomsten ”Storån - Inloppet i Håcklasjön” uppnår, enligt VISS (Vatten- informationssystem Sverige), ej god kemisk ytvattenstatus och måttlig ekologisk status. Se VISS statusklassificering av recipienten i tabellen nedan.

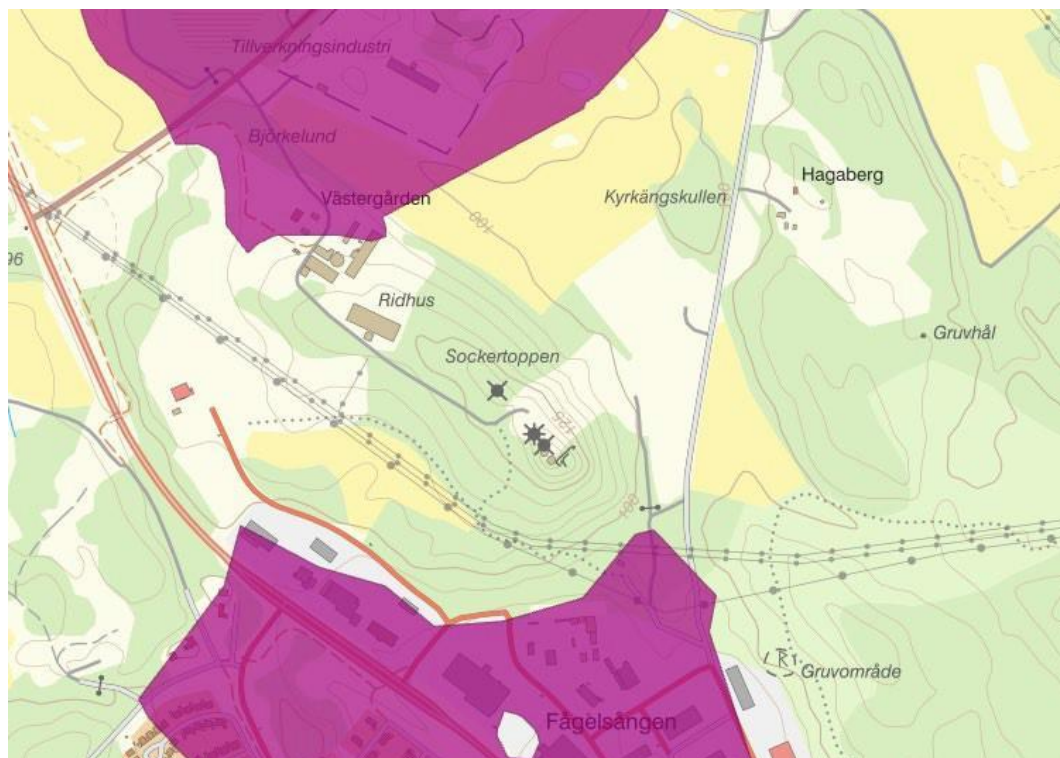
Vattenförekomst	Kemisk status		Ekologisk status	
	Status (dagsläge)	MKN ¹ (framtida mål)	Status (dagsläge)	MKN (framtida mål)
Storån - Inloppet i Håcklasjön SE645234 - 558919	Uppnår ej god	God kemisk ytvattenstatus ²	Måttlig	Måttlig ekologisk status 2039

¹ Miljökvalitetsnormer

² Undantag för ”Bromerad difenyleter” och ”Kviksilver och klicksilverföreningar” som har mindre stränga krav definierat som ”uppnår ej god kemisk ytvattenstatus”

Statusklassificering i Storån – Åtvidaberg från 2021-12-20, tabell hämtad från dagvattenutredningen (Inviattech, 2022-11-04)

Planområdet ligger mellan sand- och grusförekomsterna SE645629-150985 och SE645262-151223, se figur nedan. Den södra (SE645262-151223) uppnår god status både för kvalitet och kvantitet medan det norra (SE645629-150985) har otillfredsställande kemisk status på grund av fynd av bekämpningsmedel (Förvaltningscykel 3, 2017–2021). Utifrån avrinningsområdets utformning bedöms den söder om och nedströms utredningsområdet vara mest relevant vid aktuell detaljplan. Klassificeringen vad avser PFAS11 är god men anges som en risk för betydande miljöpåverkan beroende på en ”brandövningsplats samt en räddningsstation innanför förekomsten och direkttillrinningen”. Sannolikt utgörs den förstnämnda av den före detta brandövningsplatsen inom planområdet, se under rubriken ”markföroreningar”.

Sand- och grusförekomster markerade i lila färg, karutdrag hämtat från Vattenkartan (VISS).

Idag sträcker sig en dagvattenledning med dimensionen 800 millimeter genom planområdet, denna ledning sammankopplas och blir en del av huvudstammen genom Åtvidabergs kommun.

Inom ramen för framtagandet av detaljplanen har en dagvattenutredning utförts (Inviattech, 2022-09-23). I denna beskrivs vattnets avrinningsriktning i nuläget enligt bilden nedan. Den största mängden vatten från avrinningen tillkommer från

Sockertoppen, rinnandes ner till området från sydväst. En liten mängd kommer från öster som tas omhand i diket utmed vägen.

Befintliga mindre vattendrag/diken är markerade i ljusblått, befintligt dagvattensystem är markerat i grönt, bild hämtad från dagvattenutredningen (Inviatech, 2022-11-04)

Nedan presenteras nuläget dimensionerade flöden inom fastigheten vid ett 10-årsregn, 30-årsregn och 100-årsregn med en klimatfaktor på 1.

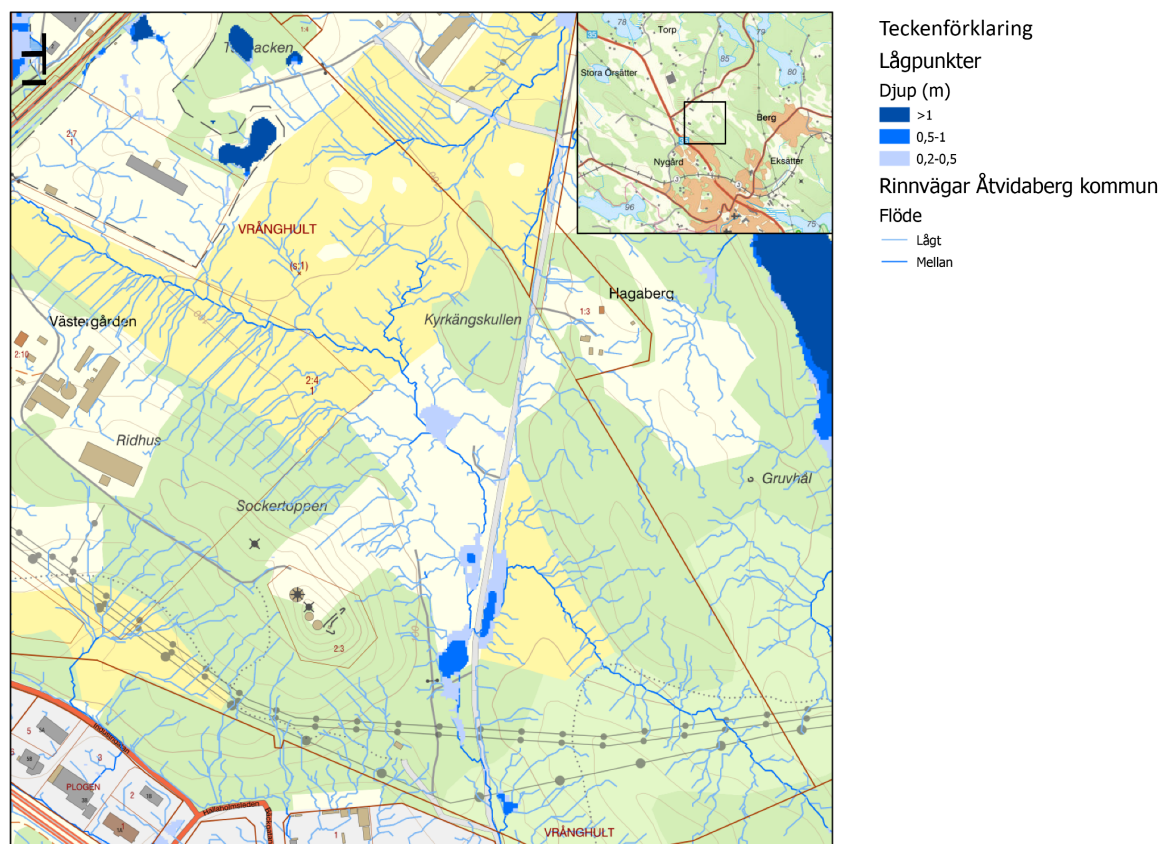

10 årsregn	30 årsregn	100 årsregn
346,6 l/s	499,9 l/s	745,4 l/s

Beräknade flöden nuläge, siffror hämtade från dagvattenutredningen (Inviattech, 2022-11-04)

I närheten av planområdet finns ett vattentorn.

Lågpunkterna är främst vid södra delen av planområdet. Sydvästra delen av planområdet är planlagt med ett dagvattenområde på allmän platsmark, NATUR₁, i plankartan. Här avses fördröjning av dagvattnet ske innan det leds vidare via det befintliga dagvattensystemet. Hänsyn bör tas till lågpunkterna vid projektering av området för att undvika att vatten blir stående. Översvämningsrisken bedöms vara låg för omkringliggande bebyggelse då markhöjden för omkringliggande fastigheter är högre än planområdet. De flesta rinnvägarna är till planområdet från närliggande fastigheter.

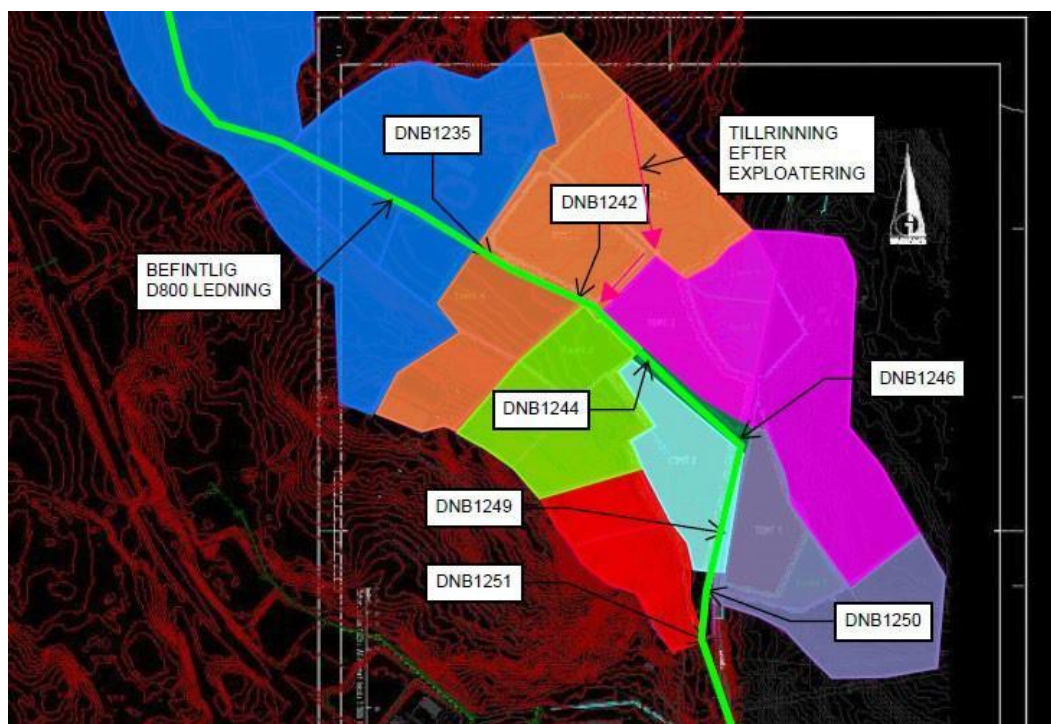

Lågpunktskatering samt rinnvägar.

Källa: KlimatGIS Östergötland

Planförslag

Möjligheten att koppla på hela planområdet på den befintliga dagvattenledningen har utretts inom ramen för detaljplaneprocessen (Ciscon, 2022-11-07). En sträcka på befintlig dagvattenledning bedöms vara underdimensionerad för tillkommande flöde. Den kritiska sträckan är mellan punkt DNB1246 och DNB1250 i bild nedan.

Befintlig dagvattenledning, tillrinning efter exploatering och DNB-punkter, utdrag hämtat från kapacitetsberäkningen (Ciscon, 2022-11-07)

För att undvika att överbelasta det befintliga dagvattensystemet och inte byta ut dagvattenledningen är rekommendationen att använda LOD, lokalt omhändertagande av dagvatten för varje enskild fastighet på kvartersmark. LOD beskrivs som dagvattenhantering på det område där det bildats. Det medför att bortledning av vatten minimeras. Det kan uppnås genom att till exempel använda infiltration, perkolation eller lokal fördröjning av dagvattnet.

Den planerade kvartersmarken utgör cirka 75% av det totala planområdet, där det i dagsläget är grönyta, vilket resulterar i en betydligt ökad andel hårdgjorda ytor och därmed större avrinning av vattenvolymer som behöver hanteras och fördröjas.

Nedan presenteras det dimensionerade flödet före och efter planerad exploatering inom planområdet vid ett 10-årsregn, 30-årsregn och 100-årsregn med en klimatfaktor (KF) på 1,25 enligt dagvattenutredningen. Före tillbyggnaden används en klimatfaktor på 1 och efter används 1,25 (enligt P110) för att kompensera för förhöjda regnintensiteter på grund av klimatförändringar.

Totalt	10 årsregn	30 årsregn	100 årsregn
Flöde nuläge	346,6 l/s	499,9 l/s	745,4 l/s
Flöde efter om- och tillbyggnad	1995 l/s	2869,4 l/s	4278,7 l/s
Flöde efter om- och tillbyggnad inkl KF	2493,8 l/s	3586,7 l/s	5348,4 l/s

Beräknade flöden nuläge och efter exploatering, siffror hämtade från dagvattenutredningen (Inviattech, 2022-11-04)

För att det ökade flödet ska kunna omhändertas har erforderliga magasineringstvolymer för fördröjning av dagvattnet beräknats. Det finns olika typer av magasin som kan användas för att fördröja dagvattnet. Beroende på vilken typ som väljs blir magasinet olika stort. För att beräkna erforderlig magasineringstvolymer har dimensionerande flöden uppskattats med hjälp av Svenskt Vattens publikation P110 samt utefter antagandet att dimensionering ska ske utifrån ett 10-årsregn och en klimatfaktor på 1,25 (Svenskt Vatten, 2016), se tabell nedan. Magasineringstvolymer är beräknad utifrån kravet att inte öka befintliga förhållanden.

Fördröjnings-anläggning	Fördröjningstvolymer [m3]	Magasinstvolymer [m3]
Kassetmagasin	1660	1744
Rörmagasin	1660	1660
Makadammagasin	1660	5535

Erforderliga magasineringstvolymer, tabell hämtad från dagvattenutredningen (Inviattech, 2022-11-04)

Följande tabell visar erforderliga magasineringstvolymer för 100-årsregn och en klimatfaktor på 1,25.

Fördröjnings-anläggning	Fördröjningstvolymer [m3]	Magasinstvolymer [m3]
Kassetmagasin	3559	3739
Rörmagasin	3559	3559
Makadammagasin	3559	11 867

Erforderliga magasineringstvolymer för 100-årsregn.

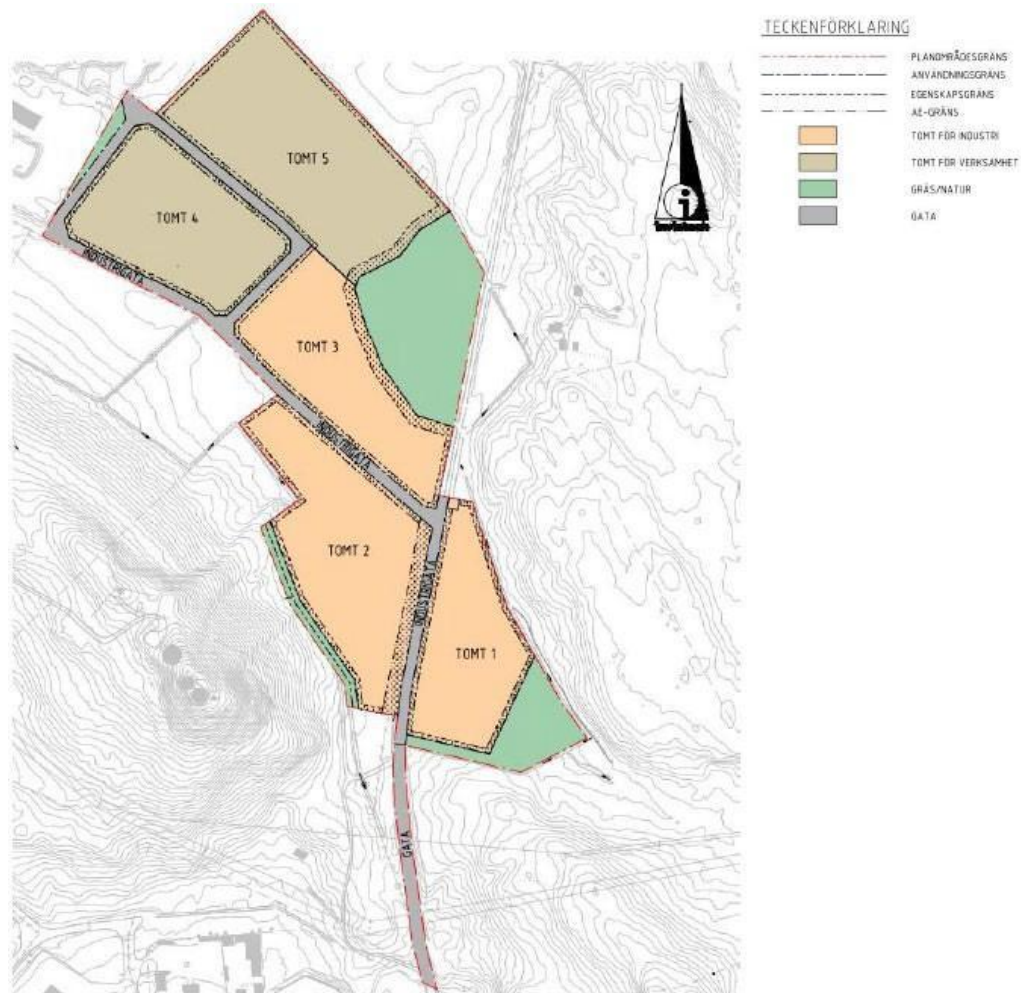
Det är ännu inte bestämt hur många fastigheter planområdet kommer bestå av, nedan presenteras därför hur mycket vatten som ska fördröjas inom varje kvarter samt magasinvolym ifall kassetmagasin väljs.

Kvarter	Yta (ha)	Andel av total yta (%)	Fördröjningsvolym [m3]	Magasinsvolym (kassett) [m3]
Kvarter 1	1,69	11	222	234
Kvarter 2	2,57	17	338	356
Kvarter 3	2,00	13	263	277
Kvarter 4	2,03	13	332	348
Kvarter 5	3,09	20	505	530
Totalt	11,38		1660	1744

Erforderliga magasineringsvolym per kvarter vid 10-årsregn, tabell hämtad från dagvattenutredningen (Inviattech, 2022-11-04)

Kvarter	Yta (ha)	Andel av total yta (%)	Fördröjningsvolym [m3]	Magasinsvolym (kassett) [m3]
Kvarter 1	1,69	11	476	501
Kvarter 2	2,57	17	724	763
Kvarter 3	2,00	13	564	593
Kvarter 4	2,03	13	712	746
Kvarter 5	3,09	20	1083	1136
Totalt	11,38		3559	3739

Erforderliga magasineringsvolym per kvarter vid 100-årsregn.

Föreslagna kvartersindelningar (i bilden kallat "tomt"), bild hämtad från dagvattenutredningen (Inviotech, 2022-11-04)

Markanvändning	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Enhet	mg/l	mg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	mg/l	mg/l
Väg (15 000 ÅDT)	0.2	2	21	59	116	0.3	2.6	2.5	0.06	95	0.5
Industriområde	0.3	1.8	30	45	270	1.5	14	16	0.07	100	1.5
Centrumområde	0.28	1.9	20	22	140	1	5	8.5	0.05	100	1.5
Gräs- och ängsmark	0.2	1	6	15	30	0.3	2	0.5	0.005	45	0.2

Beräknad föroreningsbelastning i kilo per år, tabell hämtad från dagvattenutredningen (Inviotech, 2022-11-04)

Det finns inga fastställda riktvärden för föroreningshalter i dagvatten. Riktvärdesgruppen (2009) tog fram riktvärden för föroreningar som ska fungera som en indikator på om rening av dagvattnet är nödvändigt. Förslaget på riktvärden är endast vägledande och inte bindande.

Ämne	Enhet	Riktvärde (Verksamhetsutövare)
Fosfor (P)	mg/l	0,25
Kväve (N)	mg/l	3,5
Bly (Pb)	µg/l	15
Koppar (Cu)	µg/l	40
Zink (Zn)	µg/l	150
Kadmium (Cd)	µg/l	0,5
Krom (Cr)	µg/l	25
Nickel (Ni)	µg/l	30
Kviksilver (Hg)	µg/l	0,1
Suspenderad substans (SS)	mg/l	100
Olja	mg/l	1,0

Föreslagna riktvärden (årsmedelhalt) för dagvattenutsläpp

Källa: Riktvärdesgruppen, 2009

Baserat på årsmedelnederbörden för 2021 och klimatfaktor 1,25 har föroreningsbelastningen och koncentrationen före och efter exploatering beräknats, se tabeller nedan.

Före exploatering											
	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Enhet	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år
Belastning	1.50	9.56	0.08	0.20	0.40	0.01	0.02	0.008	0.0002	440.84	2.12
Efter exploatering											
	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Enhet	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år
Belastning	12.3	76.3	1.2	1.9	10.8	0.06	0.5	0.6	0.003	4179.2	97.6

Beräknad föroreningsbelastning i kilo per år, tabell hämtad från dagvattenutredningen (Inviotech, 2022-11-04)

Före exploatering											
	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Enhet	mg/l	mg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	mg/l
Belastning	0.03	0.18	1.41	3.78	7.49	0.04	0.30	0.15	0.003	8.18	0.04
Efter exploatering											
	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Enhet	mg/l	mg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	mg/l
Belastning	0.22	1.48	12.26	29.49	151.69	0.88	6.75	8.54	0.05	78.32	1.41

Beräknad föroreningskoncentration i milligram/mikrogram per liter, tabell hämtad från dagvattenutredningen (Inviotech, 2022-11-04)

Beräknad föroreningskoncentration överskrider riktvärden för zink (Zn), kadmium (Cd) och olja efter exploatering utifrån Riktvärdesgruppens föreslagna riktvärden. Dagvattnet inom fastigheterna behöver fördröjas och uppnå erforderlig rening innan det släpps vidare till förbindelsepunkt och recipient. Rännstensbrunnar i gatumarken kan med fördel förses med funktion för att förhindra att olja sprids via dagvattensystemet.

Slutsats

Dagvattenanläggningar ska dimensioneras utifrån minst ett 100 årsregn (Svenskt Vatten, P110, 2016). Dagvattnet inom fastigheterna ska fördröjas och genomgå enklare rening. Öppna dagvattenlösningar är att föredra som fördröjningsmetod då systemet blir mer robust och rening av dagvattnet sker via infiltration. Dagvattenlösningarna ska planeras med hänsyn till geologin där infiltrationen är bäst.

Avvattningen inom planområdet kommer främst bestå av avrinning från industritomt och hårdgjord yta till lågpunkter där vattnet rinner ner i brunnar och vidare till ett fördröjningsmagasin eller motsvarande lösning för att uppnå erforderlig rening innan det släpps vidare till förbindelsepunkt och recipienten. Det är viktigt att höjdsättningen vid projektering av området ägnas stor omsorg. Gator och fastigheter skall i möjligaste mån harmonisera med varandra. Höjdsättningen skall utformas så att lågpunkter och instängda områden där vattnet kan bli stående undviks. Översvämningsrisken bedöms vara låg för omkringliggande bebyggelse efter exploatering då markhöjden för omkringliggande fastigheter är högre än planområdet.

Fördröjningsmagasinens storlek utgår från kravet om att inte öka befintliga förhållanden. Förslagsvis används kassetmagasin då dessa inte kräver så stor plats och dessutom är möjligheterna till inspektion, rensning och spolning större än vid användning av ett makadammagasin. Fördröjningsbehovet per kvarter är sammanställt i tabellen nedan. Från gatumark och motsvarande yta på kvartersmark ska oljeavskiljare tillämpas. Behov och dimensionering av oljeavskiljare beror på hur ytan kommer att användas, detta avgörs vid projektering. Oljeavskiljaren ska dimensioneras så att recipienten inte får ökad belastning. Som komplement till övriga ytor där det inte behövs oljeavskiljare används öppna diken för att fördröja och leda vattnet vidare till recipient. Detta gäller till exempel det vatten som tillrinner från omkringliggande berg, där föreslås användning av svackdiken. Vattnet från svackdiket föreslås kopplas på det befintliga dagvattennätet söder över för att sedan rinna vidare till recipienten. Detta regleras i plankartan med dike, i plankartan säkerställs även att en skyddsvall för att avgränsa industrimarken från naturområdet och skydda det mot översvämning. I planområdets sydvästra del, dit diket leder, säkerställs även ett dagvattenområde på allmän platsmark, NATUR₁, i plankartan. Här avses fördröjning av dagvattnet ske innan det leds vidare via det befintliga dagvattensystemet (efter punkt DNB1250).

Kvarter	Yta (ha)	Andel av total yta (%)	Fördröjningsvolym [m3]	Magasinsvolym (kassett) [m3]
Kvarter 1	1,69	11	476	501
Kvarter 2	2,57	17	724	763
Kvarter 3	2,00	13	564	593
Kvarter 4	2,03	13	712	746
Kvarter 5	3,09	20	1083	1136
Totalt	11,38		3559	3739

Fördröjningsvolym per kvarter för 100-årsregn.

Sammanfattningsvis bedöms föreslagen rening och fördröjning av dagvattnet vara tillräcklig och att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte påverkas förutsatt att varje fastighet renar och fördröjer dagvattnet i erforderlig mängd. Detaljerad projektering avseende utformningen får vidtas inför exploatering av området.

Planförslaget innebär att den förorenade marken saneras vilket bedöms ge positiv effekt på sand- och grusförekomsterna.

Industribuller

Förutsättningar

Omkring planområdet finns ett antal bostäder och även rekreationsspår. Utöver industrimarken i Fågelsången finns verksamheterna *Stora Enso Bioenergi*, *Grus och cement* och *Åtvidaberghus* som ligger i närheten av planområdet. Dessa verksamheter förväntas generera buller.

Naturvårdsverkets Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller (2015), är det dokument som är vägledande vid bullerutredning för industriverksamhet. Nedanstående riktvärden gäller utomhus vid bostadsfasad samt vid uteplatser och andra ytor för utevistelse i den bullerexponerades närhet.

Områdesanvändning	Ekvivalent ljudnivå i dBA		
	Dag kl. 06-18	Kväll kl. 18-22, samt lör- sön- och helgdag kl. 06-18	Natt kl. 22-06
Utgångspunkt för olägenhetsbedömning vid bostäder, skolor, förskolor och vårdlokaler	50	45	40

Riktvärden ekvivalenta ljudnivåer vid bland annat bostadsfasader, tabell hämtad från bullerutredningen (WSP, 2022-09-16)

Nedanstående riktvärden gäller maximala ljudnivåer för friluftsområden.

	Leq dag (06- 18)	Leq kväll (18- 22)	Leq natt (22- 06)	Leq lördag, söndag och helgdag (06-18)
Utgångspunkt för olägenhetsbedömning i friluftsområden	40 dBA	35 dBA	35 dBA	35 dBA

Riktvärden maximala ljudnivåer för friluftsområden, tabell hämtad från bullerutredningen (WSP, 2022-09-16)

Inom ramen för detaljplaneprocessen har en bullerutredning (WSP, 2022-09-16) utförts. I enlighet med denna överskrids inte angivna riktvärden för buller för intilliggande bostadshus (på fastigheterna Vrånghult 1:3, 2:10, Sandstugan 1:1, Gustavsborg 1:2, Norra Botorp 1:6 och 1:7) idag. Även riktvärdet för friluftsområde klaras där rekreativstråket idag finns. Samtliga bullervärden ligger under 30 dBA.

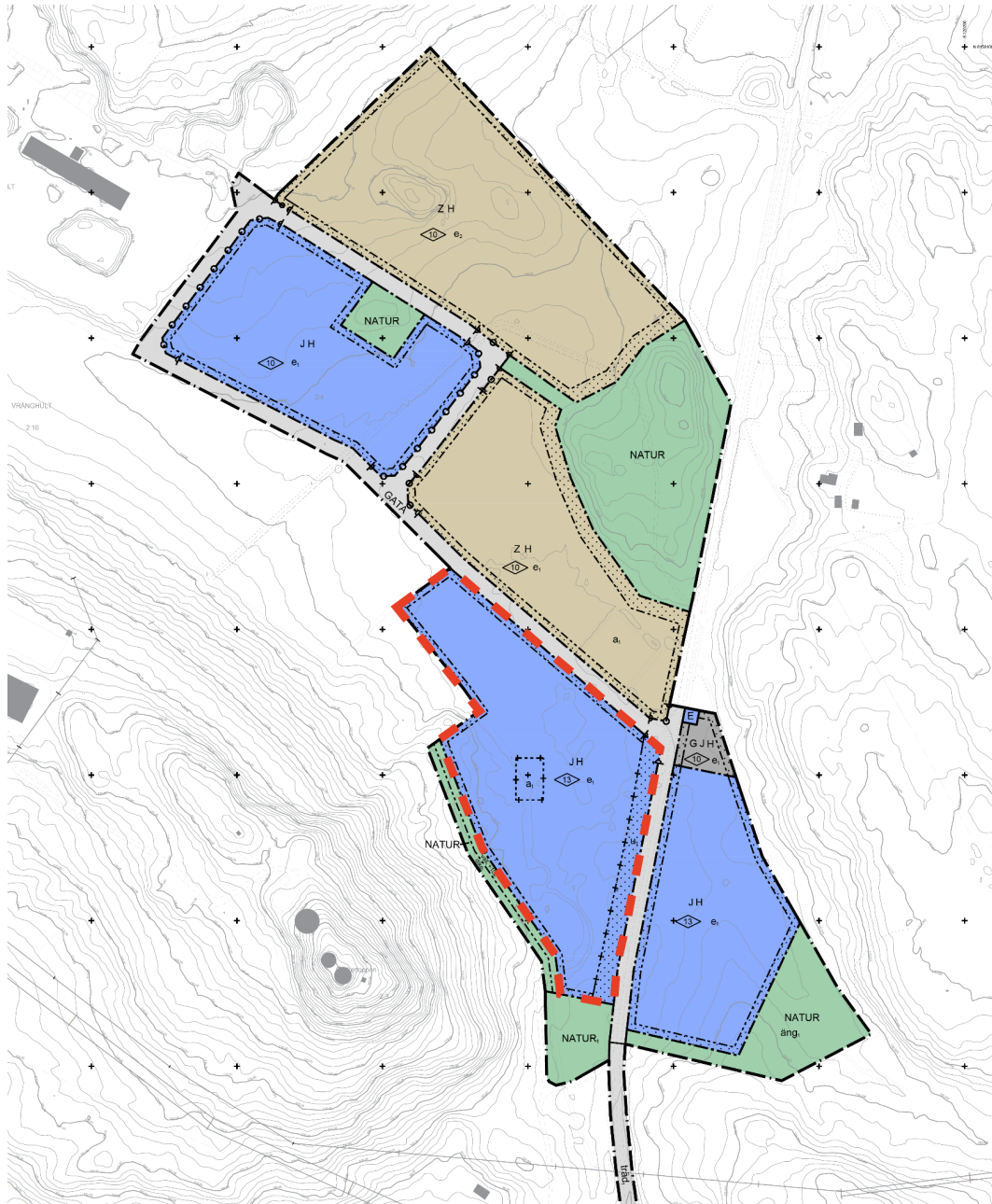
Planförslag

I bullerutredningen har verksamhetsbullret beräknats för tre scenarion: ett nollalternativ (vars resultat presenterades under rubriken förutsättningar ovan) och två framtidsalternativ:

1. Första scenariot (1) är ett nollalternativ enligt dagens situation utan bebyggt planområde. Endast ljuddata från verksamheterna Åtvidaberghus och Grus och cement.
2. Andra scenariot (2) visar ett framtidsalternativ där planområdet har förlagts med schabloner med en ljudeffektsnivå på 55 dB/m² på områden märkt med JH (verksamheter och industrimark) och 50 dB/m² på områden märkt med ZH (något tystare verksamheter). Schablonerna är areakällor på en höjd 10 meter över befintlig marknivå. Inklusiva ljuddata från verksamheterna Åtvidaberghus och Grus och cement.
3. Tredje scenariot (3) visar ett framtidsalternativ likt alternativ 2 men där verksamheten Åtvidaberghus flyttas till en del av det nya planområdet, se röd markering på figuren nedan. Det är ännu oklart om vad för typ av verksamheter som kommer att tillämpas på planområdet men att placera Åtvidaberghus på en del av området ger en indikation om hur ljudbilden kan komma att se ut med en liknande verksamhet på platsen. Inklusiva ljuddata från Grus och cement.

Schablonerna är bedömda utifrån att verksamheterna är i drift dygnet runt. Alla ljudkällor har beräknats som ett slags värsta fall, det vill säga en kapacitet och drifttid på 100%.

Bullerutredningen har en viss osäkerhet då framtida verksamheter utanför planområdet kan ge upphov till ytterligare ljud. I anslutning till planområdet kommer Sandströms entreprenad starta upp sin verksamhet som kommer att påverka ljudnivåerna i området. Eftersom bullerutredningen utgår från ett värsta fall scenario, 100% kapacitet och drifttid, gör kommunen bedömningen att bullerutredningen visar en framtidsscenario även efter att framtida verksamheter utanför planområdet etablerar sig.

Tredje scenariot innebär att en verksamhet liknande Åtvidaberghus flyttas till en del av det nya planområdet, se röd markering i figuren.

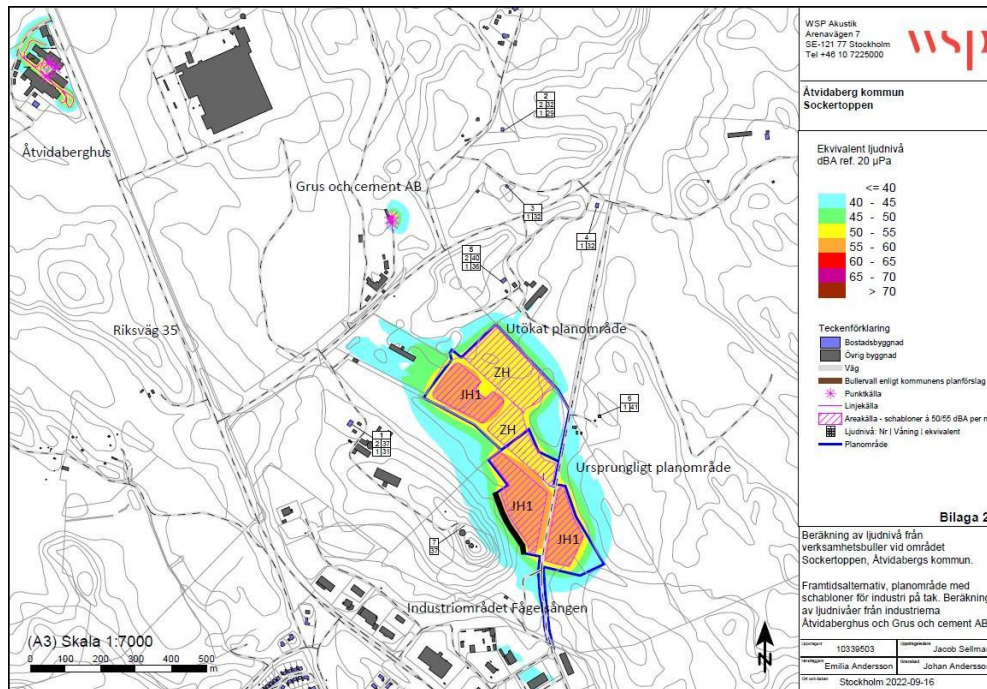
Nedan presenteras resultatet i tabellform för scenario 1-3.

Husnr	Fastighetsbeteckning	Scenario ett (1):	Scenario två (2):	Scenario tre (3):
		Nollalternativ	Framtidsalternativ	Framtidsalternativ
		(1:a vån/2:a vån)	(1:a vån/2:a vån)	(1:a vån/2:a vån)
1	Vrånghult 2:10	<30	31/37	35/37
2	Gustavsborg 1:2	<30	29/32	29/31
3	Sandstugan 1:1	<30	32	32
4	Norra Botorp 1:7	<30	32	31
5	Norra Botorp 1:6	<30	36/40	36/40
6	Vrånghult 1:3	<30	41	39
7*	Vrånghult 2:3	<30	37	34

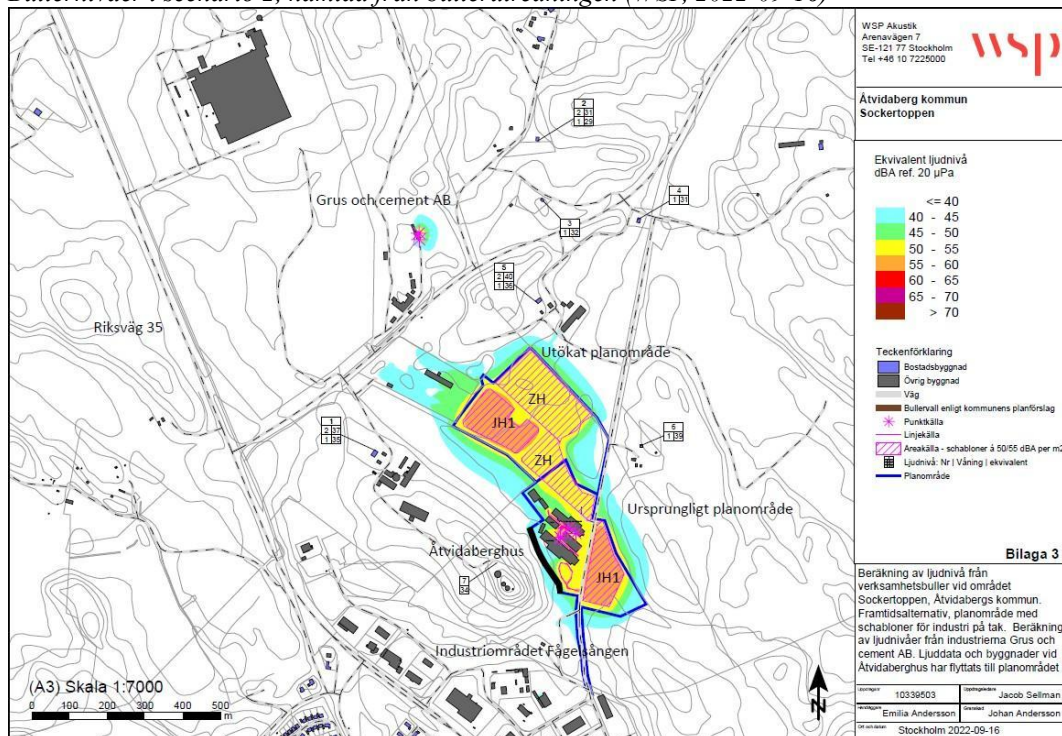
* Beräkningspunkt vid naturområde för motionärer, 1,5 m över mark.

Resultat från bullerutredningen, röd markering visar var riktvärden i dBA överskrids. Tabell hämtad från bullerutredningen (WSP, 2022-09-16)

Nedan presenteras resultatet i kartor för scenario 2 och 3.

Bullernivåer i scenario 2, hämtad från bullerutredningen (WSP, 2022-09-16)

Bullernivåer i scenario 3, hämtad från bullerutredningen (WSP, 2022-09-16)

Resultatet visar att samtliga scenarion klarar riktvärdena utom för bostadshus 6 (Vrånghult 1:3) i scenario 2 där riktvärdet överskrids med 1 dBA nattetid (40 dBA).

Genom att tillämpa Åtvidaberghus (scenario 3) ljudkällor på en del av planområdet med ett antal ljudkällor placerade på marknivå och med byggnadsvolymer som skärmar så förbättras ljudbilden i området i jämförelse med scenario 2.

När den nya industrimarken utformas och bebyggs kan ljudspridningen minska genom att verksamheter planeras på optimalt sätt. Generellt fås bäst effekt av att göra bulleråtgärder intill ljudkällan, som till exempel huvor, dämpande skärmar eller inbyggnationer av ljudkällor eller moment som anses bullra. Andra åtgärder kan vara smarta val av utrustning, processer och arbetssätt som är mindre bullrande, eller tidsbegränsningar för bullrande arbetsmoment. Det går också att jobba med byggnadsvolymer som avskärmar ljudkällor från närliggande bostadshus och vid behov rikta ljudkällor och omdirigera ljudets färdväg.

Utförda beräkningar baseras på att ljud alstras dygnet runt men troligen kommer drifttiden vid alla verksamheter inte att vara 100-procentig under kvälls- och nattetid vilket skulle innebära att ljudkällor såsom till exempel fläktar och utblås på tak går ner i kapacitet under dessa tider och alltså inte alstra lika höga ljudnivåer. Det skulle ha stor betydelse vid planområdet och ifall Vrånghult 1:3 får ljudnivåer inom riktvärdet för nattetid. Det har alltså stor betydelse hur verksamhetsområdet utformas med byggnader, höjder, ljudkällor, arbetssätt, tidsbegränsningar och driftkapacitet.

Ljudnivåerna har beräknats i en punkt (7 i tabell ovan) vid ett område som används av motionärer och cyklister. Idag bedöms inte området som ett friluftsområde eller naturreservat och behöver därför inte omfattas av riktvärden enligt Naturvårdsverket "Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller". Skulle denna jämförelse ändå göras så kommer det nya planområdet ge ljudnivåer till naturområdet som till stora delar klarar riktvärdet för dagtid, men som kan komma att överskrida riktvärdet för kvällstid och nattetid.

Slutsats

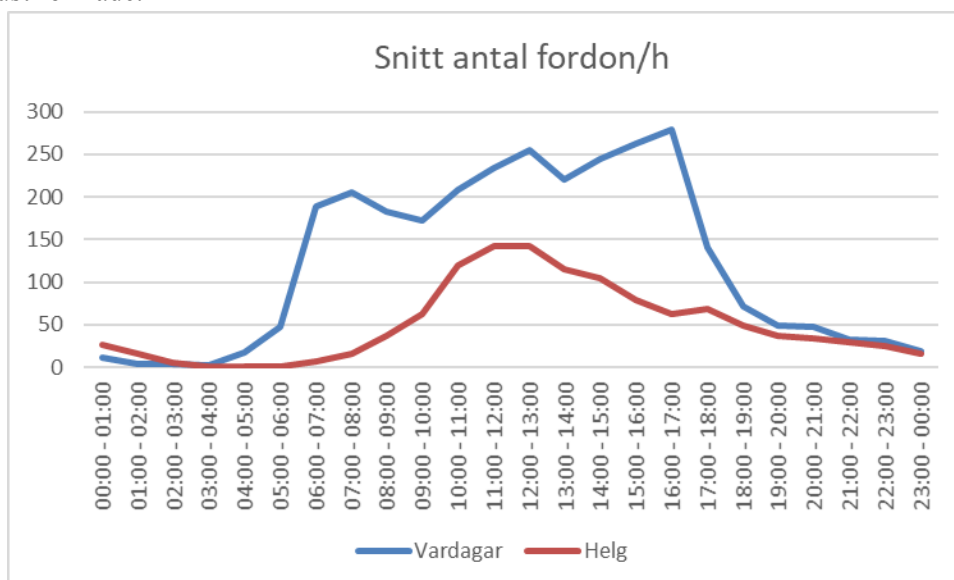
I anslutning till Vrånghult 1:3 tillåts endast verksamheter och detaljhandel, vilka anses som något tystare verksamheter. Industri och detaljhandel begränsas till de delar som är belägna längre från Vrånghult 1:3. Beräkningar visar att alla närliggande bostadsfastigheter klarar riktvärdet dag-, kvälls- och nattetid för scenario 3. I scenario 2 beräknas ljudnivåerna vid fastigheten Vrånghult 1:3 överskrida riktvärdet för nattetid med 1 dBA i ett så kallat värsta fall. Kommunen gör bedömningen att bullernivåer klaras, med motiveringen att beräkningarna är gjorda på 100 i både kapacitet och drifttid vilket inte bedöms bli utfallet i praktiken. Slutligen ligger det under verksamhetsutövarens ansvar att bullerstörningar inte uppstår.

Trafikbuller

Ett översiktligt PM genomfördes för att undersöka påverkan från framtida trafikbuller.

Trafikmängden baseras på nuvarande trafikmängd inom Fågelsångens industriområde, korsningen Bäckgatan/Fågelsångsvägen. Trafikmätningen har skett under 21 februari till 8 mars 2023 och gatan hanterar trafik till ett industriområde om cirka 25 ha. Årsdygnstrafik (ÅDT) vid trafikmätningen var 2256 fordon och trafiken fördelas över dygnet enligt figuren nedan. Inom Fågelsångens industriområde är gällande hastighetsbegränsning 50 km/h vilket bedöms även gälla för Sockertoppens industriområde.

Antal fordon per timme under mätperioden (PM trafikbuller)

Då planområdet kommer ha en anslutningsväg till väg 741 (Bjorsättersvägen) och Fågelsångens industriområde har en uppräkningsfaktor på 1,77 vid beräkningar.

Buller vid arbetsplatsen regleras av arbetsmiljöverkets föreskrifter och tar inte sikte på berörd typ av utredning. För arbetsplatser gäller att exponeringen inte bör överstiga 85 dBA (L_{EX} 8h) och att tillfälliga ljud inte bör överstiga 115 dBA (L_{pAFmax}) (Arbetsmiljöverkets föreskrift Buller. AFS 2005:16). Enligt diagram 2 i rapporten från Boverket kommer trafikbullret vid industri- och verksamhetsbyggnader bli cirka 61 dBA vid fasaderna med ett avstånd på 10 meter från vägens mitt.

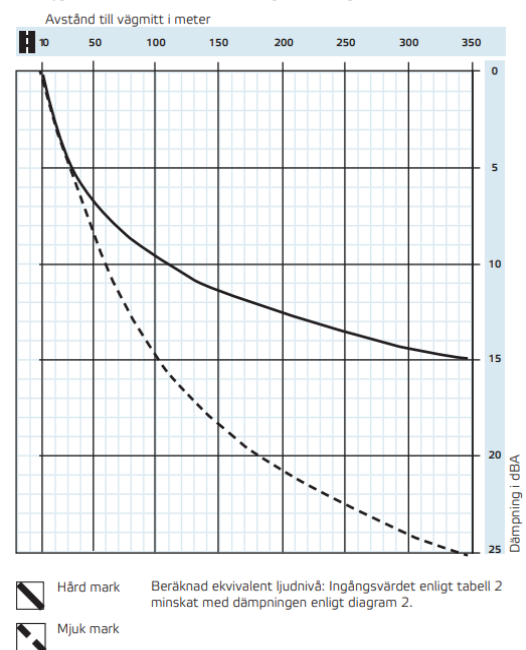
Tabell 2

Tabell 2 anger ekvivalent ljudnivå i dBA på 10 meters avstånd från vägmitt. Detta är utgångsvärdet inför beräkning av ekvivalentnivå på avstånd enligt diagram 2.

Trafikmängd, fordon/dygn	Skyttad hastighet, kilometer/timme								
	≤	40	50	60	70	80	90	100	110
50 000		70	72	74	76	77	78	78	80
40 000		69	71	73	75	76	77	78	79
30 000		68	70	72	74	75	76	77	78
20 000		66	68	70	72	73	74	75	76
10 000		63	65	67	69	70	71	72	73
9 000		63	65	67	69	70	71	72	73
8 000		62	64	66	68	69	70	71	72
7 000		61	63	65	67	68	69	70	71
6 000		61	63	65	67	68	69	70	71
5 000		60	62	64	66	67	68	69	70
4 000		59	61	63	65	66	67	68	69
3 000		58	60	62	64	65	66	67	68
2 000		56	58	60	62	63	64	65	66
1 000		53	55	57	59	60	61	62	63

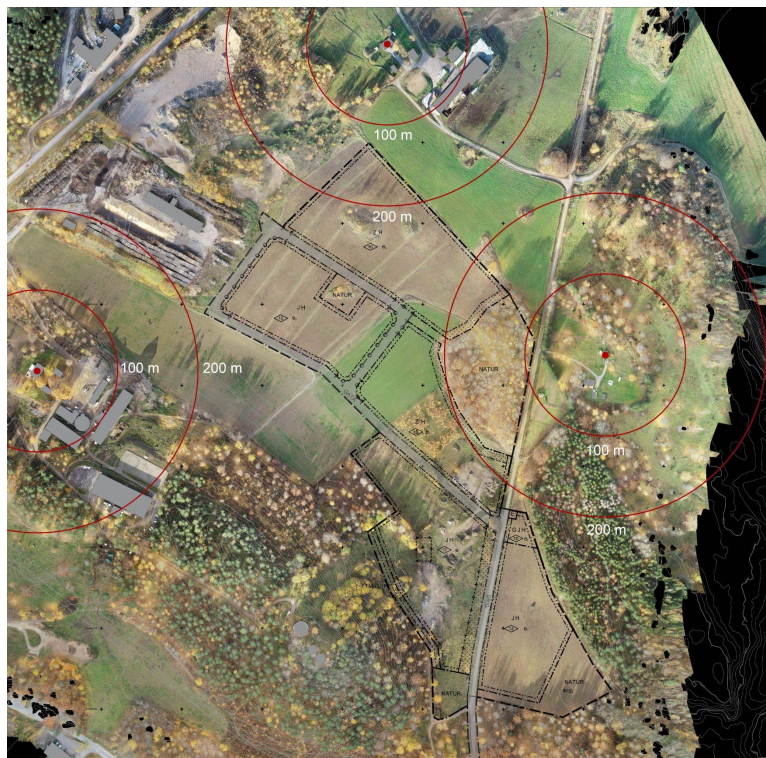
Diagram 2

Diagram 2 anger ljuddämpning med avstånd till vägmitt, angett i meter. Välj den marktyp som är dominerande mellan väg och mottagare.

Hämtat från: *Hur mycket bullrar vägtrafiken?*, Boverket, 2016

Enligt *Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader* ska buller från vägar inte överstiga 60 dBA vid bostadsbyggnads fasad och 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid uteplats. I bilden nedan framgår bostadsbyggnadernas placering i förhållande till planområdet.

Avståndscirklar med 100 meter och 200 meter markering samt illustration av Sockertoppens industriområdesvägnät (PM trafikbuller)

I tolkningen av diagrammen har hårda ytor använts. Avståndet till den närmsta bostadsbyggnaden är över 200 m från vägen inom planområdet. Enligt diagrammet är ljudnivån 61 dBA vid 10 m från vägens mitt och avtar sedan med 12,5 dBA vid ett avstånd på 200 meter. Utifrån Boverkets och SKR rapport samt med beaktande av de uppmätta värdena kommer ljudnivån, från trafikbuller, understiga 49 decibel vid närmsta husfasad.

Natur- och rekreationsområden

Trafikverket har tagit fram riktlinjer för buller från väg och järnväg (TDOK 2014:1021) som där version 3 är den nu gällande upplagan. I riktlinjerna har trafikverket lokaliserat 3 typer av naturområden:

1. Parker och andra rekreationsytor i tätorter

Parker eller andra rekreationsytor i tätorter som avsatts i detaljplan eller översiktsplan och där låg bullernivå utgör en särskild kvalitet. Området nyttjas normalt för vistelse under kortare stunder dag- och kvällstid.

2. Friluftsområden

Områden i översiktsplan för det rörliga friluftslivet eller andra områden som nyttjas mer frekvent för friluftsliv där naturupplevelsen är en viktig faktor och där låg bullernivå utgör en särskild kvalitet. Bakgrundsnyvån är låg och inga andra störande aktiviteter förekommer.

3. Betydelsefulla fågelområden

Områden med avgörande betydelse för fågellivet och där trafikbuller riskerar att avsevärt påverka djurens beteende, försämra reproduktionen, öka dödligheten och minska populationstätheten. Metod för identifiering av områden beskrivs i rapport 2016:036 Trafikbuller i värdefulla naturmiljöer

Närområdet används delvis i rekreationssyfte utan att vara iordningställt eller utpekad för detta ändamål. Användningen i närområdet är för motion (promenad, löpning, cykling och bågskytte) vilket geografiskt har en stor utbredning.

För Sockertoppens industriområde blir det rimligt att hänföra områdena till "*Parker och andra rekreationsytor i tätorter*". Närmaste motionsspår, mountainbikecykling samt bågskytte är belägen 200 meter från närmaste väg inom detaljplanen. Området bedöms vidare användas främst på kvällar och helger.

Vid "*Parker och andra rekreationsytor i tätorter*" är den ekvivalenta ljudnivån 45-55 dBA. För att understiga kravet på 55 dBA behöver gatorna befinna sig 40 meter från rekreationsområdet enligt diagram 2 från Boverkets rapport. I berört fall bör dock en jämförelse göras med trafikmängden vid de tidpunkter där området har en större nyttjandegrad vilket är kvällstid och helger. Mellan kl 17:00-21:00 på vardagar och kl 9:00-21:00 på helger belastas området av 77-85 fordon vid Bäckfallsgatan/Fågelsångsvägen samt med största belastning om 143 fordon. En sådan låg trafikmängd saknas möjlighet att dra slutsatser utifrån Boverkets rapport och SKR informationsblad. Närmsta möjliga fordonsbelastning är 1000 fordon vilket skulle motsvara 53 dBA.

Resultat

Trafikbullret från kommande planförslag till de närmsta bostadsbyggnaderna understiger gränsvärdet i *Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader* med 11 dBA. Vidare understiger trafikbullret de riktvärden som gäller för arbetsmiljö med 34 dBA. För rekreationsområdet bedöms trafikbullret under delar av dygnet kunna vara i nivå med gränsvärdet, dock är fordonsbelastningen på vägen generellt sett låg under de tider som rekreationsområdet har hög nyttjandegrad.

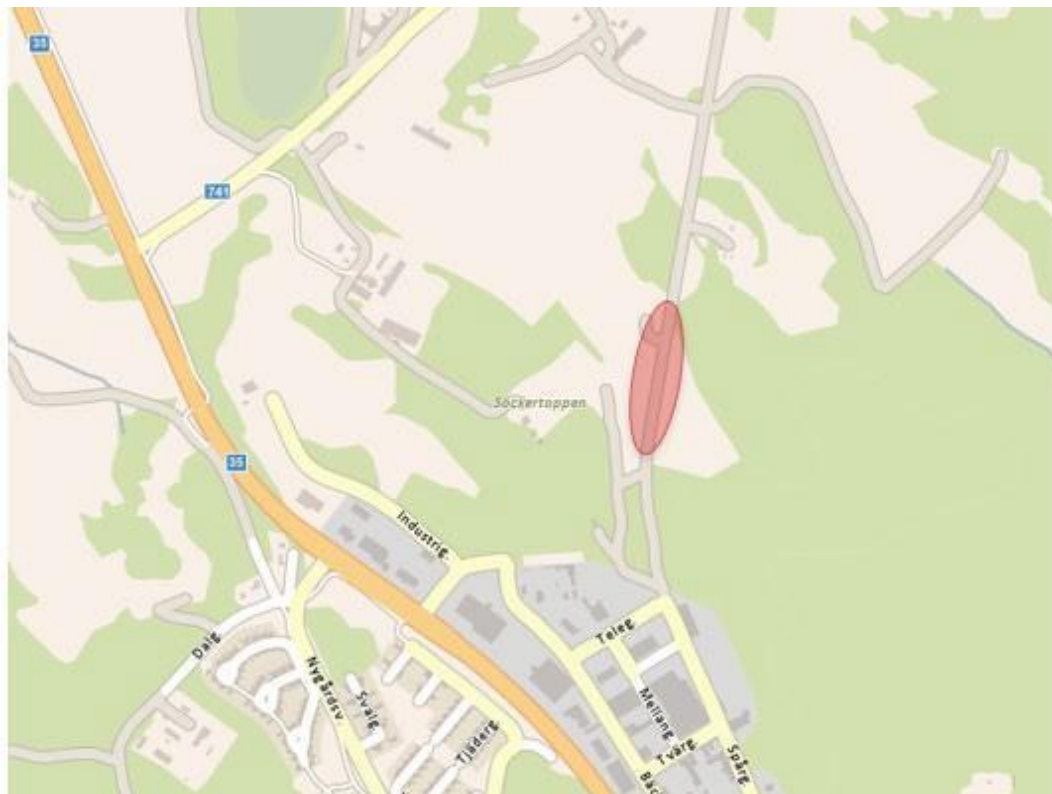

Då trafikbullret understiger gällande riktlinjer med marginal avseende bostäder och arbetsmiljö vid en trafikbelastning som bedöms vara betydligt högre än verkliga utfallet föreligger inget behov av ytterligare en bullerutredning.

Gatunät och trafik

Förutsättningar

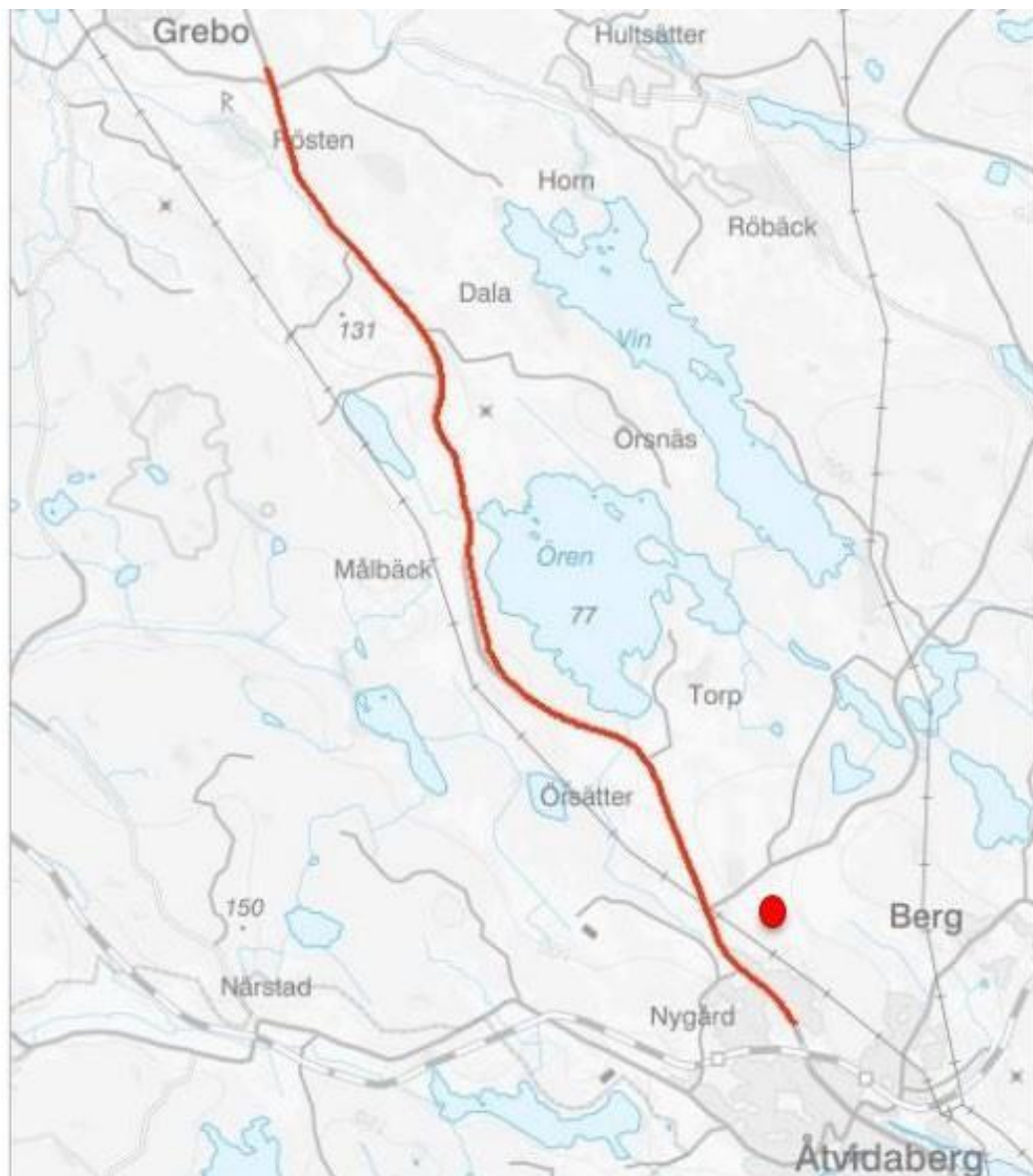
Planområdets södra delar klyvs av en befintlig väg. Denna väg var järnväg fram till 1964. Vägen går från väg 35, genom Fågelsångens industriområde, vidare genom aktuellt planområde och till väg 741. Vägen sammankopplar planområdet med övriga tätorten.

Utdrag från vägtrafikflödeskartan (TRV), den del av vägen som ingår i planområdet är schematiskt markerat med rött.

Trafikverket har i samverkan med Region Östergötland och Åtvidabergs kommun tagit fram en åtgärdsvalsstudie över trafiksäkerheten och framkomligheten på väg 35 (TRV, 2020/113367, 2021-06-24). Väg 35 är belägen cirka 400 meter sydväst om planområdet.

Utredningsområdet markerat med röd sträckning, planrådets ungefärliga läge är markerat med röd punkt. Hämtad från åtgärdsvalsstudie (TRV, 2020/113367, 2021-06-24).

Studien togs fram eftersom sträckan omfattas av ett flertal brister som påverkar

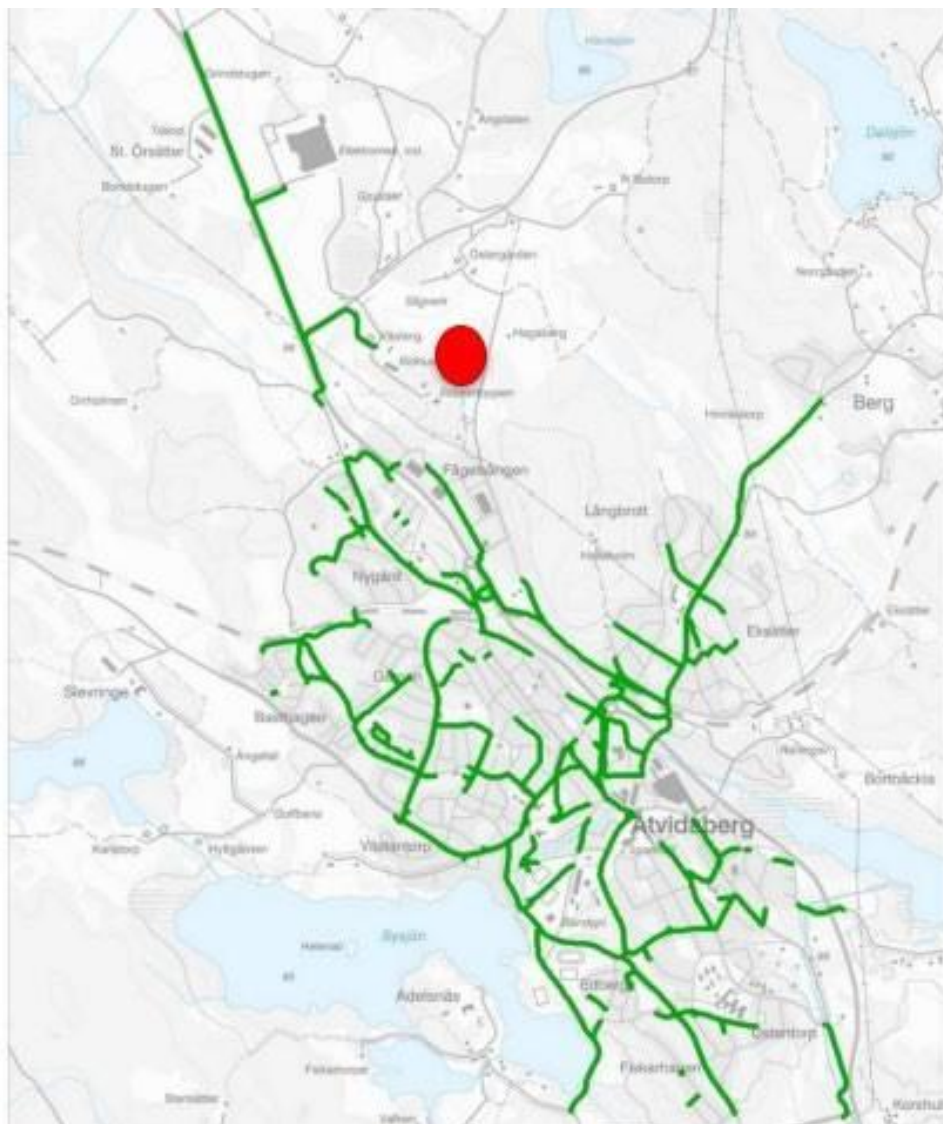

trafikanterna negativt. Hållbara åtgärder har identifierats för att lösa de identifierade bristerna. Syftet med de framtagna åtgärderna är att minska restiden för samtliga trafik-
anter, öka tillgängligheten till kollektivtrafiken samt öka trafiksäkerheten. Korsningen
mellan väg 741 och väg 35 har i åtgärdsvalsstudien fått trafiksäkerhetsklassningen *låg*.

Trafiksäkerhetsklassning. Hämtad från åtgärdsvalsstudie (TRV, 2020/113367, 2021-06-24).

Åtgärderna ska också öka tillgängligheten för gående och cyklister.

Befintliga gång- och cykelvägar markerat i grönt, planområdet är markerat i rött. Hämtad från åtgärdsvalsstudie (TRV, 2020/113367, 2021-06-24).

Ett av målen i åtgärdsvalsstudien är ökad tillgänglighet för gång och cykel i stråket. Målet

avser ökad tillgänglighet både längs med utredningsstråket samt till och från stråket.

Planförslag

Planförslaget innebär en ny gata som angörs mellan den gamla järnvägs-gatan och strax ovan det nordöstra hörnet av fastigheten Vrånghult 2:7 (Stora Enso Bioenergi AB). Den gamla järnvägs-gatan kommer breddas och asfalteras för att klara de transporter som förväntas använda vägen. Genomförandet av detaljplanen medför tillförd trafik till området. Trafik som ska till Fågelsångens industriområde från södergående riktning på väg 741 bedöms i framtiden välja vägen genom det nya industriområdet. Detta skulle leda till en ökad belastning inom planområdet men en minskad belastning på korsningen mellan väg 741 och väg 35 som i åtgärdsvalsstudien blivit utpekad med låg trafiksäkerhet.

Längs gatan möjliggörs gång- och cykelväg, en bredd om elva meter avsätts till gatan vilket bedöms ge erforderligt utrymme även för gång- och cykeltrafik. Planförslaget möjliggör en koppling mellan befintliga cykelvägar där det idag enligt åtgärdsvalsstudien saknas förbindelse. Detta skulle innebära en mer sammanhängande struktur och att målet att öka tillgängligheten för gång och cykel i stråket i åtgärdsvalsstudien skulle gynnas.

Parkering

Förutsättningar

I dagsläget finns inga parkeringsmöjligheter inom planområdet. Den tidigare bränntippen används som tillfällig grusparkering.

Planförslag

Principen är att varje verksamhet ska tillgodose det egna parkeringsbehovet inom den egna fastigheten. Om flera verksamheter bedömer att det kan sparas markyta genom att samverka gällande exempelvis parkeringsytor ser kommunen positivt på detta. Bredden på gatunätet medför att tillfällig i och urlastning kan ske utmed gatan i undantagsfall.

Kollektivtrafik

Förutsättningar

Östgötatrafiken är regional kollektivtrafikmyndighet i Östergötland och ansvarar för kollektivtrafikförsörjningen i länet. I dagsläget finns närmaste busshållplats, *Cementfabriken*, cirka 250 meter från aktuellt planområde vid väg 741. Härifrån går linje 538 som trafikerar sträckan Björsäter-Bersbo-Åtvidaberg. Busshållplats *Vrånghult* ligger cirka 600 meter från aktuellt planområde, vid korsningen väg 35 och väg 741. Även

häriifrån avgår linje 538 men också linje 530 som trafikerar mellan Linköping-Bankekind-Grebo-Åtvidaberg. Ungefär 650 meter sydöst om planområdet, vid väg 35, finns busshållplatsen *Fågelsångsvägen* som trafikeras av linje 538, 530 samt 30. Busslinje 30 trafikerar mellan Linköping och Åtvidaberg.

Planområdet ligger cirka 1 500 meter från Åtvidabergs resecentrum där tågförbindelse Kustpilen avgår mot Linköping och mot Västervik.

Planförslag

Planförslaget kan ge underlag till utökad kollektivtrafik i området alternativt möjligheter till omdisponering av busslinje för att möjliggöra på- och avstigning inom området utan större omvägar i jämförelse med dagens situation. Linjenätet och dess trafikering avgörs av Östgötatrafiken.

Lek och rekreation

Förutsättningar

Omgivningarna i söder kring planområdet används för rekreation. Det gäller främst det stora naturvårdklassade området i sydost, Hallaholm, där det bland annat finns ett i terrängen markerat motionsspår. I sydväst används även Sockertoppens skog till motionsspår, ridväg och mountainbikespår. Även grusvägen, den gamla järnvägen, används idag för promenader.

Planförslag

Den gamla järnvägen kommer i enlighet med planförslaget att breddas och anpassas till en ökad trafik. Gång- och cykelväg planeras anläggas längs med vägen så att motionärer fortsatt kan bruka promenadstråket.

Rekreationsområden är känsliga mot störningar såsom buller. Inom ramen för detaljplaneprocessen har en bullerutredning utförts, denna presenteras under rubriken ”buller”. Natur avvaras i de södra delarna på plankartan som binder ihop de omkringliggande rekreationsområdena och säkerställer tillgängligheten. Bedömningen är att bullernivåer och andra störningar inte kommer ha påtaglig påverkan på närliggande rekreationsområden.

Allmänna platser

Förutsättningar

Idag är planområdet till stor del tillgängligt för allmänheten, men flera ytor utgörs av åker som begränsar allmänhetens användning av området.

Planförslag

Genomförandet av detaljplanen innebär en minskad andel allmän platsmark. De allmänna platserna planläggs till GATA och NATUR, dessa förvaltas genom kommunalt huvudmannaskap.

GATA

En gata är en allmän plats som är avsedd både för fordonstrafik och gång- och cykeltrafik. I användningen ingår lokalgator, industrigator, bussgator, gågator och gångfartsområden.

I planförslaget säkerställer bestämmelsen erforderliga ytor och åtkomst till planerade industrier och verksamheter.

NATUR

Natur används för grönområden som inte är anlagda och som inte kräver någon omfattande skötsel. Användningen används ofta för att säkerställa att ett område bevaras som grönområde.

I planförslaget anges bestämmelsen på ytor som i huvudsak avser skog och övrig vegetation, däribland Kyrkängskullens lövskog. Bestämmelsen har även en funktion som avskiljare mellan verksamheterna och bostadsbebyggelse samt verksamheterna och rekreationsområden. Inom NATUR kan dagvatten omhändertas och träd bevaras.

NATUR₁

Natur används för grönområden som inte är anlagda och som inte kräver någon omfattande skötsel. Användningen används ofta för att säkerställa att ett område bevaras som grönområde. Om grönområdet ska ha en särskild funktion som kommer dominera användningen så kan användningen preciseras.

I planförslaget har användningen preciserats till *dagvattenområde*. På ytan ska i huvudsak dagvattenhantering finnas med syftet att fördröja och rena dagvatten, främst från allmän platsmark och omkringliggande berg, innan det förs vidare till befintlig dagvattenledning.

äng₁

Bestämmelser om utformning av allmän plats ska tillämpas för att reglera utformning på allmän plats. Bestämmelser om vegetation på allmän plats kan handla om vegetationens värde för att främja stadsbild och boendekvalitéer. Det kan även handla om att ge förutsättningar för ekosystemtjänster, motverka ras, skred och erosion eller för att hantera dagvatten.

I planförslaget används bestämmelsen för att avvara naturmark för att kompensera för åkerholmar som försvinner i och med planförslaget. Bestämmelsen fungerar även som en skyddszon för intilliggande natur.

Utfartsförbud

Med planbestämmelser om stängsel, utfart och annan utgång kan kommunen reglera var utfart ska finnas, utfartsförbud eller att det ska finnas stängsel mot allmän plats. Bestämmelserna används främst om det behövs av trafiksäkerhetsskäl både vid reglering i befintliga miljöer och vid nyexploatering.

I planförslaget används bestämmelsen för att reglera var utfart inte får finnas med bakgrund i trafiksäkerhet.

skyddsvall

Bestämmelser om utformning av allmän plats ska tillämpas för att reglera utformning på allmän plats. Bestämmelserna kan användas för att skydda mot risker och störningar som kan uppstå både inom och utanför planområdet.

I planförslaget är planbestämmelsens syfte att avgränsa industrimarken från naturområdet och därmed skydda kvartersmarken mot översvämning. Skyddsvallen ska vara minst 2 meter i höjd för att motverka översvämningsrisken från närliggande vattentorn.

dike₁

Bestämmelser om utformning av allmän plats ska tillämpas för att reglera utformning på allmän plats. Bestämmelser om vegetation på allmän plats kan handla om vegetationens värde för att främja stadsbild och boendekvalitéer. Det kan även handla om att ge förutsättningar för ekosystemtjänster, motverka ras, skred och erosion eller för att hantera dagvatten.

I planförslaget är planbestämmelsens syfte att reservera ytor för dagvattenhantering i dike.

träd₁

Det är möjligt att med planbestämmelse skydda enstaka träd på kvartersmark, om träden utgör ett värdefullt inlag i den byggda miljön.

I planförslaget är planbestämmelsens syfte att bevara de två ekarna i planområdets södra del.

Kvartersmark

Planförslag

Med *kvartersmark* avses all mark inom planområdet som inte ska utgöra allmän plats. I denna detaljplan tillåts markanvändningen tekniska anläggningar, drivmedelförsäljning, detaljhandel, industri och verksamheter.

E - Tekniska anläggningar

Användningen tekniska anläggningar kan användas för områden för både offentliga och privata anläggningar. Användningen omfattar flera olika typer av tekniska anläggningar. Det handlar om anläggningar för produktion, distribution, omvandling eller hantering av elektricitet, tele-, TV- och radiosignaler, digital datatrafik samt värme, kyla, vatten, avlopp och avfall eller om annan teknisk anläggning. Användningen är inte begränsad till befintlig teknik utan kan användas för ny teknik som överensstämmer med bestämmelsen i övrigt.

I planförslaget används bestämmelsen för att säkerställa ytor för tekniska anläggningar, såsom transformatorstation.

G – Drivmedelförsäljning

Användningen drivmedel används för områden för hantering och försäljning av drivmedel och kompletterande handel och service i mindre omfattning. Även komplement till drivmedelsverksamheten ingår i användningen.

I planförslaget används bestämmelsen för att säkerställa ytor för biogashantering till förmån för verksamheterna i området.

H – Detaljhandel

Detaljhandel omfattar alla slag av köp och försäljning av varor och tjänster till framför allt privatpersoner. Försäljning av varor innefattar både dagligvaruhandel och sällanköpshandel.

I planförslaget anges bestämmelsen på ytor som anses lämpliga för detaljhandel

J – Industri

Med användningsbestämmelsen industri menas all slags produktion, lagring och annan hantering av varor. Även laboratorier, partihandel, lager och tekniska anläggning inryms i industribegreppet. Vidare inräknas de kontor, personalutrymmen med mera som behövs för industriverksamheten.

I planförslaget anges bestämmelsen på ytor som anses lämpliga för industri.

Z – Verksamheter

Användningen verksamheter är bred och innehåller olika typer av ytkrävande verksamheter som har begränsad omgivningspåverkan. Det ingår lokaler för serviceverksamheter, tillverkning, lager och verkstäder. Även verksamheter med behov av lokaler för material eller utrustning såsom el- och byggföretag eller företag som erbjuder hushållsnära tjänster ingår. Serviceverksamheter med begränsad omgivningspåverkan ingår. Det kan till exempel vara fordonsservice, bilprovning eller liknande. Flera typer av service kan också ingå i andra användningar.

I planförslaget anges bestämmelsen på ytor som anses lämpliga för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan.

e1

En av de viktigaste funktionerna med en detaljplan är att fastslå och reglera hur mycket som får byggas.

I planförslaget används bestämmelsen för att säkerställa att högst 50 % av fastighetsarean inom användningsområdet bebyggs. Byggnadsarean begränsas med syfte att styra tätheten för att inte få en för hög exploatering av området och säkerställa erforderliga ytor för transporter inom kvarteren.

e2

En av de viktigaste funktionerna med en detaljplan är att fastslå och reglera hur mycket som får byggas.

I planförslaget används bestämmelsen för att säkerställa att högst 40 % av fastighetsarean inom användningsområdet bebyggs. Byggnadsarean begränsas med syfte att styra tätheten för att inte få en för hög exploatering av området och säkerställa erforderliga ytor för transporter inom kvarteren.

Marken får inte förses med byggnad

Egenskapsbestämmelser om begränsning av markens utnyttjande används för att reglera att marken inte får förses med byggnadsverk eller viss typ av byggnadsverk, att marken endast får förses med viss typ av byggnadsverk eller att marken endast får förses med byggnadsverk under mark.

I planförslaget syftar bestämmelsen till att reglera var byggnation inte är lämpligt samt fastställa erforderligt skyddsavstånd mellan industrier/verksamheter och natur samt gator. Regleringen sammanfaller med de ytor som planläggs för att säkerställa tillgång till

underjordiska ledningar. Genom att inte tillåta byggnader och reservera marken för underjordiska ledningar så säkerställs drift och åtkomst till ledningarna vid behov.

Högsta byggnadshöjd

Genom en planbestämmelse om högsta byggnadshöjd kan kommunen reglera byggnationens höjd. Byggnadshöjden är definierat som avståndet från markplanet till skärningen mellan fasadplanet och takplanet.

I planförslaget syftar bestämmelserna till att reglera lämpliga höjder med hänsyn till befintlig terräng, omkringliggande bebyggelse och landskapsbild. Den högsta tillåtna byggnadshöjden inom planområdet är 10 respektive 13 meter. I de två södra kvarteren tillåts en högre byggnadshöjd med syfte att möjliggöra höglager.

Administrativa bestämmelser

Planförslag

Genomförandetid

Före genomförandetidens utgång, det vill säga både innan genomförandetiden börjar gälla och under genomförandetiden, får planen inte ändras, ersättas eller upphävas mot berörda fastighetsägares vilja.

Genomförandetiden i planförslaget är 10 år från den dag då planen får laga kraft. Genomförandetiden ger en skälig tid för en utbyggnad av området.

a1

Egenskapsbestämmelser om villkor för lov eller för startbesked används för att reglera att lov eller startbesked för en åtgärd som innebär en väsentlig ändring av markens användning inte får ges förrän en viss annan åtgärd först har genomförts.

I planförslaget syftar bestämmelsen till att säkra att sanering av markföroreningar utförs.

u1

Användningen ska tillämpas på kvartersmark och vattenområde för att reglera att ett område reserveras för att ge utrymme för ett visst allmännyttigt ändamål.

I planförslaget används bestämmelsen för att skydda och säkra upp ytor för ledningar.

Kulturmiljö, Arkeologi och fornlämningar

Inom planområdet finns inga kända arkeologiska lämningar eller fornfynd registrerade sedan tidigare enligt riksantikvarieämbetet. I närområdet finns enstaka fynd innehållande bland annat ett gruvhål (L2008:828). Planområdet har sedan åtminstone 1868 utgjort

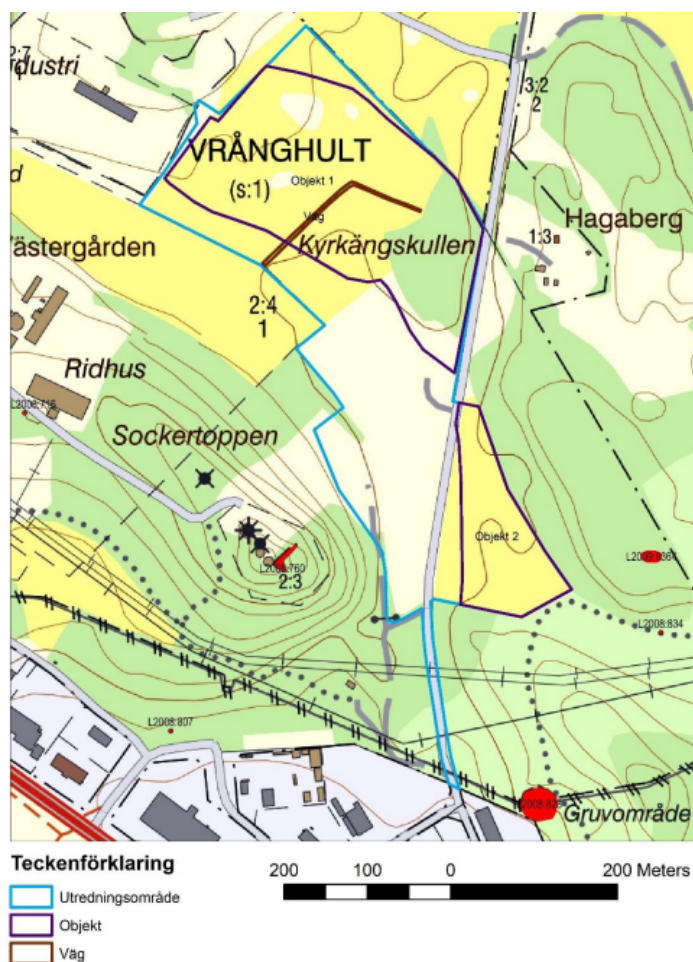
åkermark med mindre inslag av upplag och parkering (Häradsekonomiska kartan 1868-77, Ekonomiska kartan 1947 samt ortofoton med referensår 1960, 1975 samt ortofoto 2019, samtliga från Lantmäteriet). Inom området som utgör nuvarande bilvägen fanns tidigare järnvägsförbindelse mellan Åtvidaberg och Bersbo vilket invigdes 1857. Östergötlands museum har i samband med framtagandet av denna detaljplan fått uppdrag att genomföra en arkeologisk utredning. Fältarbetet utfördes under våren 2023. Vid fältinventeringen noterades en äldre väg i den norra delen utredningsområdet. Vägen är numera synlig som en smal gräs-/slybeväxt remsa med diken på båda sidor. Vägen syns på Häradsekonomiska kartan från 1868-77.

I övrigt noterades ansamlingar av röjningssten i framförallt västra kanten av Kyrkängskullen.

Den arkeologiska utredningen har resulterat i att två ytor, objekt, identifierats där Östergötlands museum rekommenderar att en arkeologisk utredning, etapp 2 utförts innan ytorna exploateras. Dessa objekt har framförallt baserats på terränglägen där förhistoriska boplatser skulle kunna dölja sig under marken:

Objekt 1 utgörs av en 66 300 m² stor yta i planområdets norra del. Ytan utgörs av högre liggande partier av den åker som utgör utredningsområdet nordvästra yta samt den skogsbeklädda Kyrkängskullen. Även på den senare finns relativt plana partier som skulle kunna hysa förhistoriska lämningar.

Objekt 2 utgörs av en cirka 17 900 m² stor yta i planområdets sydöstra del. Objektet utgörs av de högre liggande delarna av en åkeryta öster om den väg som löper i nord-sydlig riktning genom området.

Karta över utredningsområdet och de två ytor som identifierats (Östergötlands museum, 2023)

I den arkeologiska utredningen påträffades inga konkreta lämningar ovanför mark utan endast möjliga boplatser utifrån terränglägen. Kommunen gör bedömningen att en arkeologisk utredning, etapp 2, inte genomförs under planarbetet då inga lämningar eller fornlämningar påträffats. Under exploatering ska utredningen från Östergötlands museum beaktas vid ytorna Objekt 1 och 2 och särskild hänsyn bör tas vid exploatering/schaktning.

Om okända fornlämningar påträffas i samband med exploatering råder enligt fornminneslagen (1942:350) anmälningsplikt och arbetet måste omedelbart avbrytas och kontakt med Länsstyrelsen tas i enlighet med 2 kap 5§ kulturmiljölagen (1988:950).

Vatten och avlopp

Området är idag inte anslutet till kommunalt vatten och avlopp men bedöms ha goda förutsättningar att ansluta till befintliga ledningar. Hela planområdet med undantag för den sydöstra delen ligger inom verksamhetsområdet för VA. I samband med detaljplanens genomförande ska verksamhetsområdet för VA utökas för att omfatta hela planområdet.

Värme

Uppvärmning med förnyelsebara energikällor bör prioriteras. Ägaren av fjärrvärmenätet i Åtvidabergs tätort har meddelat att möjlighet för anslutning till fjärrvärmenät bör finnas. Planområdet föreslås värmas upp med biogas. Uppvärmningsgasen för verksamheter med omfattande uppvärmningsbehov erbjuder planen möjlighet för biogASFörsörjning med lagring inom ytan. Detta planeras hanteras inom ytan som planläggs med Drivmedel, Industri och Detaljhandel och förse fastigheterna inom planområdet med värme.

El, tele och fiber

E.ON Energidistribution AB, nedan "E.ON" och Skanova AB har befintliga elkablar inom planområdet. De kablar som E.ON och Skanova har inskrivna rättigheter på ligger inom allmän platsmark eller säkras genom markreservat, u₁, i plankartan. E.ON har vidare avtalsrättighet på ledningar från Sockertoppen ned i kvartersmarken. Dessa ledningar får flyttas på exploatörens kostnad. Avseende Skanovas ledningar planeras en uppsägning ske för den ledning som ligger inom området som utgör kvartersmark. Resterande ledningar kan ligga kvar men hanteras inom entreprenaden för utbyggnad av gatunätet i området.

Vattenfall Eldistribution har en högspänningsluftledning i södra delen av planområdet. Vattenfall har rättigheter (ledningsrätt) för ledningen. Luftledningen ligger inom allmän platsmark och påverkas inte av planförslaget.

Klimat

Med ett förändrat klimat och fler antal varma dagar ökar risken för urbana värmeeffekter i tätbebyggda områden med mycket höga temperaturer som följd. För att undvika att det uppstår värmeöar till följd av stora hårdgjorda ytor bör lokalgatan utformas med träd vars kronor skuggar marken. En grön gata kan även gynna djur- och växtlivet, genom att skapa en sammanhängande grönska mellan naturområdena skapas en spridningskorridor. Öppen dagvattenhantering kan hjälpa till att kyla och fukta marken samt hantera skyfall. För att skapa trivsamma miljöer och ett bra lokalklimat är det även önskvärt att verksamheternas

entréområden och entréer gestaltas med inslag av vegetation i form av planteringar, träd eller buskar.

Klimatförändringarna och människans miljöpåverkan är en global angelägenhet, till stor del handlar det om en överkonsumtion av jordens resurser och ett för stort utsläpp av växthusgaser. Ett steg i rätt riktning är att minska resursförbrukningen och utsläppen för byggnader. Gröna byggnader är ett sätt att förstärka de positiva effekterna och minska de negativa under hela byggnadens livscykel. Gröna byggnader är hållbara och miljöanpassade och uppförs med hållbara material och med hållbara lösningar. Incitamenten och mervärdena för gröna byggnader är många. Tydliga fördelar med gröna byggnader är:

- Mindre miljöpåverkan
- Motståndskraftiga mot klimatförändringar
- Lägre drift- och underhållskostnader
- Ett högre fastighetsvärde
- En bättre inomhusmiljö

Bebyggelsen inom planområdet kan med fördel uppföras i form av gröna byggnader.

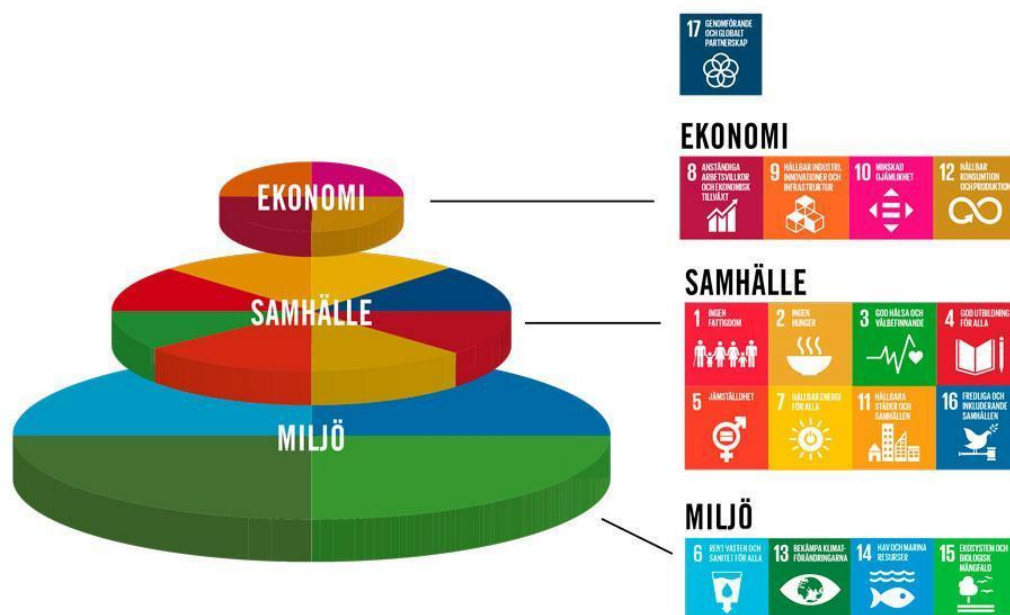
Bebyggelsen inom planområdet kan även med fördel förses med gröna tak. Gröna tak är ett samlingsnamn för vegetationsuppbyggnader på tak eller tak med levande växtlighet som takbeläggning. Att använda tak eller bjälklag för att få grönska är en smart och i vissa fall nödvändig lösning ur ett grönyteperspektiv. Fördelar med gröna tak:

- Dämpar buller
- Mildrar stadsklimatet, tar upp och binder luftföroreningar och förbättrar luftkvaliteten kring byggnaden
- Minskar risken för översvämning i städer vid plötsliga skyfall och avlastar dagvattensystemen
- Tillför ofta estetiska värden till stadsmiljön
- Skyddar takets tätskikt från UV-ljus, vilket förlänger tätskiktets livslängd
- Är bra för djurlivet, till exempel fjärilar, insekter och fåglar
- Isolerar byggnaden året runt, vilket ger en jämnare inomhustemperatur (det blir svalare om sommaren och varmare om vintern) och sparar därigenom energi
- Erbjuder människor som bor eller arbetar i högre hus i området en trevligare utsikt

4. KONSEKVENSBESKRIVNING

Hållbar utveckling

FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling. Illustration: Lotta W Tomasson, VA.

Begreppet hållbar utveckling delas ofta upp i tre olika aspekter; social, ekonomisk, och ekologisk hållbar utveckling. Ekologisk hållbarhet kan ses som en förutsättning för såväl social som ekonomisk hållbarhet. Social hållbarhet ligger till grund för att en ekonomisk hållbarhet ska vara möjlig. Planens genomförande gynnar främst den ekonomiska hållbarhetsaspekten genom att fler verksamheter kan etablera sig i kommunen. Eftersom detaljplanens genomförande möjliggör för en framtida sammankoppling av cykelstråk gynnas ett hållbart resande både inom och utanför planområdet.

Agenda 2030 och de 17 globala målen för hållbar utveckling syftar till att; avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa samt att lösa klimatkrisen.

För att göra detta måste arbete ske på alla nivåer och i lokalsamhällen över hela världen. Genom att jämföra planen mot de globala målen kan även planens positiva eller negativa påverkan på dessa belysas. Planen har jämförts mot samtliga 17 globala mål, i avsnittet

nedan redovisas dock enbart de mål och delmål där planen kan påverka i positiv eller negativ riktning inom Åtvidaberg.

Mål 2, *ingen hunger*, bedöms påverkas i negativ riktning då jordbruksmark bebyggs. Att planera för industri i anslutning till en grundvattentäkt för vattenförsörjning kan påverka mål 6, *rent vatten och sanitet för alla*, negativt. Dock sker avrinningen från området bort från detta grundvattenmagasin och dagvattensystem kan utformas så att föroreningar inte riskerar att spridas vidare. Mål 8, *anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt*, bedöms påverkas i positiv riktning då planförslaget kommer att bidra till möjligheten för fler företag att etablera sig, vilket i sin tur leder till ökade arbetstillfällen inom kommunen. Mest sannolikt byggs och anpassas lokaler till en mer resurseffektiv och hållbar industri när nya lokaler byggs vilket skulle gynna mål 9, *hållbar industri, innovationer och infrastruktur*. Kommunen vill styra detta i positiv riktning genom att uppmantra till miljövänliga och resurseffektiva etableringar på området, både när det kommer till processer som till utformning av byggnader och underlätta för cirkulära materialflöden inom området. Läs mer under rubriken *klimat*. Planförslaget bedöms påverka målet 15, *ekosystem och biologisk mångfald*, i negativ riktning eftersom naturmark tas i anspråk. För att minska de negativa konsekvenserna på naturmiljön inom och utanför planområdet innebär planförslaget att vissa grönstrukturer bevaras inom området och att planen utformas med buffertzoner till känsliga områden. Genom att dagvattenhanteringen sker i linje med framtagna dagvattenutredning skyddas bebyggelse från översvänningsrisker och genom att byggnationen klimatanpassas för värmeböljor anses mål 13, *bekämpa klimatförändringar*, påverkas i positiv riktning. Dock påverkas målet i negativ riktning eftersom jordbruksmark tas i anspråk.

Miljömålen

Detaljplanen har relaterats till de 16 nationella miljö kvalitetsmål som riksdagen beslutat ska utgöra utgångspunkt för samhällets miljöarbete. Nedan redovisas de miljömål som bedöms beröras av planen, bedömningen gäller främst lokalt i planområdet och dess närmaste omgivning.

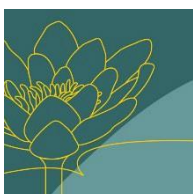
BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN

Miljömålet bedöms att i någon mån påverkas i negativ riktning. Det är dock svårt att bedöma då de verksamheter som etableras på platsen med stor sannolikhet annars skulle etablerats på andra platser.

GIFTFRI MILJÖ

Den industri som etableras kan till viss del riskera att påverka markmiljön negativt men sammantaget bedöms miljömålet i någon mån påverkas i positiv riktning, förutsatt att marken saneras.

LEVANDE SJÖAR OCH VATTENDRAG

Med ett väl utformat dagvattensystem kan påverkan från planområdet på recipienter begränsas. Miljömålet bedöms i någon mån påverkas i negativ riktning.

ETT RIKT ODLINGSLANDSKAP

Miljömålet bedöms påverkas negativt då produktiv jordbruksmark tas i anspråk. Planförslaget förväntas innebära stora negativa konsekvenser för jordbruksmarken inom området. I ett regionalt och nationellt perspektiv bedöms planen inte medföra lika negativa konsekvenser.

GRUNDVATTEN AV GOD KVALITET

Delar av planområdet ligger ovanpå det grundvattenmagasin som sträcker sig ner till Ören vilket är det grundvattenmagasin där dricksvattenuttag till Åtvidabergs samhälle sker. Området omfattas dock inte av vattenskyddsområde och eventuell föroreningsrisk till vattentäkten är låg. Miljömålet bedöms i någon mån påverkas i negativ riktning.

GOD BEBYGGD MILJÖ

Planen omfattar industrimark och planeras i utkanten av samhället i en förlängning av befintligt industriområde. Planen utformas för att värna om de natur- och kulturvärden som finns i området men trots detta kan en viss negativ påverkan på målområdet ske i närområdet. Framförallt kopplat till att jordbruksmark tas i anspråk. Sammantaget görs bedömningen att miljömålet kan påverkas i negativ riktning.

ETT RIKT- DJUR OCH VÄXTLIV

Sammantaget bedöms miljömålet påverkas i negativ riktning då åkerholmar tas bort. Dessa kan utgöra viktiga "stepping stones" för djurarter. Planförslaget medför även en barriäreffekt som skär av ekoområden men detta avses kompenseras genom att tillföra grön infrastruktur inom planområdet.

Barnkonventionen

FN:s barnkonvention gäller som utgångspunkt för beslut som rör barn och unga, däribland beslut om samhällsplanering och stadsutveckling. Denna är även inskriven i svensk lag (2018:1197) sedan den 1 januari 2020 och ska beaktas i all offentlig planering.

Ur ett barnperspektiv bedöms ingen större påverkan ske då planförslaget inte skapar några allmänna vistelsezoner, planområdet bedöms heller inte idag användas av barn och unga.

Jämlikhet

Jämlikhet innebär att alla individer ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter. För att skapa jämlika förutsättningar är det viktigt att planera med ett normkritiskt perspektiv och skapa goda förutsättningar för en god livskvalitet.

Planområdets lokalisering gör det möjligt för människor att nå planområdet med olika transportsätt som bil, buss och gång eller cykel. Det finns goda möjligheter att vara fysiskt aktiv och ha en aktiv fritid i och med det stora rekreationsområdet som finns intill planområdet.

Riksintressepåverkan

Naturvård – Eklandskapet mellan Linköping-Åtvidaberg (MB 3 kap 6 §)

Planförslaget medför ingen direkt påverkan på riksintresset eklandskapet, den ekmiljö som finns i planområdet är reglerad till naturmark. Exploatering kommer inte ske inom några ekmiljöer och konsekvenserna för eklandskapets värden bedöms därför som obetydliga.

Totalförsvaret - Stoppområde för höga objekt (MB 3 kap 9 §)

Planförslaget innebär ingen påverkan på riksintresset. Byggnadshöjden inom planområdet regleras till 10 respektive 13 meter.

Kommunikation - MSA-område (MB 3 kap 9 §)

Planförslaget innebär ingen påverkan på riksintresset. Byggnadshöjden inom planområdet regleras till 10 respektive 13 meter.

Väderradar med influensområde (MB 3 kap 9 §)

Planförslaget innebär ingen påverkan på riksintresset. Byggnadshöjden inom planområdet regleras till 10 respektive 13 meter.

Strandskydd

Planområdet berörs inte av strandskydd.

Miljökvalitetsnormer

I miljöbalken finns ett antal miljökvalitetsnormer som anger lägsta godtagbara miljökvalitet för buller, utomhusluft och vattenkvalitet. Enligt miljöbalken ska miljökvalitetsnormer beaktas vid planering och planläggning. Miljökvalitetsnormer för ytvatten och buller är relevanta för detaljplanen.

Ytvatten

Planområdet ingår i huvudavrinningsområdet: Storån – SE70000 och delavrinningsområde: inloppet i Håcklasjön SE645234 – 558919 som tillhör distriktsindelning 4, Södra Östersjön. Vattenförekomsten ”Storån - Inloppet i Håcklasjön” uppnår, enligt VISS, ej god kemisk ytvattenstatus och måttlig ekologisk status. Se VISS statusklassificering av recipienten i tabellen nedan.

Vattenförekomst	Kemisk status		Ekologisk status	
	Status (dagsläge)	MKN ¹ (framtida mål)	Status (dagsläge)	MKN (framtida mål)
Storån - Inloppet i Häcklasjön SE645234 - 558919	Uppnår ej god	God kemisk ytvattenstatus ²	Måttlig	Måttlig ekologisk status 2039

¹ Miljökvalitetsnormer

² Undantag för "Bromerad difenyleter" och "Kvicksilver och klicksilverföreningar" som har mindre stränga krav definierat som "uppnår ej god kemisk ytvattenstatus"

Statusklassificering i Storån – Åtvidaberg från 2021-12-20, tabell hämtad från
dagvattenutredningen (Inviattech, 2022-09-23)

Genom reglering för dagvattenhantering inom planområdet bedöms genomförandet av detaljplanen inte påverka miljökvalitetsnormer för vatten negativt.

Grundvatten

Planområdet ligger mellan sand- och grusförekomsterna SE645629-150985 och SE645262-151223 vilka omfattas av miljökvalitetsnormer för grundvatten. Den södra (SE645262-151223) uppnår god status både för kvalitet och kvantitet medan den norra (SE645629-150985) har otillfredsställande kemisk status på grund av fynd av bekämpningsmedel (Förvaltningscykel 3, 2017–2021).

Genom reglering för dagvattenhantering inom planområdet bedöms genomförandet av detaljplanen inte påverka miljökvalitetsnormer för vatten negativt.

Biotopskydd

Tre av de fyra biotopskyddade åkerholmarna kommer att försvinna i och med detaljplanens förverkligande. För borttagande av åkerholmar krävs dispens från Länsstyrelsen så länge dessa är belägna inom åkermarken. Exploateras området utan att dispens för borttagande av åkerholmarna har erhållits, måste åkerholmarna lämnas orörda tills dess att åkermarken har upphört (Åkerholme. Beskrivning och vägledning för biotopen Åkerholme i bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Vägledningen utgör ett komplement till Handbok 2012:1 Biotopskyddsområden (Naturvårdsverket 2012). sida 3 punkt 6.) Dispens behöver inte sökas för åtgärder i anslutning till åkerholmarna utan enbart för åtgärder som sker inom åkerholmarna. Naturvärdena (klass 4 i norr respektive oklassificerad i sydöstra delen av planområdet) kommer att gå förlorade. En åkerholme (klass 4) kommer att sparas. Området markerat "NATUR, äng" i planområdets sydöstra del planeras användas för biologiska kompensationsåtgärder för åkerholmarna.

Särskilda skäl för biotopskyddsdispens

Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön (7 kap. 11 § miljöbalken). Om det finns särskilda skäl, får dispens från förbudet ges i det enskilda fallet. Dispens får endast ges om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Respektive framtida exploatörer ansvarar och bekostar erforderliga tillstånd, dispenser etc för sitt genomförande av exploatering inom detaljplanen. Kommunen ansvarar för att söka dispens från det generella biotopskyddet där behov uppstår för att till exempel anlägga gator på allmän plats. Inom berört planområde ansöker kommunen om biotopskyddsdispens för samtliga åkerholmar, även om de är belägna inom kvartersmark för att säkerhetsställa genomförandet av detaljplanen.

Särskilt skäl för dispens är främst exploatering av väsentligt samhällsintresse och möjliggöra för rationella verksamhetstomter. Planförslaget möjliggör för en förlängning av befintligt verksamhetsområde. Vidare motivering beskrivs nedan.

Motivering till biotopskyddsdispens

För att få rationella verksamhetstomter av den storlek som efterfrågas, krävs att åkerholmarna (3, 4) får tas bort. Alternativa utformningar utifrån bevarandet av åkerholmarna bedöms inte vara tillfredsställande då storleken och placeringen av åkerholmarna begränsar verksamhetstomterna samt skapar mindre effektiv markanvändning. Verksamhetstomterna kan därmed användas på ett mer effektivt sätt och ge möjlighet till mer utrymme för framtida företagen och verksamheterna. Utformningen av planområdet har skett med hänsyn till naturvärdena i området. En åkerholme kommer att sparas vid gatunätet och därmed behålla sin funktion som hoppsten (stepping stone).

Att tillgodose kommunens behov av verksamhetsutveckling utgör ett allmänt intresse då det saknas kommunalägd detaljplanerad industri- och verksamhetsmark.

Jordbruksmark

Den största delen av föreslagen plan är idag aktiv jordbruksmark som kommer att tas i anspråk och exploateras för industriändamål. Exploatering av jordbruksmark är permanent vilket innebär att marken inte kan användas för livsmedelsproduktion i framtiden.

Genom att spara de delar som planerats som naturmark inom planområdet kan vissa naturvärden inom jordbruksmarken bevaras.

Planförslaget förväntas innebära stora negativa konsekvenser för jordbruksmarken inom området. I ett regionalt och nationellt perspektiv bedöms planen inte medföra lika negativa konsekvenser.

Natur, kultur- och friluftsliv

I plankartan regleras att området för Kyrkängens lövskog fortsatt utgörs av naturmark, vilket innebär att planförslagets påverkan på denna är begränsad.

Träden längs med vägen i planområdets södra del (löpnummer 1768 och 1769 i den översiktliga inventeringen av naturvärden) förväntas kunna skyddas under byggtiden och påverkas minimalt av planförslaget. I planbestämmelserna uppges att ekar med en diameter på 100 centimeter eller mer vid brösthöjd endast får beskäras eller fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk, med undantag för förebyggande beskärning.

Konsekvenserna för rekreationsområden som identifierats i anslutning till planområdet förväntas ej påverkas fysiskt men indirekt kan upplevelsen av områdena påverkas av förlusten av öppen jordbruksmark samt etablering av ett område för industri och handel. Grusvägen genom planområdet som i nuläget används för rekreation kan förlora sin funktion för friluftsliv genom etablering av ett industriområde. Etableringen bedöms generera i buller som anses godtagbara med avseende på rekreationsområden.

Landskapsbild

En exploatering av planområdet innebär en förändring av landskapsbilden. Hänsyn ska tas vid utformning av byggnader, byggnadshöjden begränsas till 10 respektive 13 meter. Upplevelsen av området påverkas genom förlusten av öppen jordbruksmark där det istället kommer etableras ett område för industri och handel.

Hälsa och säkerhet

Buller

Kommunen gör bedömningen att bullernivåer klaras, med motiveringen att industribullerberäkningarna är gjorda utifrån en kapacitet på 100% och drifttid på 100% vilket inte bedöms bli utfallet i praktiken. Planförslaget bedöms därför klara riktlinjer för buller.

Trafik

Planförslaget bedöms ge positiva konsekvenser avseende trafiksäkerhet på korsningen mellan väg 741 och väg 35.

Markföroreningar

Planförslagets genomförande bedöms ha en positiv påverkan på markföroreningar. I samband med att detaljplanen genomförs ska markföroreningar saneras. Dricksvattenbrunnarna i närheten av planområdet har provtagits under hösten 2022 och samtliga prover visar värden understigande gällande riktvärden.

Ljusföroreningar

Det är viktigt att tänka på belysningen kan komma att påverka växt- och djurlivet samt människor vid anläggande både infrastruktur som byggnader inom Sockertoppens industriområde. Planrådets närhet till såväl industriområde som enstaka industrier och andra verksamheter medför att djurlivet troligtvis redan är påverkat av ljusföroreningar. En genomtänkt hantering av belysningen samt skyltning kan innebära mindre påverkan på omgivningen.

Markstabilitet

Under byggtiden kan planerade markarbeten innebära en viss risk för skada på människor men under driftskedet bedöms inga sådana risker uppstå under förutsättning att grundläggning etcetera sker på ett sätt som uppfyller geotekniska säkerhetskrav samt att omgivande hydrologi inte påverkas negativt. Under förutsättning att arbetena genomförs med erforderliga säkerhetskrav och att eventuell hydrologisk påverkan minimeras, bedöms detaljplanen ge obetydliga till små negativa konsekvenser för planrådets geotekniska förhållanden.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

När en ny detaljplan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, med utgångspunkt i 6 kap MB (1998:808). Frågan om betydande miljöpåverkan ska avgöras

genom ett särskilt beslut. Om undersökningen kommer fram till att planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan innebär det att planen ska miljöbedömas genom en strategisk miljöbedömning. I den bifogade checklisten i form av bilaga till planbeskrivningen redogörs för de miljöaspekter som bedömts vara aktuella för det fortsatta detaljplanearbetet. Observera att undersökningen är preliminär och ny kunskap som tillförs under planprocessen kan innebära att undersökningen och bedömningen måste omvärderas.

Kommunens ställningstagande

Detaljplaneförslaget innebär att jordbruksmark planläggs för industriverksamhet. Den miljöpåverkan som planens genomförande kan tänkas innebära är beroende på vilken typ av verksamhet som etableras på platsen. Eftersom området ligger långt ifrån sammanhållen bebyggelse, lämpar det sig för störande verksamhet. I sådant fall behöver bullersituationen utredas. Rekreationsmöjligheter och det rörliga friluftslivet bedöms även påverkas då det finns strövområden i närheten av planområdet. Kommunens samlade bedömning är att ett genomförande av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning har därför upprättats.

5. GENOMFÖRANDE

Organisatoriska frågor

Genomförandetid

Genomförandetiden är tio år från den dag planen vinner laga kraft.

Under genomförandetiden har fastighetsägaren rätt att få lov enligt plan- och bygglagen för anläggningar som överensstämmer med detaljplanen. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla men fastighetsägaren har ingen garanterad rätt att erhålla bygg-, rivnings- eller marklov. Kommunen kan efter genomförandetidens utgång ändra eller upphäva detaljplanen utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmänna platser i området.

Ansvarsfördelning

Kommunen ansvarar för utbyggnad av gatenätet. Kommunen ansvarar för utbyggnad av VA-nätet genom det kommunala bolaget Åtvidabergs vatten AB. Kommunen ansvarar även för eventuell utbyggnad av fibernät för datakommunikation. Detta görs genom en kommun utsedd entreprenör.

Avtal

Markanvisningsavtal

Åtvidabergs kommun arbetar utifrån att markanvisning kan komma att tillämpas inför försäljning av fastigheter. Enligt de kommunala riktlinjerna för markanvisning ska Åtvidabergs kommun tillämpa följande krav:

- Tiden för markanvisning är 12 månader när aktuell detaljplan finns.
- Motparten ska vara ekonomiskt och juridiskt välskött.
- Markanvisningsavgift utgår med 5 % eller, som lägst, 15 000 kr vilket sedan avräknas mot köpeskillingen vid eventuellt genomfört köp.
- Byggnationen ska färdigställas inom 2 år från tecknat köpekontrakt.

Därtill bedöms att följande krav bör tillämpas vid markanvisningar inom detaljplaneområdet:

- Byggherren ska erbjuda praktikplats för gymnasieungdomar hos sig eller underentreprenör under byggnationstiden.
- Bygglov ska sökas innan köpekontrakt tecknas.

Övriga avtal

För området finns inga plankostnadsavtal eller exploateringsavtal tecknade då detaljplanering sker inom fastighet som ägs av kommunen och på kommunens initiativ.

Fastighetsrättsliga frågor

Markägoförhållanden

Åtvidabergs kommun äger fastigheten Vrånghult 2:4, inom vilket planförslaget är förlagt.

Fastighetsbildning och fastighetsreglering

Med fastighetsbildning avses alla ändringar av fastigheters gränser och upplåtelse/förändring av servitut. Fastighetsbildning prövas genom lantmäteriförrättningar av Lantmäteriet. Den som ansöker om åtgärden får bekosta lantmäteriförrättning vid bildande av nya fastigheter.

Vid behov av övriga fastighetsrättsliga åtgärder (exempelvis ledningsrätt) ska den som har behov av åtgärden bekosta förrättningen. För att genomföra förändringar gällande fastigheters gränser eller skapa nya eller ändra befintliga rättigheter (servitut) krävs fastighetsbildning. Fastighetsbildning genomförs efter ansökan om lantmäteriförrättning hos Lantmäteriet.

Fastighetsbildning för kvartersmarken inom området planeras att ske i samband med försäljningen av marken.

Rättigheter

Ledningsrätter

Skanova AB har ledningar inom planområdet, men saknar skriftliga rättigheter.

E.ON Energidistribution AB har ledningar inom planområdet med markupplåtelseavtal.

Det finns ledningsrätt för vatten och avlopp (0561-2018/14.1) och starkström (0561-97/23.1) i norra delen av planområdet.

Vattenfall Eldistribution har en högspänningsluftledning i södra delen av planområdet. Vattenfall har ledningsrätt för starkström (0561-97/23.1) Luftledningen ligger inom allmän platsmark och påverkas inte av planförslaget.

Det finns även en ledningsrätt för TELE (0561-01/2.1) i södra delen av området.

Arrendeavtal

Arrendeavtal finns upprättat för åkermarken (jordbruksarrende). Åtvidabergs kommun har under våren omförhandlat jordbruksarrendet vilket möjliggör för vägförläggning i västra- och norra delen av verksamhetsområde. Den vägförläggningen som har en mer östlig kräver att arrendeavtalet sägs upp.

För jordhanteringsanläggningen norr om den gamla banvallen finns ett arrendeavtal med Åtvidabergs gräv & schakt AB. Arrendeavtalet upphörde den 31 december 2022 och Åtvidabergs kommun en pågående diskussion angående nytt område för verksamhetens fortsatta drift.

Övriga belastningar

Inom planområdet har Skanova ledningar vilket saknar ledningsrätt eller annan säkerställd rättighet utifrån interna undersökningar hos Åtvidabergs kommun.

Skanovas ledningar får således hanteras som allmänna nyttjanderätter vilket kommer att sägas upp för att vara avvecklade till den 31 mars 2023. Skanova har möjlighet att på egen bekostnad flytta ledningarna och placeras i allmän platsmark samt upprätta avtal eller tillskapa ledningsrätt. Möjligheterna till att samordna förläggningen bedöms som god om kontakt tas med Åtvidabergs kommun under våren/sommaren 2023.

Inom planområdet har E.ON ledningar vilket omfattas av markupplåtelseavtal som inte är inskrivet. Om dessa ledningar behöver flyttas får det ske av förvärvaren av kvartersmarken som även får bekosta flytten. Förvärvaren bör ta tidigt kontakt med E.ON.

Ekonomiska frågor

Utbyggnadskostnader

Nedan följer uppskattade utbyggnadskostnader för planområdet.

Gatukostnader	21 468 000 kr
Saneringskostnader	500 000 kr
Fastighetsåtgärder	750 000 kr

Investeringskostnaderna bygger på uppskattning utifrån år 2022 års kostnadsläge. Kommunen planerar att etappvis bygga ut området, genom att den nordöstra vägsträckan, där gatan delas, planeras att anläggas i senare skede.

Driftkostnader

Åtgärder	Årsbelopp
Gatuunderhåll	60 000 kr
Naturmark	27 000 kr
Belysning	200 000 kr

Driftkostnaderna är uppskattade utifrån kostnadsläget år 2022.

Intäkter

Kvartersmarken har översiktligt värderats till 80 kr/kvm under våren 2022 vilket bedöms ge en total intäkt om 9 100 000 kr. Intäkterna bedöms täcka kostnaderna för omsättningstillgångarna och de direkta kostnaderna som detaljplanen medför.

Miljöpåverkan av planens genomförande

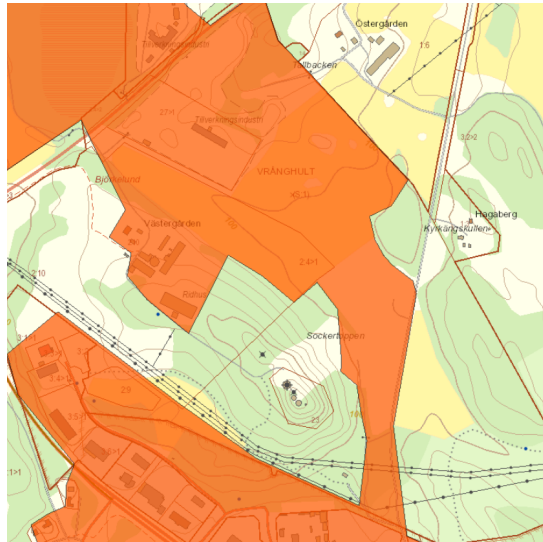
Kommunens samlade bedömning är att ett genomförande av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning har därför upprättats.

Miljökonsekvensbeskrivningen gör bedömningen att planförslaget leder till små negativa konsekvenser avseende trafik och buller samt markförhållanden, medelstora negativa konsekvenser på vattenförhållanden och naturmiljö samt stora negativa konsekvenser på hushållning med brukningsvärd jordbruksmark.

Tekniska frågor och utredningar

Vatten och avlopp

Verksamhetsområde omfattar inför detaljplanens granskning all kvartersmark norr om den gamla banvallen. I samband med detaljplanens genomförande ska verksamhetsområdet för VA (spill- och dricksvatten) utökas så att kvartersmarken sydöst om den gamla banvallen omfattas av verksamhetsområde, det vill säga all kvartersmark samt gatumark inom detaljplanen kommer omfattas av verksamhetsområde för VA. Dimensionerna har bedömts av Åtvidabergs Vatten AB vara tillräckliga för att serva planområdet.

VA-karta, verksamhetsområdets omfattning

Dagvatten

Dagvatten ska hanteras lokalt på respektive fastighet, genom så kallat LOD – lokalt omhändertagande av dagvatten. Se mer under rubriken ”Dagvattenhantering”. Inom området finns även dagvattenledning som ägs av Åtvidabergs vatten AB. Verksamhetsområde för dagvatten ska, liksom verksamhetsområdena för dricks- och spillvatten utökas till att omfatta kvartersmarken sydöst om den gamla banvallen.

Brandvatten

Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG) ansvarar för brandvärn inom området och Åtvidabergs kommun, genom Åtvidabergs vatten AB, ansvarar för att brandposter finns utplacerade och underhålls. Inom planområdet bedöms finnas ett behov av två nya brandposter för att säkerställa tillgång till släckvatten. Brandposterna bör placeras utmed huvudvägnätet och vara lättåtkomliga och ha ett flöde om minst 40 l/s. Avståndet mellan brandposterna bör vara maximalt 150 meter så att avståndet mellan brandpost och uppställningsplats för släckfordon blir maximalt 75 meter.

Verksamheter som har krav på sig att ha sprinklersystem inom byggnaderna ska anordna eget vattenmagasin om vattentrycket i det kommunala vattennätet inte är tillräckligt.

Värme

Uppvärmning med förnyelsebara energikällor bör prioriteras. Ägaren av fjärrvärmenätet i Åtvidabergs tätort har meddelat att möjlighet för anslutning till fjärrvärmenät bör finnas.

För verksamheter med omfattande uppvärmningsbehov erbjuder planen möjlighet för biogasförsörjning med lagring inom ytan som planläggs med Drivmedel, Industri och Detaljhandel och förse fastigheterna inom planområdet med värme.

El, tele, fiber

E.ON Energidistribution AB är leverantör av elledningar för området.

Fiber kommer att anläggas av Åtvidabergs kommun i samband med anläggandet av övrig kommunal infrastruktur, såsom gator, och vara tillgängligt för samtliga fastigheter inom området.

Avfallshantering

Respektive verksamhetsutövare förutsätts ta hand om verksamhetsavfallet i enlighet med de lagar och förordningar som gäller.

Bullerskydd

När den nya industrimarken utformas och bebyggs kan ljudspridningen minska genom att verksamheter planeras på optimalt sätt. Generellt uppnås bäst effekt av att göra bulleråtgärder intill ljudkällan, som till exempel huvor, dämpande skärmar eller inbyggnationer av ljudkällor eller moment som anses bullra. Andra åtgärder kan vara val av utrustning, processer och arbetssätt som är mindre bullrande, eller tidsbegränsningar för bullrande arbetsmoment.

Det går också att anpassa byggnadernas utformning med skärmar eller liknande mellan verksamheterna och bostadshusen och vid behov rikta ljudkällor och omdirigera ljudets färdväg.

Administrativa frågor

Preliminär tidplan

Samråd: Q1 2023

Granskning: Q2 2023

Antagande: Q4 2023

Handläggning

Detaljplanen tas fram med utökat förfarande i enlighet med Plan- och bygglagen (PBL 2010:900 (SFS 2020:063)) och avses hanteras för antagande av kommunfullmäktige.

Planavgift

Planavgift ska inte tas ut vid prövning av lovärenden som överensstämmer med detaljplanen.

Medverkande i planarbetet

Patrik Gerdovci, Planarkitekt (och ansvarig handläggare), Åtvidabergs kommun

Klas Liljestrand, Mark- & exploateringsingenjör, Åtvidabergs kommun

Rebecca Petersson, Planarkitekt, Metria AB (till samrådet)

Ola Rosenqvist, Planarkitekt, Metria AB (till samrådet)

Anton Sunnergren, Kommunekolog, Åtvidabergs kommun

Gabriel Zetterqvist, Planarkitekt, Åtvidabergs kommun

Referenser

Askling J. (2007) *Åtvidabergs framtid – ekar och bebyggelse i samverkan*. Calluna AB, Linköping.

Hur mycket bullrar vägtrafiken?, Boverket, januari 2016. Upplaga 1. ISBN pdf: 978-91-7563-330-5.

BGK AB (2021) *Markteknisk undersökningsrapport, MUR*.

BGK AB (2021) *PM 1 Geoteknik*.

Boverket (2016) *Hur mycket bullrar vägtrafiken?*

(<https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2016/hur-mycket-bullrar-vagtrafiken/>).

Ciscon (2022) *Åtvidaberg kommun Befintlig dagvattenledning Ø800 vid exploatering av industri och verksamhet, Sockertoppen*.

Göran Börkén (2021) *Mifo fas 1*.

Inviattech (2022) *Dagvattenutredning – Vrånghult 2:4 Sockertoppen, Åtvidabergs kommun*.

KlimatGIS Östergötland (Hämtat 2023) *Planeringsunderlag för klimatanpassning*.

(<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=cd1bcd002e3b43a8af80406739436776>)

Norconsult (2022) *Miljökonsekvensbeskrivning Detaljplan för del av Vrånghult 2:4 (Sockertoppens industriområde)*.

Naturvårdsverket (2015) *Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller*.

Riktvärdesgruppen (2009) *Förslag till riktvärden för dagvattenutsläpp*. Regionala dagvattennätverket i Stockholms län.

Sveriges Geologiska Undersökning (Hämtat 2022) *SGUs Kartvisare*

(<https://apps.sgu.se/kartvisare/>).

Statens Geotekniska Institut (Hämtat 2022) *SGI Kartvisningstjänst vägledning – ras, skred och erosion* (<https://gis.sgi.se/rasskrederosion/>).

Svenskt Vatten (2016) *P110 del 1 Avledning av dag-, drän- och spillvatten*.

Vatten och Samhällsteknik AB (2022) *Översiktlig miljöteknisk markundersökning, Sockertoppens industriområde, Åtvidaberg*.

Trafikverket (2021) *Åtgärdsvalsstudie Trafiksäkerhet och framkomlighet väg 35 Åtvidaberg-Rösten*.

Vatteninformationssystem Sverige (Hämtat 2022) *VISS Vattenkartan* (<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=1589fd5a099a4e309035beb900d12399>).

Vatten och Samhällsteknik AB (2022) *Kompletterande miljöteknisk markundersökning, Sockertoppens industriområde, Åtvidaberg*.

WSP (2022) *10339503 – Sockertoppen Bullerutredning*.

Åtvidabergs kommun (1990) *Stadsplan för Vrånghults industriområde (del av Vrånghult 2:7 m.fl.)*.

Åtvidabergs kommun (2002) *Områdesbestämmelser inom Vrånghult 2:3, 2:4, 2:8 och del av Stora Örsätter 3:1*.

Åtvidabergs kommun (2018) *Översiktsplan 2018*.

Åtvidabergs kommun (2021) *Undersökning av betydande miljöpåverkan*.

Åtvidabergs kommun (2022) *Översiktlig inventering av naturvärden vid blivande Sockertoppens industriområde, del av Vrånghult 2:4*.

BILAGOR

1. Undersökning av betydande miljöpåverkan

Följande checklista utgör arbetsunderlag i bedömningen av om detaljplanens genomförande kan innebära en betydande miljöpåverkan. Observera att följande undersökning är preliminär och ny kunskap som tillförs till planarbetet kan innebära att undersökningen och bedömningen måste omvärderas.

Övergripande lagar, riktlinjer och mål	Ja	Nej	Kommentar
Medger planen åtgärd eller verksamhet av sådan art som finns i miljöbedömningsförordningens (2017:966) bilaga?	X		Detaljplanplanen kommer att tillskapa industrimark som kan komma att innehålla verksamheter som återfinns i miljöbedömningsförordningens bilaga.
Beaktas de grundläggande bestämmelserna för hushållning med mark- och vattenområden ur 3 kap i miljöbalken (1998:808)?	X		Jordbruksmark påverkas.
Medger planen åtgärd eller verksamhet som enligt miljöbalken är tillståndspliktig eller anmälningspliktig?	X		
Medför planen risk att miljö kvalitetsnormer överskrids?		X	Med dagvattenhantering enligt utredning bedöms planförslaget inte påverka miljö kvalitetsnormerna för vatten negativt.
Strider förslaget mot uppställda miljömål?	X		Främst ”Ett rikt odlingslandskap”, beroende på vilka verksamheter som etableras.
Berörs riksintressen?	X		Inget utpekad riksintresse bedöms påverkas negativt av planens genomförande.
Berörs mellankommunala intressen?		X	
Strider förslaget mot gällande översiktsplan?	X		Det generella biotopskyddet berörs i och med åkerholmar.

Berörs skydd eller förordnanden?	X		Vattenskyddsområde, vilket bedöms inte påverkas negativt av planen.
Hushållning med mark, vatten och andra resurser	Ja	Nej	Kommentar
Medför förslaget en förändrad mark- och vattenanvändning?	X		
Medför planen uttömmande av ändliga naturresurser?		X	
Påverkas transporter och kommunikationer?		X	
Påverkas rekreation och rörligt friluftsliv?	X		Indirekt påverkan på angränsande strövområden.
Effekter på naturmiljö, kulturmiljö och hälsa	Ja	Nej	Kommentar
Påverkas skyddsvärda naturmiljöer? - Mark och vatten - Luft och klimat - Vegetation och djurliv - Landskapsbild - Miljöpåverkan från omgivningen	X		Landskapsbilden påverkas.
Berörs kulturhistoriskt värdefull miljö?		X	
Finns risk för människors hälsa? - Utsläpp, buller, vibrationer och ljus - Säkerhet - Allergier	X		Beror på vilka verksamheter som etableras.
Medför förslaget föroreningar eller andra störningar?	X		Beror på vilka verksamheter som etableras.
Klimatanpassning och hållbarhet	Ja	Nej	Kommentar
Påverkas ekosystemtjänster inom planområdet?	X		Då planområdet till stor del utgör jordbruksmark som används till matproduktion.
Finns det inom planområdet risk för ras, skred, sättningar eller översvämningar?		X	

Kommunens ställningstagande

Enligt 6 kapitlet 3 § miljöbalken (MB) ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning när en detaljplan eller ett program upprättas eller ändras. Den strategiska miljöbedömningens första steg, enligt 6 kapitlet 5-6 §§ MB, är att undersöka om genomförande av detaljplanen eller programmet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

Detaljplaneförslaget innebär att jordbruksmark planläggs för industriverksamhet. Planområdet är en del av fastigheten Vrånghult 2:4 och är cirka 15 hektar stort. Området ligger nordväst om Åtvidabergs tätort och i anslutning till Fågelsångens verksamhetsområde. Den miljöpåverkan som planens genomförande kan tänkas innebära är beroende av vilken typ av verksamhet som etableras på platsen. Då planområdet ligger långt ifrån samlad bebyggelse, bedöms det att lämpa sig för störande verksamhet/industri. I sådant fall behöver bullersituationen utredas. Även rekreationsmöjligheter och det rörliga friluftslivet bedöms påverkas då det finns strövområden i närheten av planområdet. Kommunens samlade bedömning är att ett genomförande av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning skall därför upprättas.